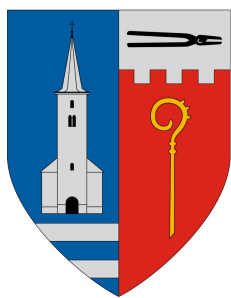

AOD építész és grafikus iroda kft.
8900 Zalaegerszeg, Ady u. 2.
tel: 92 510 203 fax: 92 510 204
e-mail: aod@aodkft.hu

1. kötet

Csatár község településterve - megalapozó vizsgálat

CSATÁR

CSATÁR KÖZSÉG

Településterve

Megalapozó vizsgálat

2024. július

aláíró lap

Csatár településrendezési terveinek felülvizsgálatát megalapozó vizsgálathoz

településtervező	
Agg Ferenc okl. építésmérnök városépítési és városgazdasági szakmérnök TT 1-20-0001	
Gyimóthy Ákos okl. építésmérnök, településtervező TT/1 08-0564	
tájrendezési tervező	
Balogh Zsombor okl. tájépítész TK 11-0281	
Kerekesné Balha Gabriella okl. tájépítész TK 14-0393	
környezetvédelmi tervező	
Petőházi Attila okl. környezetmérnök 20-0521 SZKV-hu, SZKV-le, SZKV-vf	
örökségvédelem, régészet	
Simmer Livia régész 18-002	

közlekedési tervezők	
Tóth János okl. építőmérnök településrendezési közlekedési tervező Tkö-20-0183	
Németh László okl. építőmérnök, közlekedési tervező TKö-20-0587	
ivóvíz, szennyvíz és csapadékvíz közmű tervező	
Czinder Attila építőmérnök VZ-TEL 20-0593	
energia közmű tervező, hírközlési tervező	
Szurmai Zoltán villamosmérnök TE, TH 19-0065, 19-5059	
településtörténet, demográfia, fejlesztési koncepció	
Henics Attila közgazdász	
építési szabályzat - jogi tanácsadó	
dr Simon Beáta jogász	

tartalomjegyzék

Csatár településrendezési terveinek felülvizsgálatát megalapozó vizsgálat

1. előzmények
2. megalapozó vizsgálat
2.1. településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok
2.2. a területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések
2.3. területrendezési követelmények
2.4. tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése
2.5. a település demográfiai helyzete
2.6. a település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások
2.7. a település gazdasága
2.8. az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
2.9. településrendezési, településszerkezeti vizsgálat
2.10. az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata
2.11. környezeti állapot-jellemzők
2.12. a táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat
2.13. közlekedés
2.14. közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás
2.15. katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

1. előzmények

a településfejlesztési koncepció készítésének és a településrendezési tervek felülvizsgálatának programja

Csatár község képviselő testülete az 61/2022. (IX. 15.) számú képviselő testületi határozatban döntött a teljes felülvizsgálat és az új településrendezési tervek készítésének szükségességéről.

Az új településrendezési tervek teljes felülvizsgálatát a 419/2021. (VII.15.) kormányrendelet szerinti teljes eljárással kívánja megvalósítani az önkormányzat hivatala.

A képviselő-testület a szavazást követően egyhangú 4 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Csatár Község Önkormányzata Képviselő-testületének
61/2022. (IX. 15.) számú határozata:

1. Csatár Község Önkormányzata Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv) 9/A. §-ban foglaltak alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában valamint az Étv. 6. § (1) bekezdésében, és a 60. § (8) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva úgy dönt, hogy megindítja Csatár község Településtervének elkészítését.
2. Csatár Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a Magyar Falu Program keretében meghirdetett, Kistelepülési településtervek elkészítésének támogatása című pályázati kiírásra benyújtott, nyertes pályázatának megvalósításához kapcsolódó, „Településterv készítéséről döntéshozatal, tervezői feladat ellátására ajánlattételi felhívás elfogadása, ajánlattételre felkérendő gazdasági szereplők meghatározása” című képviselő-testületi előterjesztést.

A képviselő-testület a tervezési feladat megvalósítására irányuló, előterjesztés mellékletét képező ajánlattételi felhívást jóváhagyja, s ajánlattételre az alábbi gazdasági szereplőket kéri fel:

AOD Építész és Grafikus Iroda Kft. 8900 Zalaegerszeg, Ady u. 2.
Meridián Mérnöki Iroda Kft. Szekszárd, Ybl Miklós utca 3.
Mátis és Egri Tervező Kft. 9700 Szombathely, Árpád utca 61.

A képviselő-testület felkéri a jegyzőt és a polgármestert, hogy a lássák el a pályáztatással kapcsolatos feladatokat.

Határidő: azonnal
Felelős: Péntek Gabriella polgármester
Dr. Ürmösiné Kőmíves Eleonóra jegyző

2. megalapozó munkarész

2.1. településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok

Csatár település Zala vármegye északi részén, a Zalaegerszegi járásban, a Zalai-dombságon belül, az Egerszeg–Letenyei-dombság területén helyezkedik el, öt kilométerre délre a vármegye székhelyétől. A település közigazgatási területén áthalad, az észak-déli irányú 74-es főút, a vele párhuzamos 7410-es út is, de maga a község zsáktelepülésnek tekinthető, központját az előbbi utakkal csak a 73 229-es számú mellékút köti össze. Vasútvonal nem érinti a községet, de a közvetlen közelében húzódik a Rédics–Zalaegerszeg-vasútvonal, a legközelebbi vasúti csatlakozási lehetőség ennek Bocföldre megállóhelye, a központtól alig egy kilométerre, nyugatra. A kivételes természeti adottságokkal bíró Csatár ősi település, a vármegye legkorábbi írásos említésű települése: egy 1141-ből való szövegben Chitary alakban fordult elő. Az 1100-as évek közepén már a Szent Péter apostol tiszteletére szentelt bencés apátság működött itt, melyet a Gutkeled nemzetséghez tartozó Márton comes (ispán) és felesége Magdolna asszony alapított, és melléje birtokot, szolgálónépeket is adott. Itt a kolostorban őrizték a Csatári-bibliát, vagy Gutkeled bibliát is, amelyet ma Bécsben őriznek. A jelentőségét ma az adja ennek a bibliának, hogy az egyik legszebb megmaradt példánya a magyar és ezen belül a bencés kódexművészet alkotásainak. E két kötetből álló, 499 oldalas nagy méretű (56x42 cm) mű 31 nagy jelenetet, 11 egészlapos kánonképet és több mint 100 aranyozott és festett iniciálét tartalmaz.

Feltételezések szerint a magyar művelődéstörténet számára 1940-ben felfedezett Nécsei-biblia (melyet a washingtoni kongresszusi könyvtárban őriznek) is Csatárhoz köthető. A csatári apátság birtokaihoz tartozott még a közeli Botfa és (a ma már nem létező) Ebesfalva is. A kolostorából ma már semmi sem látható. Római katolikus templomát a 13. században építették, majd 1775-ben barokk stílusban építették át. A templomkertben egy 1817-ből származó kőkereszt áll. 1992-ben egy svájci-magyar kulturális együttműködés keretében a leromlott állapotú templomot külsőleg teljesen helyreállították. A beomlással fenyegető barokk fedélszerkezetet az érvényben lévő műemlékrestaurációs elveknek megfelelően azzal pontosan megegyezően újjáépítették. A külső homlokzatokra visszakerültek a régészeti kutatások által feltárt eredeti középkori díszítések és nyílások, amelyeket a 18. századi átépítés során befalaztak.

Csatárt Gut-Keled nemzetség kihalása után Mátyás Király Kinizsi Pálnak adományozta. A XVI. század közepén Zrínyi Miklós tulajdonában került a település, és itt, az erődítménnyé fejlesztett kolostorban értesült férje hősi haláláról második felesége, Rosenberg Éva csehországi grófnő.

Csatár (régí írásmóddal Chitar) szláv neve egy foglalkozásra utal: pajzskészítőt jelent: egykor pajzskészítők lakhelye volt.

Ma a község két részből áll, az főúthoz közelebb eső az ősi településmag, a távolabbi, védettebb településrész (Szélföld) vélhetően a török hódoltság korában jött létre. A település közigazgatási területe 7.79 km², északról Zalaegerszeggel, keletről Pölöskével, délről Sárhidával, nyugatról Bocföldével határos.

Az elmúlt évtizedek szuburbanizációs folyamatai nyomán a település szervesen kapcsolódik a szomszédos Zalaegerszeghez.

2.2. a területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

A területfejlesztésről szóló hatályos dokumentumok közül az Országos Fejlesztési és Településfejlesztési Konceptió (2014), Zala Vármegye Területfejlesztési Konceptiója (2020), valamint, Zala Vármegye Területfejlesztési Programja (2020), illetve a Klímastratégia (2020) bír különös jelentőséggel.

2.2.1. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Az Országgyűlés 2014-ben fogadta el a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Településfejlesztési Konceptió elnevezésű dokumentumot (1/2014. (I. 3.) OGY határozat), „a fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékek lehetőségeinek védelme és a nemzeti erőforrásainkkal való hosszú távú felelős gazdálkodás követelményeinek érvényesítése érdekében, tekintettel a hazai és globális kihívásokra, valamint a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi és közös európai célkitűzésekre”.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt fogalmaz meg:

- értéktéremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés;
- népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom;
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme;
- térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

A nemzeti fejlesztés- és területfejlesztési politika alakítása és a célok elérése során a területi célokat, a lehetséges kitorési pontok és fordulatot igénylő területek alapján az OFTK az alábbiak szerint határozza meg:

1. az ország makro-regionális szerepének erősítése,
2. a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat,
3. vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
4. kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése,
5. területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
6. összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Az OFTK egyik fontos megállapítása, hogy a **városok és vonzáskörzetük** – és ez különösen érvényes a nagyobb városok és a környező települések kapcsolatára – a területfejlesztés szempontjából is funkcionális alapegységet képeznek: a város és vonzáskörzete kölcsönösen szolgáltató egymásnak. A város a munkaerőpiacát és szolgáltatásait, a vidék a munkaerőt, a fizetőképes keresletet, a lakhatási lehetőségeket, illetve többek között a rekreációs kínálatot biztosítja. Az urbanizációs és szuburbanizációs folyamatok ugyanakkor a közös identitás kialakulásának, illetve elmélyülésének feltételeit és lehetőségét teremtik meg a város és vonzáskörzete között.

„A területi fejlesztések alapegységei a városok és a vidéki térségek együttműködésére épülő, a várost és vonzáskörzetét magában foglaló várostérségek lesznek (szakmai kifejezéssel funkcionális várostérség – FVT)” – fogalmaz az OFTK.

Csatár község a környező településekkel együtt a közeli és az utóbbi évtized során látványos fejlődést mutató megyeszékhelyhez, Zalaegerszeghez gravitál. A település fejlődése, jövője szorosan összekapcsolódik a város fejlődésével. A folyamat nem egyirányú, a várost érintő közlekedési, ipari fejlesztéseknek is figyelembe kell venniük a várostérség jellegzetességeit, speciális igényeit.

Csatár település különlegességét többek között a kifejezetten szép természeti környezete és az erre építhető magas szintű lakhatási és rekreációs potenciálja adja, miközben ma még talán kevésbé értékelt a település fontos történelmi és kulturális öröksége.

2.2.2. Zala Vármegye Területfejlesztési Koncepciója és Programja

A 2020-ban, részben a korábbi fejlesztési dokumentumok felülvizsgálatával, illetve a 2021-27-es uniós programozási időszakra vonatkozó követelmények figyelembevételével elfogadott vármegyei fejlesztési koncepció és program az alábbi jövőképet és átfogó stratégiai célokat határozta meg:

Jövőkép: GAZDAG ÉS HARMONIKUSAN FEJLŐDŐ ZÖLD ZALA

Zala megye a „Zöld Zala” programra építve ipari, logisztikai és mezőgazdasági fejlesztésekre, gyógy- és egészségturizmusára támaszkodva, a természet egyensúlyát megőrizve összetartó társadalmat és tisztas megélhetést biztosító gazdasággal, erős területi kohéziót biztosító közlekedési rendszerrel és élhető települések együttműködő hálózatával harmonikusan fejlődik.

A jövőkép integráns részét képezik az átfogó célokban meghatározott célállapotok. A középtávú célok meghatározásának alapjául szolgáló, hosszú távon elérni kívánt célállapotokat megfogalmazó átfogó célok az alábbiak:

Jól működő, fejlett gazdaság

Zala megyében az egészséges szerkezetű integrált területi beavatkozások stratégiája eredményeként kialakul egy jól működő, fejlett és versenyképes gazdaság. A térség az ipari fejlesztések, valamint a hagyományos helyi iparágak és a mezőgazdaság megújulása jellemezte. A kedvező térszerkezeti pozíció kihasználásának köszönhetően egy megújult közép-európai gazdasági térben áll helyt.

Foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió

A megye összetartó társadalmában él a zalai identitástudat és a hagyományok tisztelete. A jól képzett, szerteágazó piacképes kompetenciával rendelkező népesség vállalkozóként versenyképes, munkavállalóként pedig biztosítja a Zalában működő vállalkozások emberi erőforrásait. Az erős belső társadalmi, gazdasági és területi kohéziója révén a külföldi tőke számára is vonzó befektetési célpontot képez a megye, amely okosan és hatékonyan használja ki egyedülálló európai és magyarországi térszerkezeti adottságait.

Élhető Zala megye

A megye gazdaságának nemzetközi versenyképességét biztosítja központi városrégiója (Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Keszthely); fontos részét képezik legkeresettebb üdülővárosai (Hévíz és Zalakaros), valamint szervesen kapcsolódnak hozzá fejlett kisvárosai (Lenti, Zalaszentgrót, Letenye, Zalalövő és Pácsa) és aprófalvai. Mindemellett a Balaton önálló térségi fejlesztési koordináló szerepe erősödik, melyhez a társadalmi-gazdasági szereplők erős balatoni identitása kötődik. Az életképes aprófalvakban, a helyi mezőgazdaságban, az ökoturizmusban, illetve a közeli városokban dolgozó, aktív népesség él rendezett települési környezetben. A megye fenntartja és óvja egészséges természeti környezetét, táji, épített örökségi értékeit, egészséges erdeit, tiszta vizű tavait, folyóit, biztosítja a környezet védelméhez szükséges közműszolgáltatásokat.

A fejlesztési dokumentum a célok elérése érdekében az alábbi fejlesztési irányokat azonosította (kiemeltük azokat az irányokat, amelyek Csátár település esetében különösen relevánsak):

Feldolgozóipari működőtőke-beruházások ösztönzése.

Gazdasági környezet fejlesztése.

K+F+I kapacitás fejlesztése.

A térség közötti elérhetőségének javítása.

A sármelléki repülőtér működtetésének és fejlesztésének hosszú távú biztosítása.

A turisztikai szolgáltatások színvonalának emelése, turisztikai kínálat és vonzerő bővítése.

Az egészségügyi közszolgáltatások fejlesztése.

Népességcsökkenés negatív tendenciájának mérséklését célzó fejlesztések megvalósítása.

Természeti környezet védelme.

Megújuló energia-előállítási potenciál jobb hasznosítása, elsősorban a napenergia, és termálvíz hasznosítása mellett.

Az elérhetőség javítása fejlesztési céllal kapcsolatban, Csatár esetében a település közigazgatási területét is érintő 76-os főút tervezett fejlesztése bír relevanciával.

A település táji, természeti adottságai kifejezetten alkalmasak a turisztikai és rekreációs szolgáltatások színvonalának emelése, turisztikai kínálat és vonzerő bővítése célkitűzéshez illeszkedő fejlesztési célok megfogalmazására és megvalósítására. Figyelembe szükséges venni azonban, hogy ugyanezek az adottságok egyben korlátokat is jelentenek a természeti környezet védelme célkitűzés alapján.

2.3. területrendezési követelmények

A területrendezési követelményeket a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezéséről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény határozza meg. A község településrendezési tervével kapcsolatban a törvény az alábbi szabályozásokat, térségi terület-felhasználást és térségi övezeti előírásokat fogalmazza meg.

MaTrT – Második rész - Országos területrendezési terv - III. fejezet A területrendezési tervek szerkezeti tervei

5. A területrendezési tervek és településrendezési tervek kapcsolata egymással és az ágazati szabályozással

7. § (1) Az egyes térségekben a területfelhasználásra, az ország településein a településképi követelményekre és az építésre vonatkozó szabályokat a 3. §-ban foglalt rendelkezésekre is tekintettel e törvény rendelkezéseivel összhangban kell kialakítani.

(2) A települési (a fővárosban a fővárosi és a kerületi) önkormányzatot az általa elfogadott településrendezési terv előírása miatt kártalanítási kötelezettség nem terheli, ha az előírás területrendezési tárgyú jogszabály vagy az országos településrendezési és építési követelmények tárgyában kiadott kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) települési szintű érvényesítésének közvetlen következménye.

(3) Az e törvényben foglaltak érvényesítése a főváros esetében a fővárosi önkormányzat kötelezettsége.

8. § (1) Adott térségre vagy területre vonatkozóan az országos, kiemelt térségi és vármegyei területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályok és a térségi övezeti szabályok közül az 1. § szerinti adottságok és értékek megőrzése szempontjából szigorúbb előírásokat kell alkalmazni.

(2) Ahol e törvény a környezetvédelemre, a természetvédelemre, a tájvédelemre, az erdőkre, az épített környezetre, a kulturális örökségvédelemre, valamint a vízgazdálkodásra vonatkozó külön jogszabályokban meghatározottaknál szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz, ott e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

7. A térségi területfelhasználási kategóriák lehatárolása

11. § A kiemelt térségi, illetve vármegyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetét a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

c) a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszzerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges – ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet –, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.

8. Új beépítésre szánt terület kijelölése

12. § (1) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 250 méternél közelebb nem jelölhető ki.

(2) Ha az új beépítésre szánt terület kijelölése zöldterület vagy erdőterület átsorolásával jár, csereterületként a megszűnő zöldterület vagy erdőterület kiterjedésével megegyező kiterjedésű zöldterületet vagy erdőterületet kell

kijelölni, továbbá az új beépítésre szánt területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű további új zöldterületet vagy erdőterületet is ki kell jelölni. Csereterületként nem vonhatók be védett természeti területek, Natura 2000 területek és természetközeli területek.

(3) A zöldterületen és az erdőterületen kívüli egyéb beépítésre nem szánt – jellemzően mezőgazdasági – területet csak abban az esetben lehet újonnan beépítésre szánt területbe sorolni, ha

a) az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a korábban beépítésre szánt területként kijelölt, de még be nem épített területet csereterületként a településrendezési terv zöldterület, erdőterület, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület vagy természetközeli terület övezetbe sorolja vissza azzal, hogy a visszasorolt terület nagysága eléri vagy meghaladja az újonnan kijelölt terület kiterjedését, vagy

b) az a) pont szerinti csereterület nem áll rendelkezésre, de a településrendezési tervben az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű, új zöldterületet vagy erdőterületet is egyidejűleg kijelölnek azzal, hogy gazdasági terület övezet kijelölése esetén ez a szabály nem alkalmazható.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti, az új beépítésre szánt területtel egyidejűleg kijelölésre kerülő zöldterületnek a települési önkormányzat tulajdonában kell állnia, vagy a települési önkormányzati tulajdonba adásról az önkormányzat képviselő-testületének településrendezési szerződést kell kötnie azzal, hogy a településrendezési szerződésnek a településrendezési terv elfogadásával egy időben kell hatályba lépnie.

9. Az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek elhelyezése

15. § (2) A településrendezési tervben

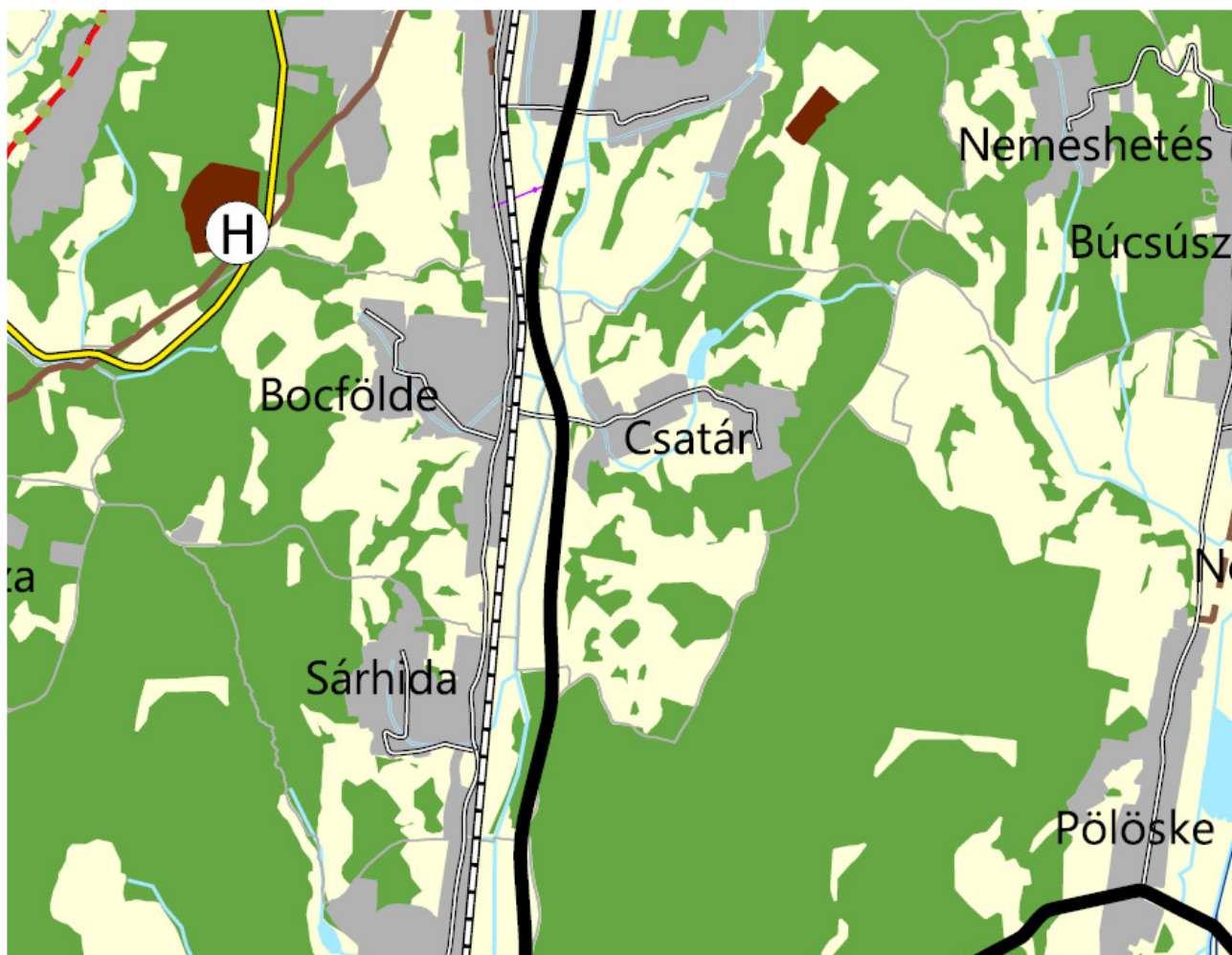
a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

b) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonálváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.

(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos vármegyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.

Csatár község térségi területfelhasználásának területi mérlege:

• - erdőgazdálkodási térség:	335,82 ha
• - mezőgazdasági térség:	371,50 ha
• - vízgazdálkodási térség:	4,50 ha
• - települési térség:	67,36 ha

Térségi területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Sajátos területfelhasználású térség
- Települési térség
- Vízgazdálkodási térség

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- ✈ Térségi repülőtér
- LK Térségi logisztikai központ
- Gyorsforgalmi út
- Főút / Tervezett főúti elkerülő
- Térségi szerepű összekötő út
- Mellékút
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- Országos vasúti mellékvonal
- Országos kerékpárút
- Térségi kerékpárút

Zala Megye Területrendezési Terv – Szerkezeti Terv részlet

Az országos övezetek a következők:

1. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
2. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete,
3. erdők övezete,
4. erdőtelepítésre javasolt terület övezete,
5. tájképvédelmi terület övezete,
6. vízminőség-védelmi terület övezete,

A vármegyei övezetek a következők:

1. földtani veszélyforrás terület övezete.

(4) Az (1) bekezdés 5., 7., 8. és 10–12. pontjaiban meghatározott országos övezetek területi lehatárolását és övezeti szabályait a területrendezésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.

(5) A (3) bekezdés 1–4. pontjaiban meghatározott vármegyei övezetek övezeti szabályait a területrendezésért felelős miniszter (4) bekezdésben meghatározott rendelete, az övezetek területi lehatárolását a vármegyei területrendezési terv állapítja meg.

20. § (1) A térségi övezetek egymáshoz való viszonyát és kapcsolatrendszerét – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – az 5. melléklet tartalmazza.

21. § (1) A kiemelt térségi és vármegyei övezetek területén a vonatkozó országos övezetek előírásait is alkalmazni kell.

(2) A törvény és a 19. § (4) és (5) bekezdése szerinti miniszteri rendelet övezeti előírásait a vonatkozó ágazati jogszabályokkal együtt kell alkalmazni.

2018. évi CXXXIX. törvény (MaTrT)

14. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

26. § (1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

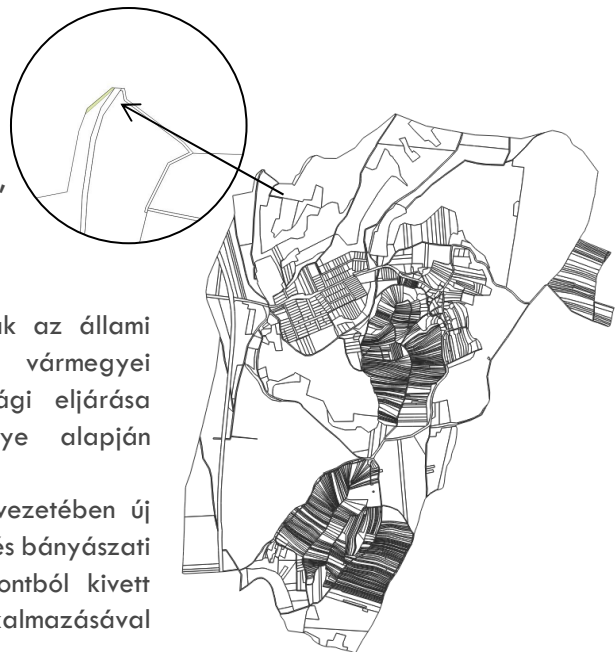

2018. évi CXXXIX. törvény (MaTrT)

16. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

2018. évi CXXXIX. törvény (MaTrT)

17. Erdők övezete

29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket

megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.

30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

9/2019 (VI.14.) MvM rendelet

3. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén az (1) bekezdésben foglaltak mellett beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, és erdőterület területfelhasználási egységbe sorolás esetén

a) az erdőtelepítés megvalósulásáig csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható, valamint

b) erdőtelepítést elsődlegesen az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fafajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni.

4. Tájképvédelmi terület övezete

4. § (1)* A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

5. Vízminőség-védelmi terület övezete

5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) **A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.**

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó területen a vízminőség-védelmi terület övezet területén, az (1)- (3) bekezdésben foglaltak mellett

a) korlátozott vegyszer- és műtrágya-használatú, környezetkímélő vagy extenzív mezőgazdasági termelés folytatható;

b) új vegyszertároló, hulladékkezelő létesítmény - a komposztáló telepet és az átrakóállomást kivéve - nem létesíthető.

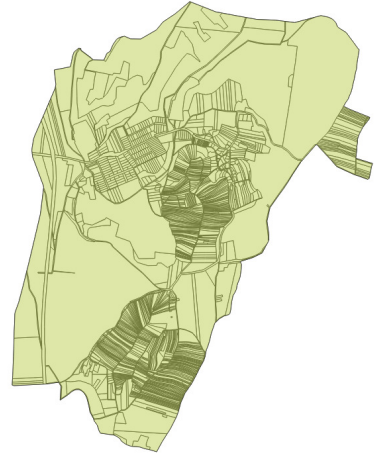
11. Földtani veszélyforrás terület övezete

11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

(3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben a földtani veszélyforrás terület övezet területén, az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl, le kell határolni az övezetbe tartozó azon területeket, amelyekre vonatkozóan új beépítésre szánt terület tényleges igénybevétele előtt a felszíni vizek és belvizek szakszerű elvezetését biztosító tervet kell készíteni.

2.4. tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

2.4.1. településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia

Csatár község hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval, integrált településfejlesztési stratégiával, illetve településfejlesztési, településrendezési szerződéssel nem rendelkezik.

2.4.2. hatályos településrendezési tervek

Csatár község hatályban lévő településrendezési tervét 2017-ben hatályon kívül helyezte.

Csatár Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2017. (I.31.) önkormányzati rendelete

a helyi építési szabályzatról szóló 12/2007.(XII.31.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről

⛔ Hatályos: 2017. 02. 01- 2018. 07. 01

Csatár Község Önkormányzati Képviselőtestülete Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ Hatályát veszti a helyi építési szabályzatról szóló 12/2007.(XII.31.) önkormányzati rendelet.

2.§ Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Mátyás László
polgármester

Dr.Ürmösiné Kőmíves Eleonóra
jegyző

Záradék:

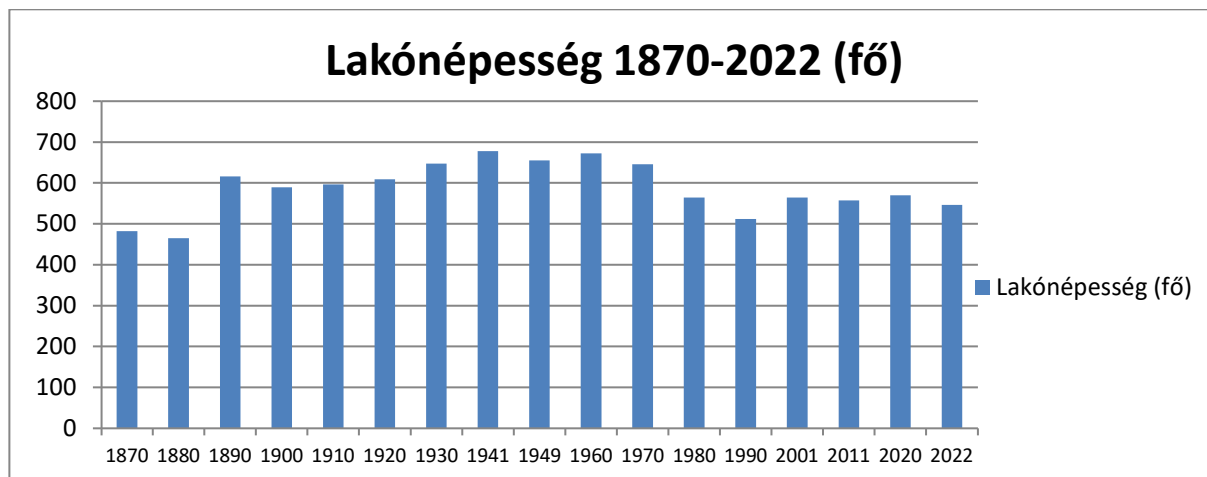
A rendelet 2017.január 31-én kihirdetésre került.

Dr.Ürmösiné Kőmíves Eleonóra
Jegyző

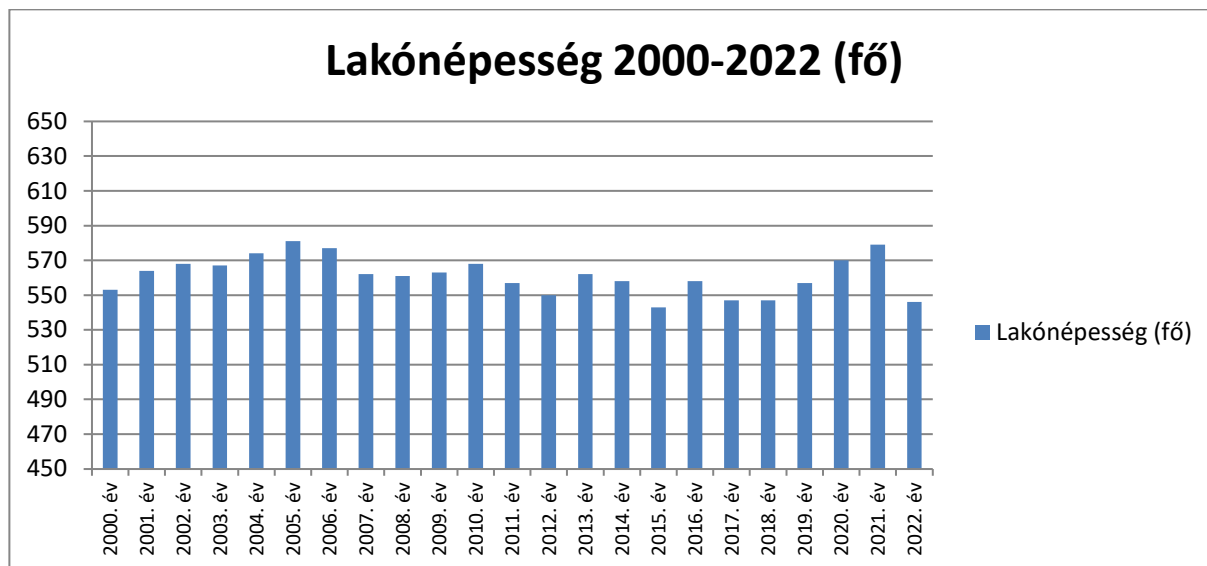
2.5. a település demográfiai helyzete

Csatár területe valószínű ősidőktől lakott volt, az Árpádok korától jelentős egyházi településnek is számított. A település népessége az 1870-es évektől hullámvölgyekkel ugyan, de növekedést mutat az 1940-es évek elejéig, hogy azután a hazai kistelepülésekre jellemző népesedési trendeket követve, a XX. század végére jelentősen csökkenjen a népessége. A trend a 2000-es évek elején fordult, és bár ezt követően is látunk demográfiai völgyeket, a lakónépesség trendszerű növekedést mutat. A megyeszékhely közelsége, gazdaságának átstrukturálódása, új fejlődési pályára állása és a szuburbanizációs folyamatok bizakodásra adhatnak okot.

Csatár népességének alakulását az 1870-es évektől, illetve az új évezredben az alábbi diagramok mutatják:

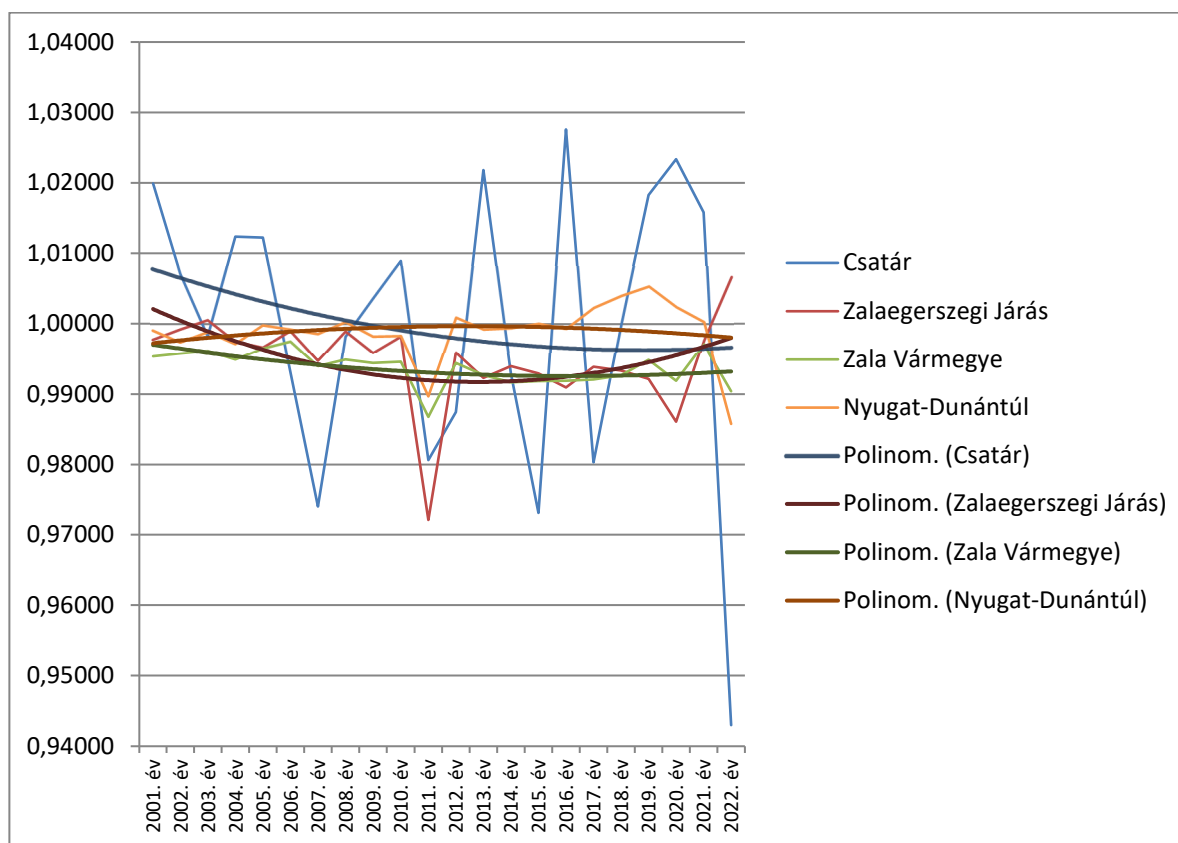
Forrás: www.nepesseg.com

Forrás: www.ksh.hu

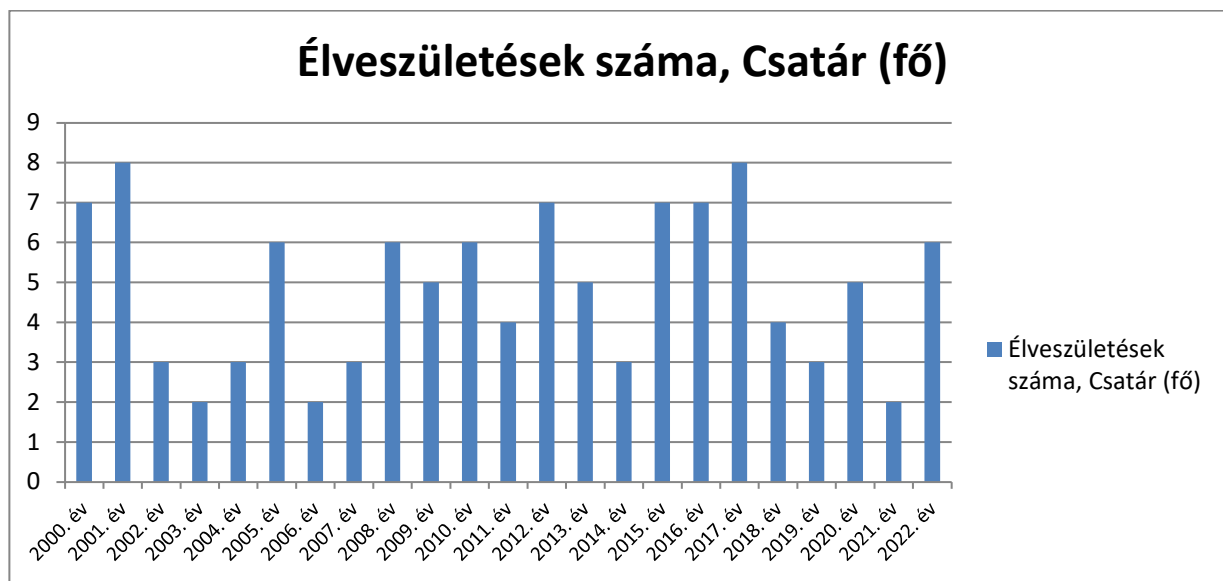
A település tehát a XX. század harmadik évtizedében ért el népességcsúcsot, a lakónépesség ezt követően változó intenzitással, de folyamatosan csökkent a 2000-es évek elejéig. Ekkortól figyelhető meg egy markáns növekedési periódus, amelyet azonban megszakítanak demográfiai hullámvölgyek. A legutóbbi évek ismét a lakónépesség növekedését mutatták, igaz, az utóbbi két év ismét csökkenést hozott. Az alábbi diagram azt mutatja meg összehasonlítható módon, hogy a település, a járás, a vármegye, illetve a régió (Vas, Zala, illetve Győr-Moson-Sopron Vármegyék) szintjén miként alakult évről évre a lakónépesség-változás dinamikája. (A függőleges tengelyen való elmozdulás a változás relatív nagyságát jelzi százalékban, illetve ezrelékben kifejezve.

Annyi megjegyzés feltétlenül szükséges, hogy minél alacsonyabb az elemszám, annál dinamikusabb a változást leíró görbe. A trendvonalak az idősorok, vagyis a görbék változási jellegzetességét írják le.)

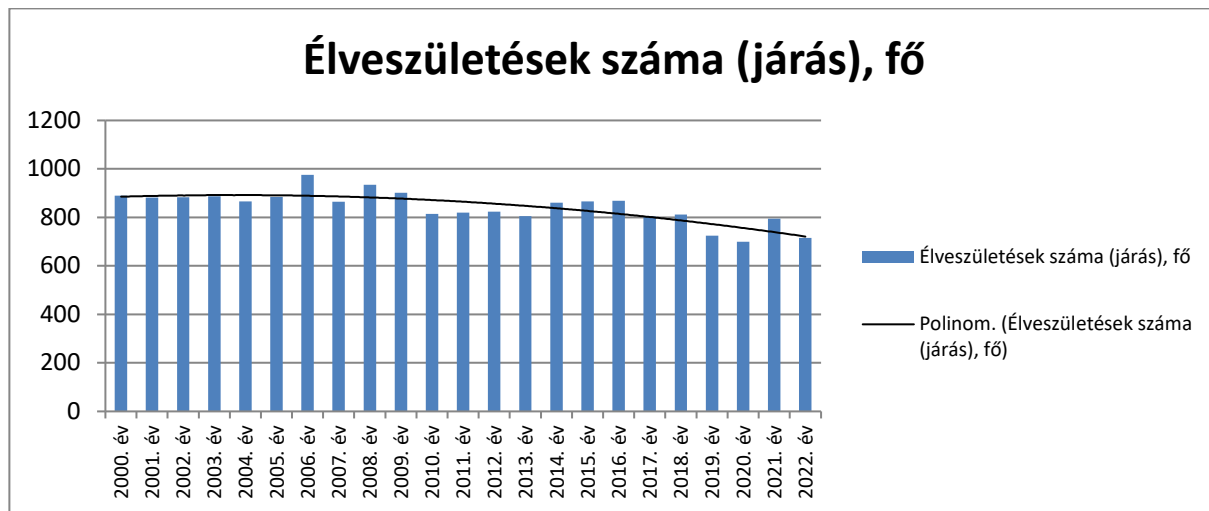
forrás: www.ksh.hu

A fenti diagram azt mutatja, hogy a település, a járás, illetve a vármegye esetében növekedési, míg a régió esetében csökkenési tendenciát mutat a lakónépesség változása. A szűkebb térség és a település növekedési potenciálja lakóterületi fejlesztések igényét támaszthatja alá.

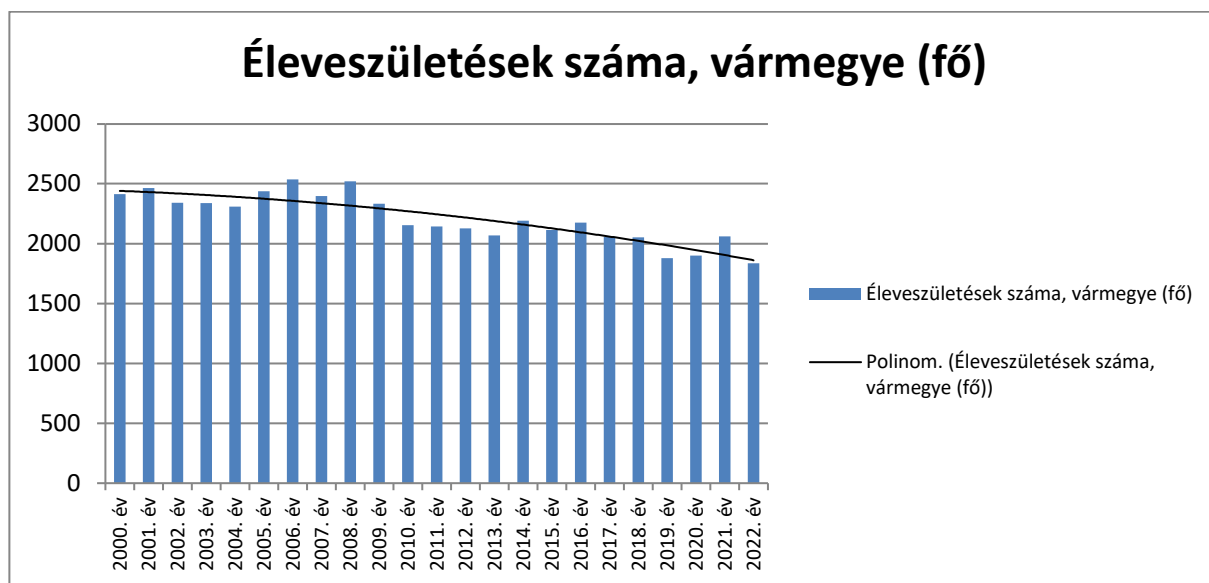

Forrás: KSH

A születési ráta a kistelepülések szintjén a nagyon kicsi elemszám miatt trendszerűen kevésbé értelmezhető. A ráta ugyanakkor a Zalaegerszegi járás területén, illetve vármegyei szinten is csökkenő tendenciát az elmúlt közel negyedszázad során.

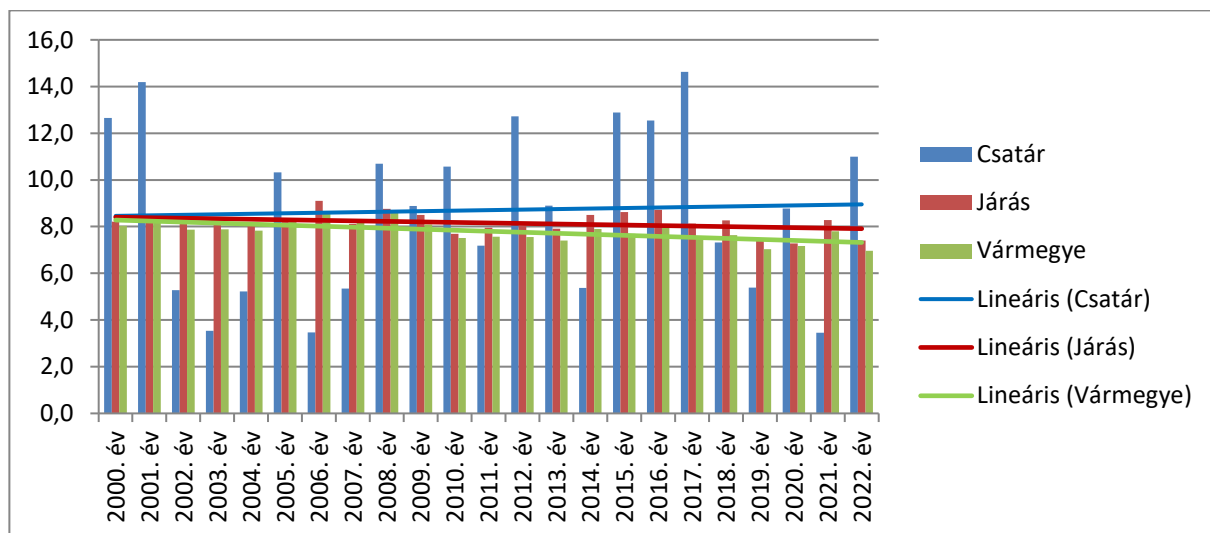

Forrás: KSH

Forrás: KSH

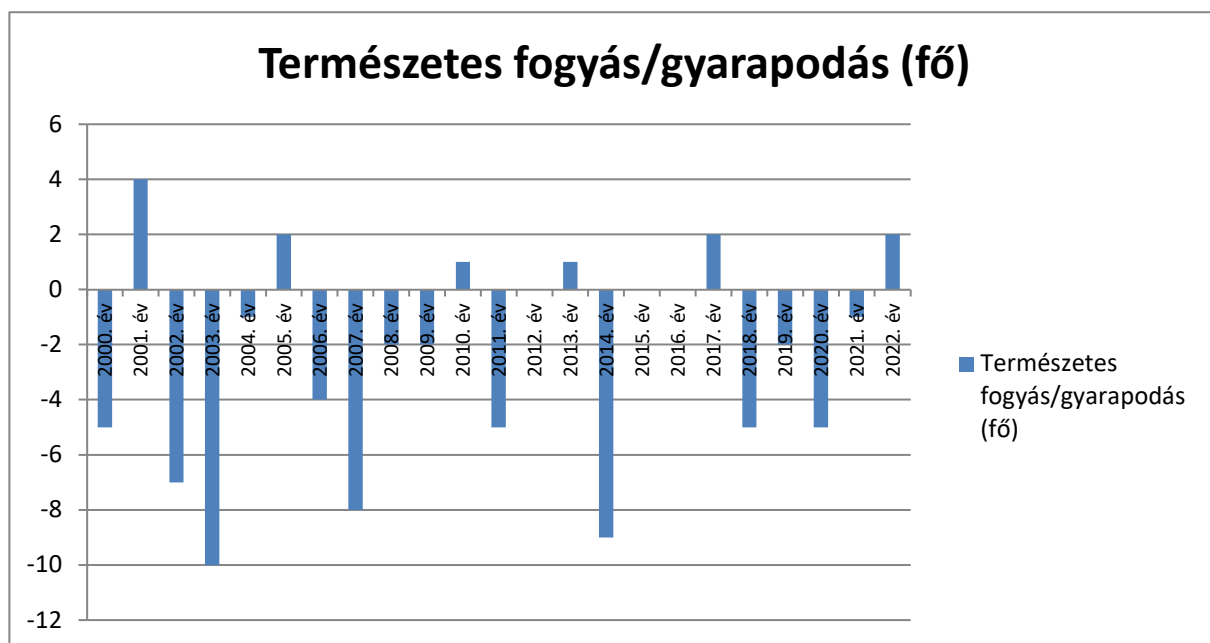
Az alábbi ábrán az 1000 főre jutó élveszületések száma látható Csátár, a Zalaegerszegi Járás, illetve Zala Vármegye esetében. A trendszerű csökkenés a járási és a vármegyei területi szintet jellemzi, Csátár településen növekedési tendenciát látunk.

Forrás: KSH

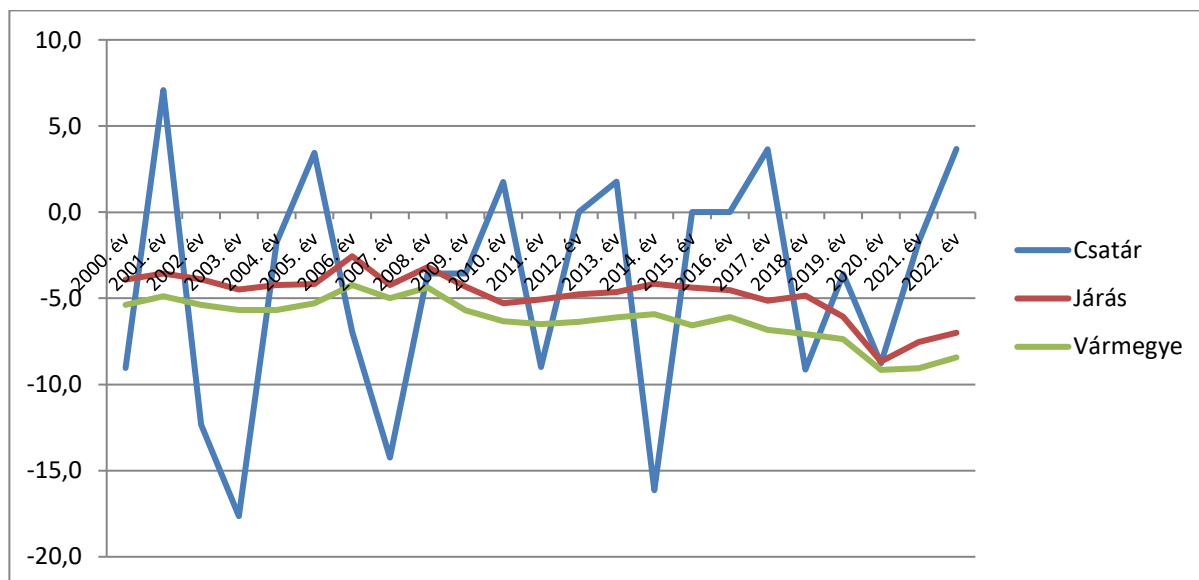
A természetes szaporodás/fogyás az a születések és halálozások számának különbözetét jelenti és az adott közösség reprodukciós képességét jelzi. Amint a lenti ábrán látható,

Csatárban az elmúlt több mint két évtized során csupán hat év esetében haladta meg a születések száma a halálozásokét.

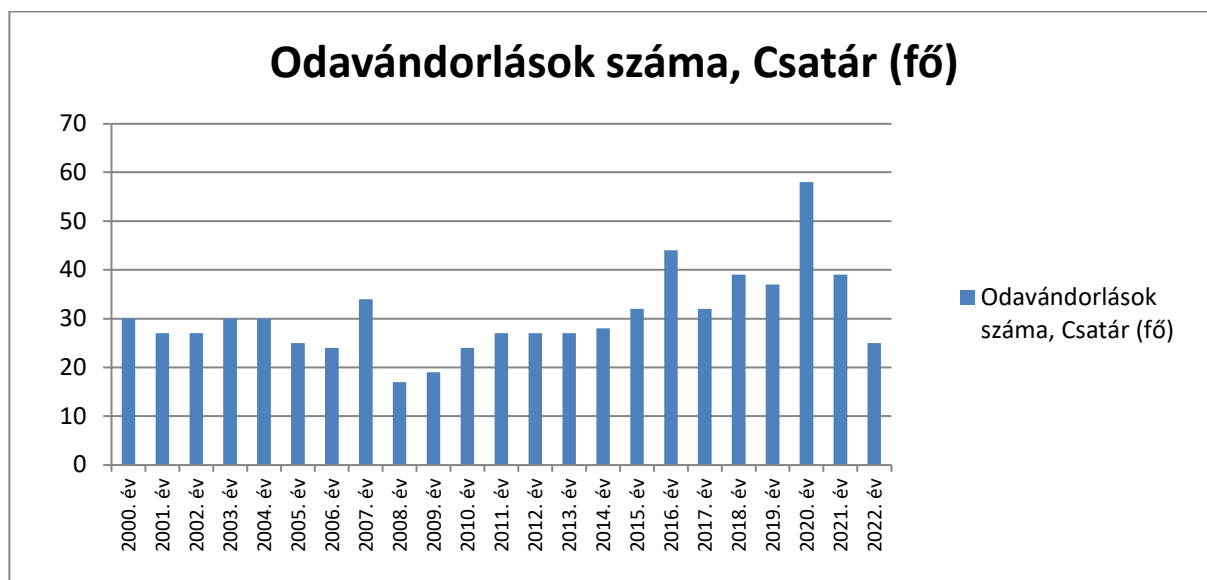

Forrás: KSH

Az alábbi ábrán az 1000 lakosra jutó természetes gyarapodás/fogyás adatai láthatóak a település, a járás, illetve a vármegye esetében.

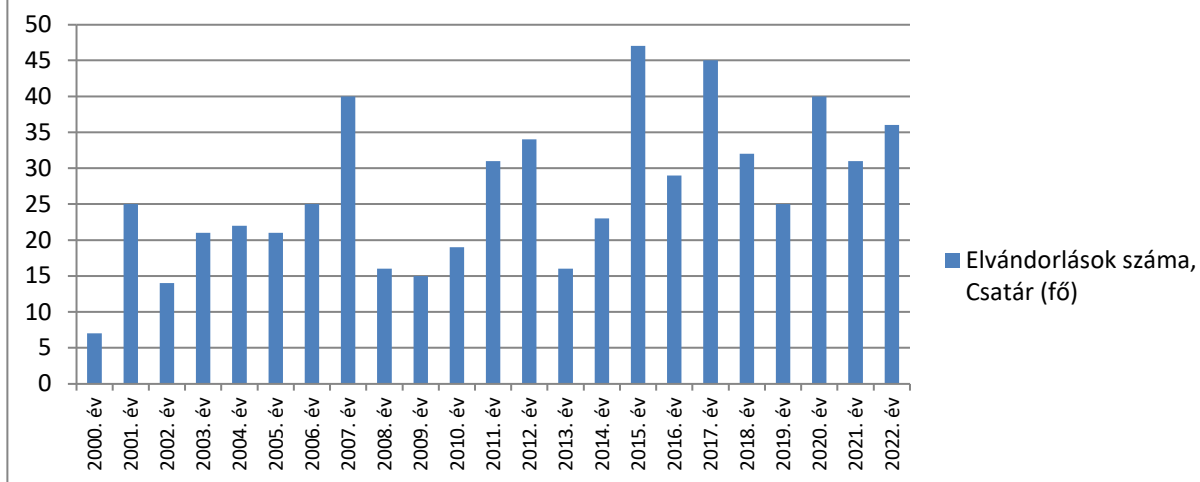

Forrás: KSH

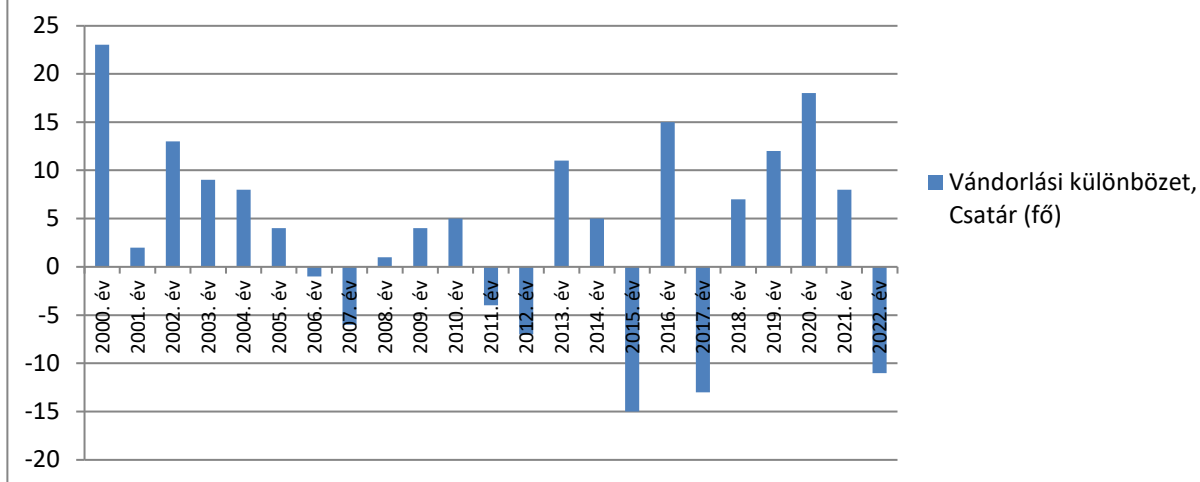
Forrás: KSH

Elvándorlások száma, Csatár (fő)

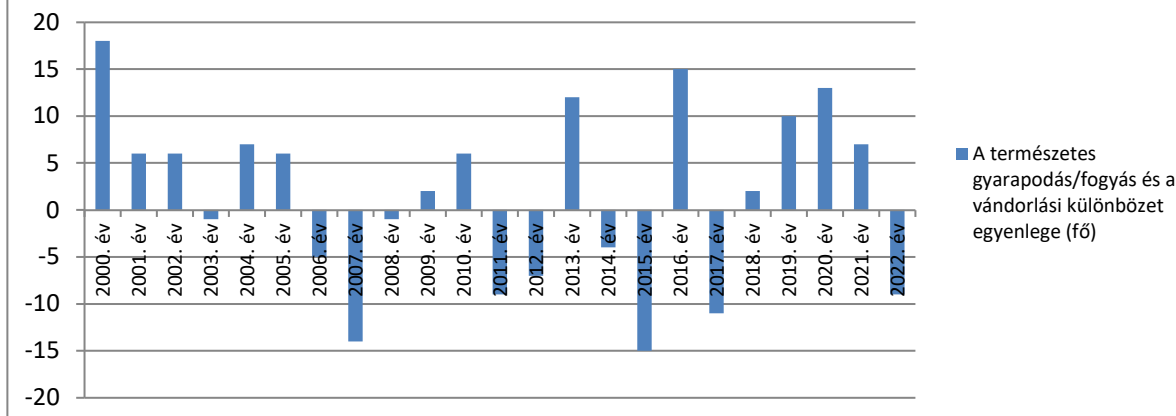
Forrás: KSH

Vándorlási különbözet, Csatár (fő)

Forrás: KSH

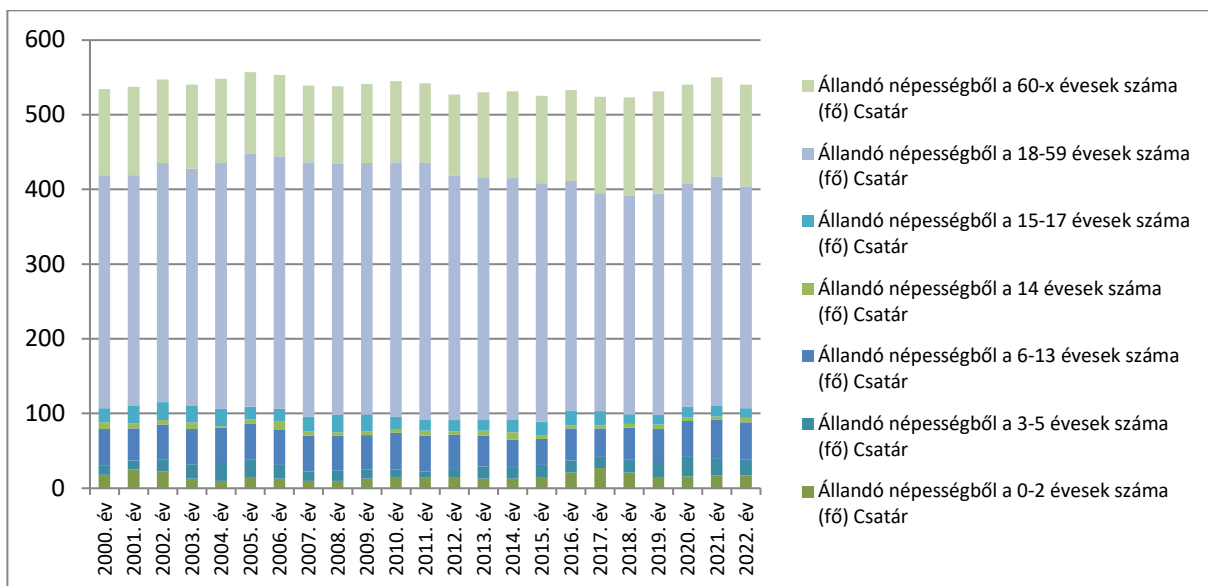
A természetes gyarapodás/fogyás és a vándorlási különbözet egyenlege (fő)

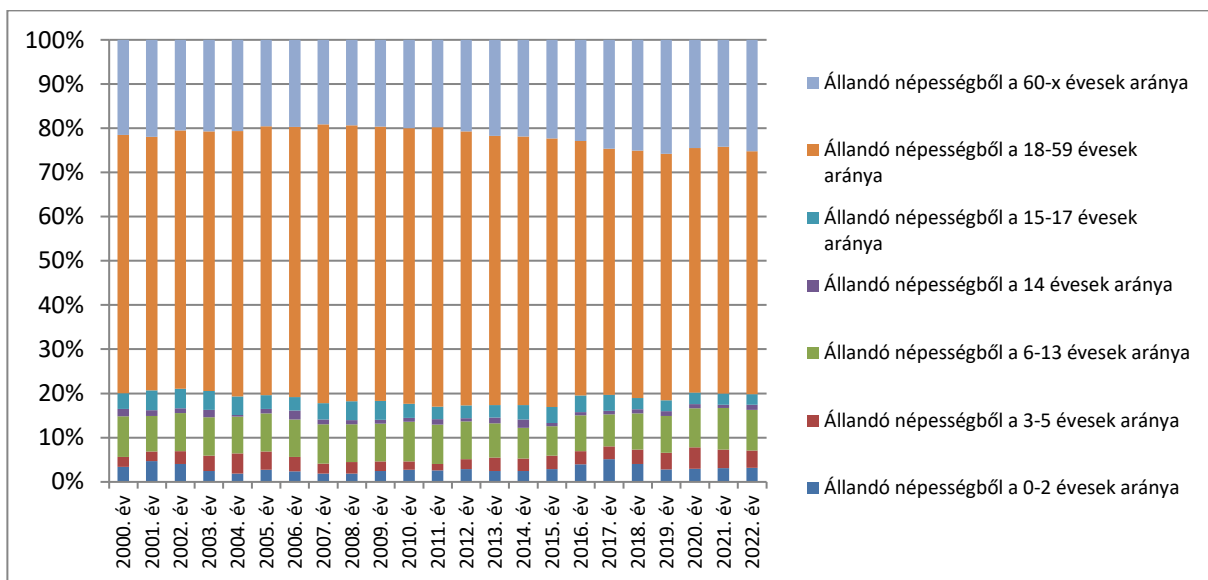
Forrás: KSH

Amint az a fenti diagramokon látható, az utóbbi két évtized alapvetően pozitív vándorlási tendenciát mutat, vagyis a bevándorlók száma összességében meghaladja az elvándorlókat. A pozitív vándorlási egyenleg pedig – ismét csak két évtized távlatában - kompenzálja a természetes fogyást. A település lakónépességének kismértékű, trendszerű, növekedésének forrása a bevándorlás.

Csatár népessége demográfiai összetételének változását mutatja az elmúlt két évtizedben az alábbi két diagram. Mint látható, a 18 év alatti korosztályok aránya, ha kis mértékben is, de nő az elmúlt években, amely nem feltétlenül jellemző a kisebb településekre.

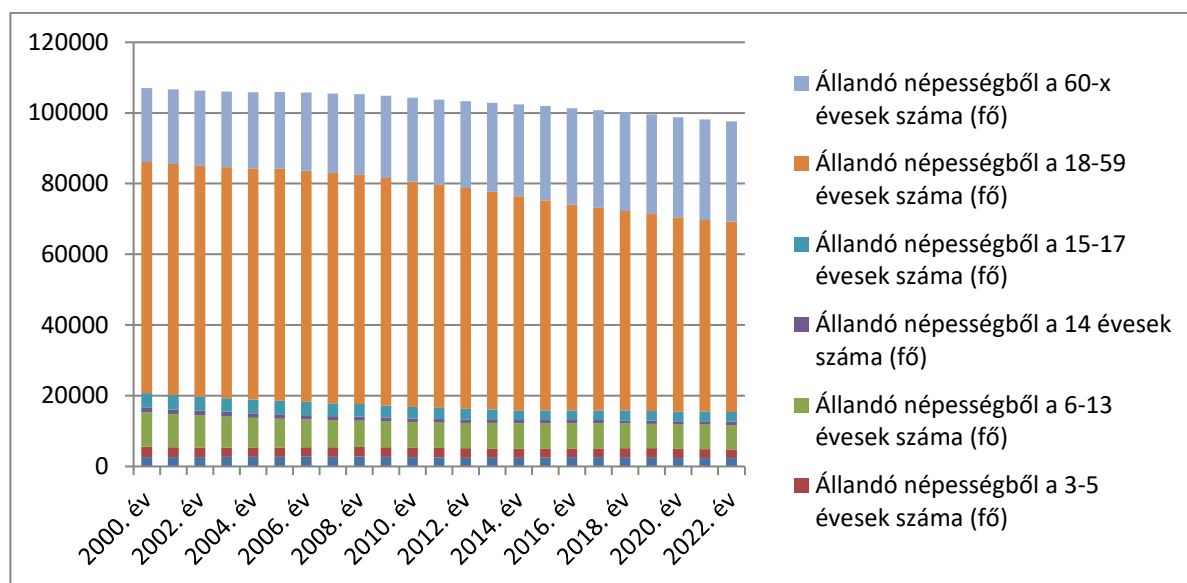

Forrás: BM

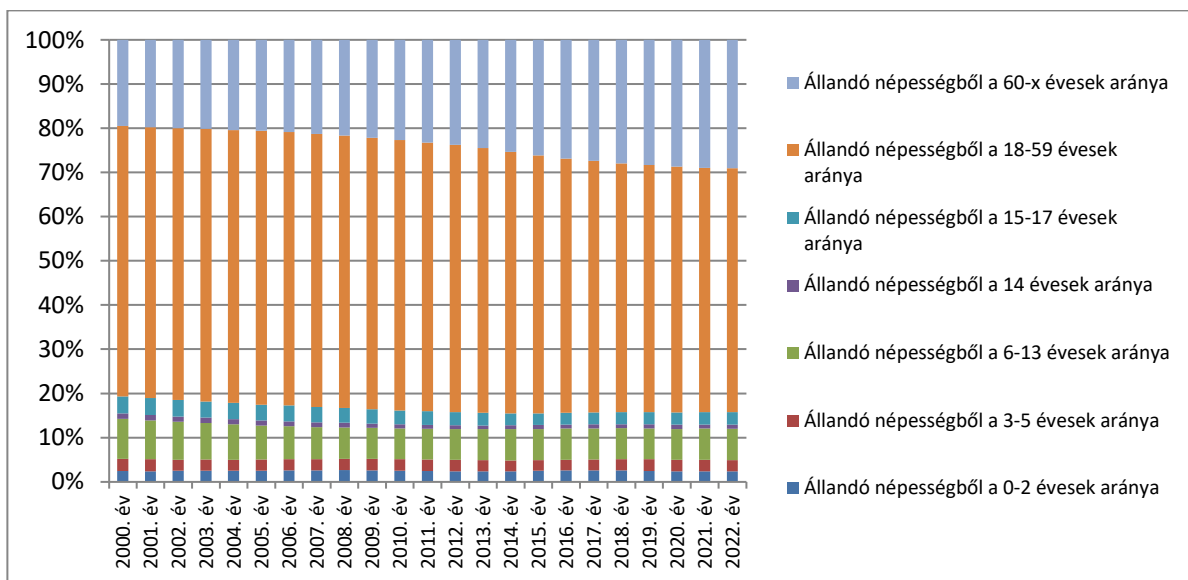

Forrás: BM

Érdekes a fenti adatokat a zalaegerszegi járás egészében is vizsgálni, ezt mutatják a következő diagramok. Amíg Csatárban a 18 év alatti korosztályok aránya eléri a 20 százalékot, addig a járás egészében ez az arány jóval kevesebb.

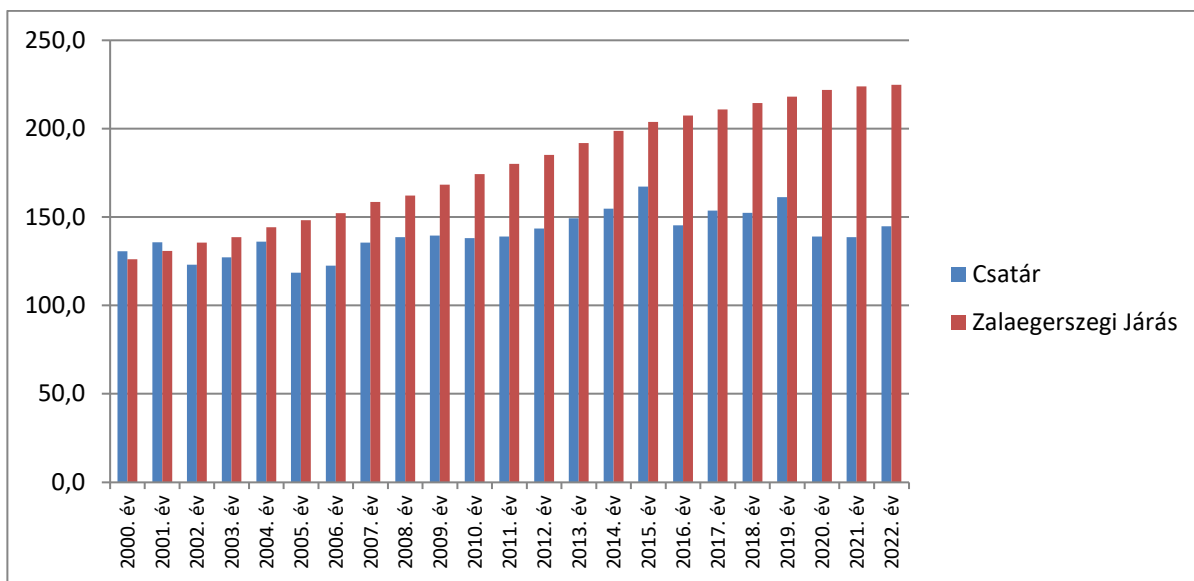

Forrás: BM

Forrás: BM

A következő diagram az öregedési mutató, vagyis a népességből a 100 fő 0-14 korú lakosra jutó 60 év feletti népesség számának alakulását mutatja. A mérőszám a járás egésze esetében előregedő helyi társadalmat jelez, Csatár esetében ez előbbinél kedvezőbb képet mutat.

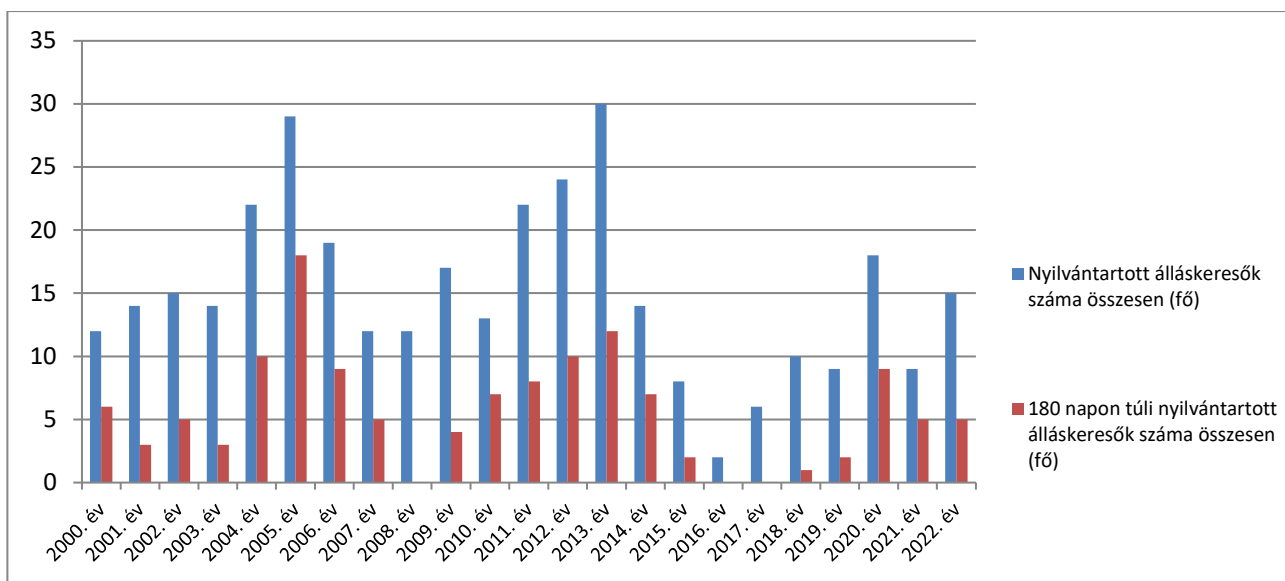
forrás: BM

2.6. a település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

2.6.1. Foglalkoztatottság, jövedelem, életszínvonal

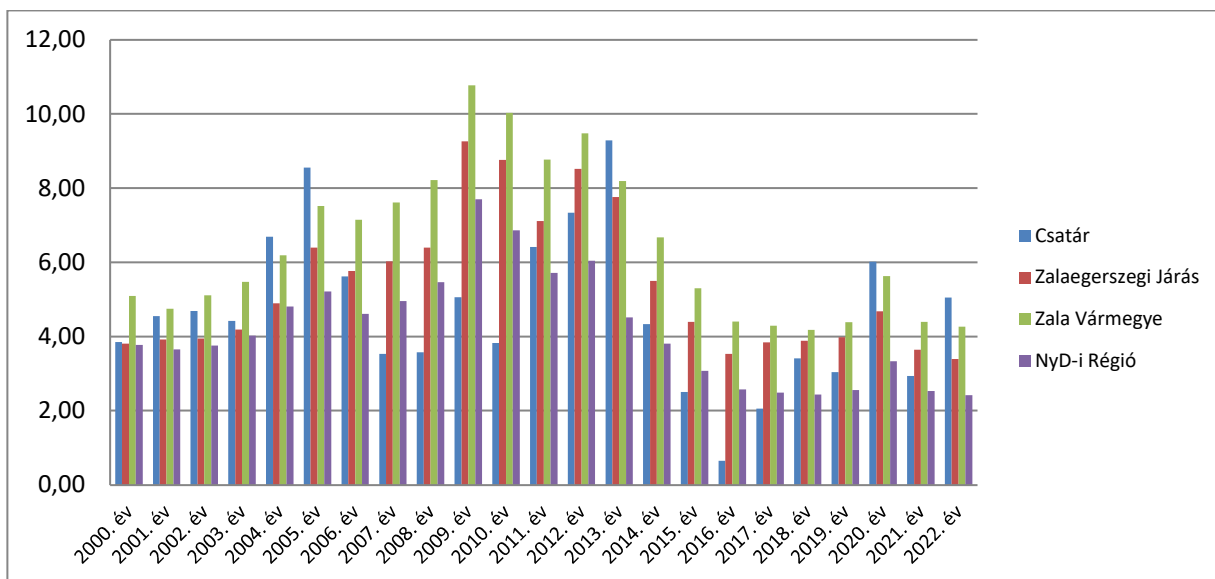
A település alkalmazásban álló munkavállalói javarészt a közeli megyeszékhelyen, Zalaegerszegen találnak munkát. A közmunka az utóbbi években egyre kevésbé jellemző a településen, amelynek minden bizonnyal állami finanszírozási háttere is van, mindenesetre amíg 2017-ben 10 fő közmunkás vett részt a települési feladatok ellátásában, addig számuk tavaly 4-re csökkent.

Az alábbi ábra az ezredfordulótól mutatja a településen az adott évben nyilvántartott állás keresőt, illetve közülük a 180 napnál régebben nyilvántartott állás keresők számát. Az adatok az országos és regionális adatoknál valamivel jobb helyzetet tükröznek, ugyanakkor tendenciájukban követik azokat. Az adatok rámutatnak az utóbbi évek foglalkoztatást erőteljesen befolyásoló történéseire, a világjárványra, vagy éppen a kereskedelem, vagy az építőiparban tapasztalható keresletcsökkenésre.

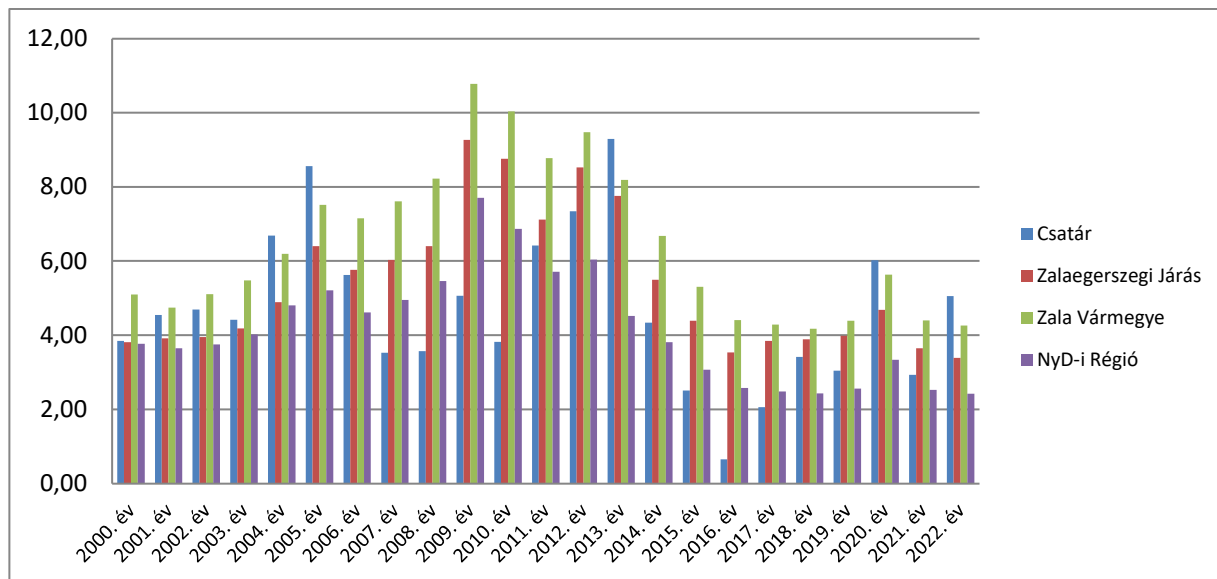
Forrás: NSZF

A nyilvántartott állás keresők és a munkaképes korú lakosság arányának alakulását a következő ábra mutatja a településen, a járásban, a vármegyében, illetve a régióban:

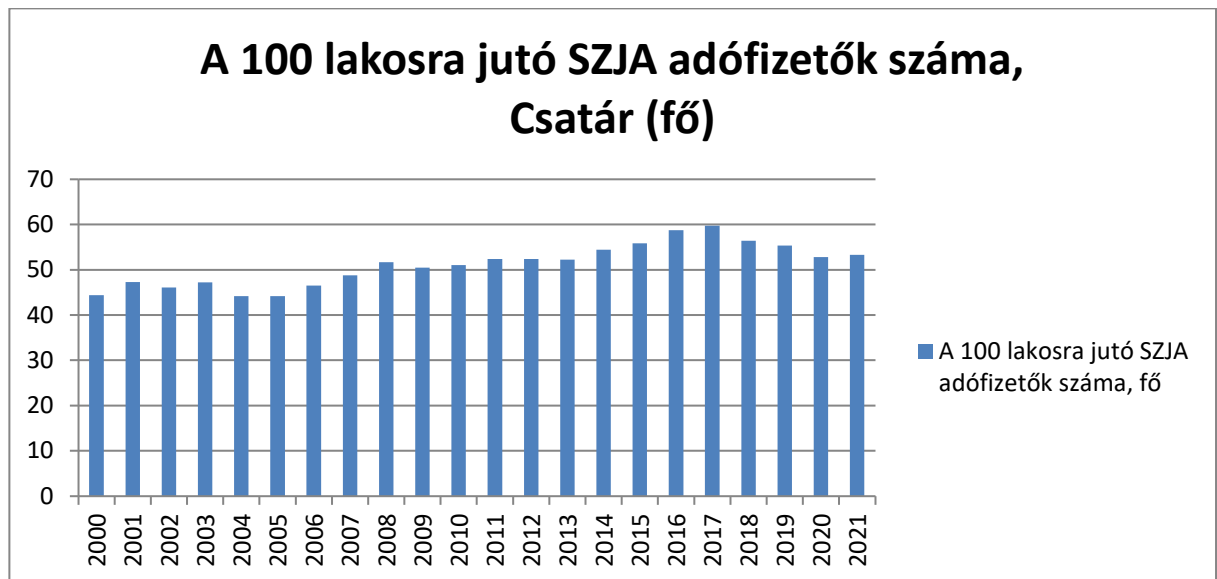
Forrás: NSZF

A nyilvántartott álláskereső és a munkaképes korú lakosság arányának alakulását a következő ábra mutatja a településen, a járásban, a vármegyében, illetve a régióban:

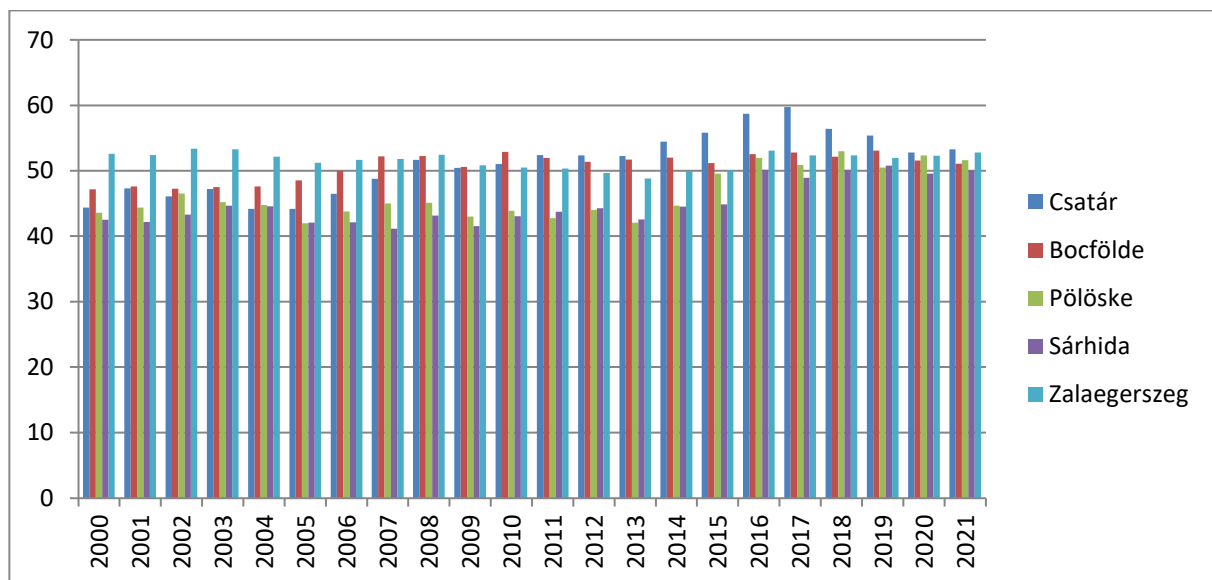

Forrás: NSZF

A munkanélküliségi ráta mellett az SZJA adófizetők számának alakulása is jól jelzi a munkaképes korúak aktivitását. A száz lakosra jutó adófizetők (SZJA) számát mutatja az alábbi ábra Csatárban, illetve a környező településeken:

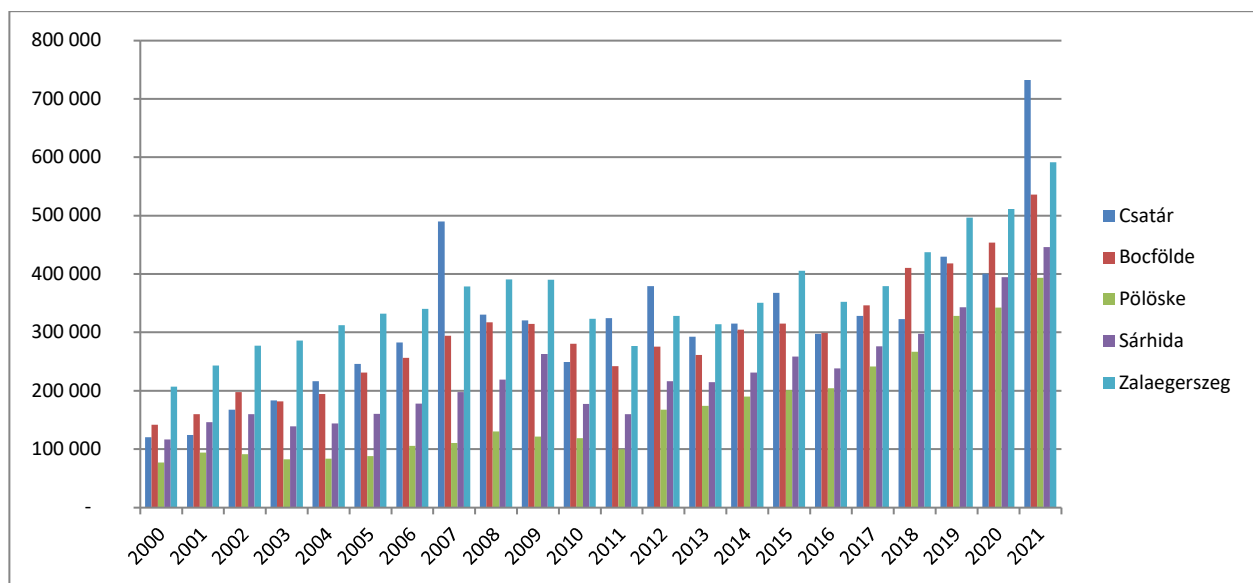
Forrás: TEIR

Forrás: TEIR

Az adatokból kitűnik, hogy Csatár nagyjából a 2010-es évek elejére zárkózott fel és vette át a „vezetést” a környező települések között a 100 lakosra jutó SZJA adózók száma tekintetében.

Az egy SZJA adófizetőre jutó adó összegének alakulását az alábbi diagram mutatja Csatárban, illetve a szomszédos településeken:

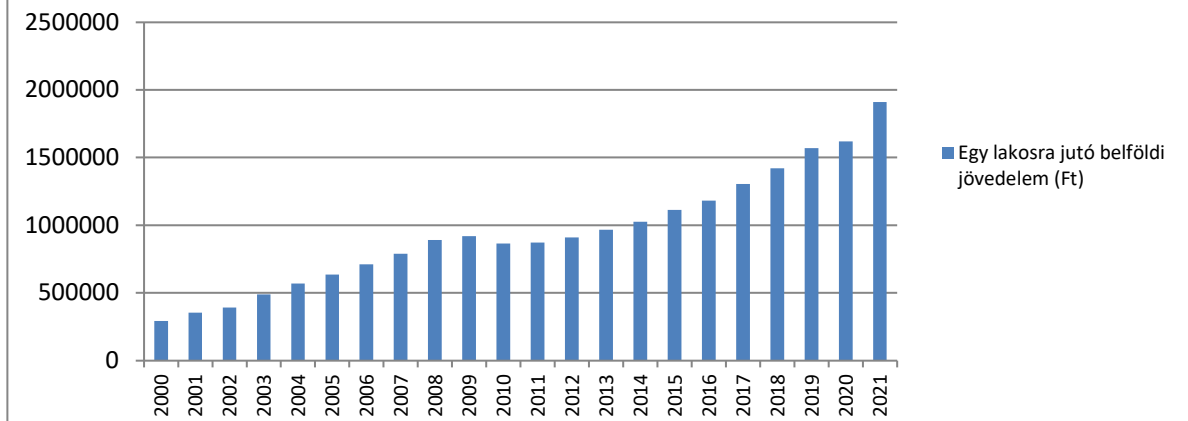

Forrás: TEIR

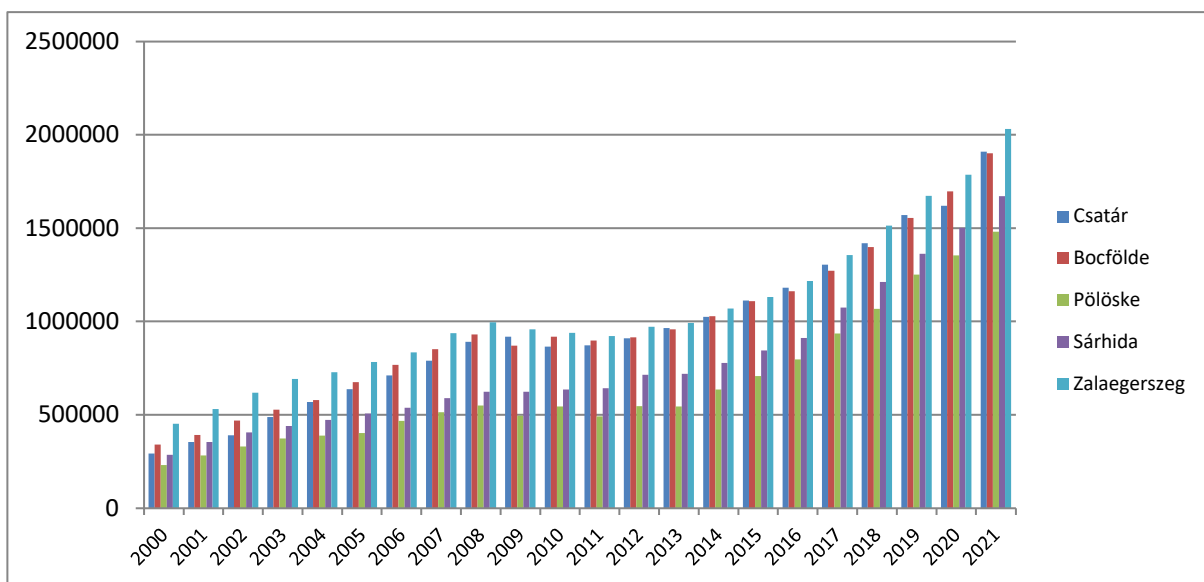
Megállapítható, hogy a település az SZJA-képesség tekintetében nem csupán felzárkózott az elmúlt két évtized során, bizonyos időszakokban messze meghaladta a megyeszékhelyét.

Az egy állandó lakosra jutó belföldi jövedelem összege a következőképpen alakult elsőként Csatárban, illetve a környező településeken az elmúlt két évtizedben:

Az egy lakosra jutó belföldi jövedelem, Csatár (Ft)

Forrás: TEIR

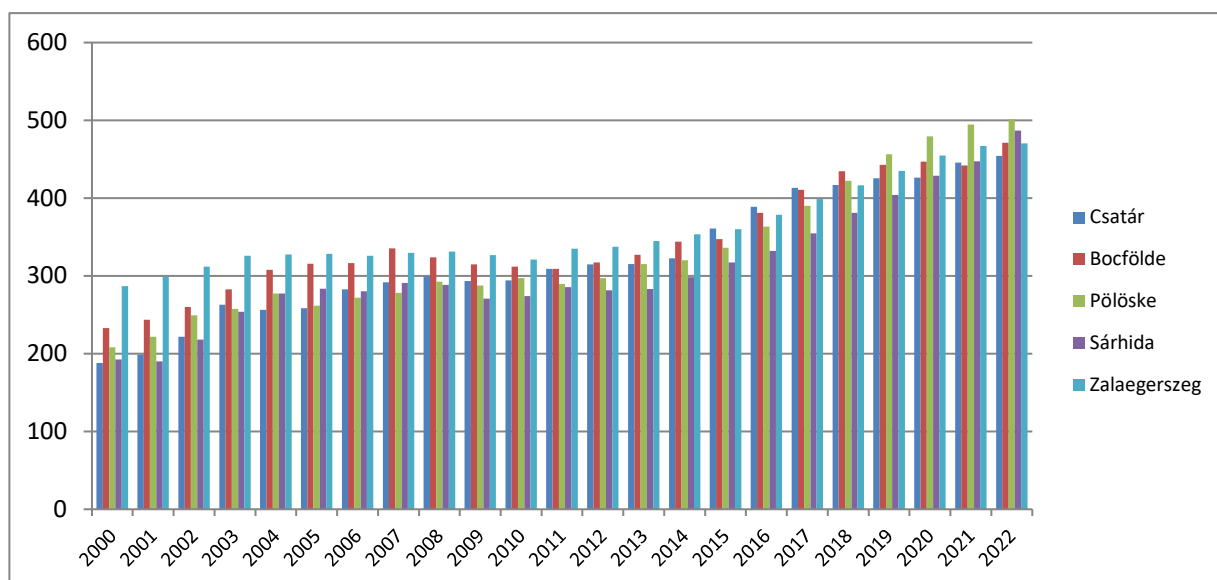

Forrás: TEIR

Az 1000 főre jutó személygépkocsik száma az alábbiak szerint alakult Csatárban és a szomszédos településeken 2000 és 2022 között:

Forrás: TEIR

Forrás: TEIR

2.6.2. A település humáninfrastruktúrája

Oktatás

A településen - az egykori iskolaépületben - óvoda működik. Általános iskolába Zalaegerszегre, illetve a szomszédos Bocföldre járnak a gyermekek.

Egészségügyi ellátás

A településen a felnőtt háziorvosi ellátás időszakos, a rendelési idő heti két alkalommal biztosított. A településen fogorvosi, gyermekorvosi ellátás, nincs, az ellátások Zalaegerszegen érhetőek el. A védőnői szolgálat Bocföldén érhető el. Gyógyszertár legközelebb szintén Bocföldén található.

Szociális ellátás

A településen bölcsődei ellátás nincsen. A település falugondnoki szolgálatot biztosít.

Egyéb humáninfrastruktúra

A település községi könyvtárat tart fenn a Községi Házban, amely egyben a helyi kulturális alkotó közösségek székhelye is.

Egyházi szolgálat

A település önálló katolikus plébánia, a szolgálatot a jelenleg a csácsbozsoki főplébánia plébánosa látja el Csatárban.

Civil szervezetek

Csatárban jelenleg öt bejegyzett civil szervezet működik: A Csatárért Közalapítvány, a Csatári Sportklub, a Csatári Idősek és Egyedülállók Egyesülete, a Csatári Bérkilövő Vadásztársaság és a Csatári Pávakör Egyesület. Az öt civil szervezet közül három jogosult SZJA felajánlásokra, a három szervezet 2022-ben összesen 162 ezer forinthez jutott az SZJA 1%-nak felajánlásából.

2.7. a település gazdasága

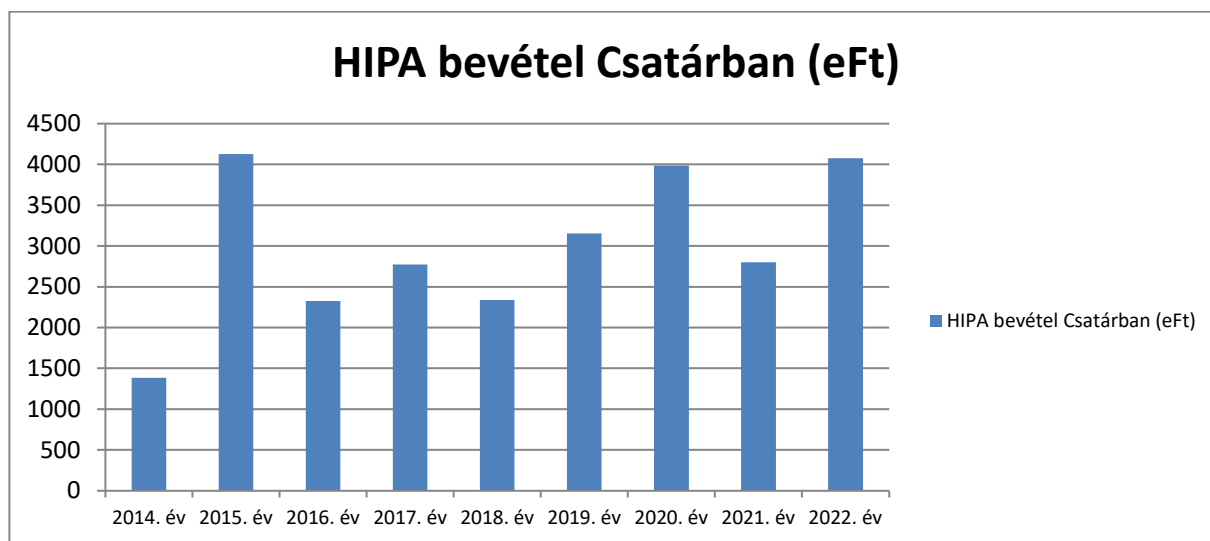
Az elérhető statisztikai adatok szerint Csatárban, 2021 év végén, 8 társas és 29 egyéni vállalkozás működött. Valamennyi társas vállalkozás jogi személyiséggel rendelkezett (kft.), az egyéni vállalkozók közül 18 főfoglalkozásút és 9 mellékfoglalkozású tartott nyilván a KSH. A működő vállalkozások száma az alábbiak szerint alakult az elmúlt években:

Forrás: KSH

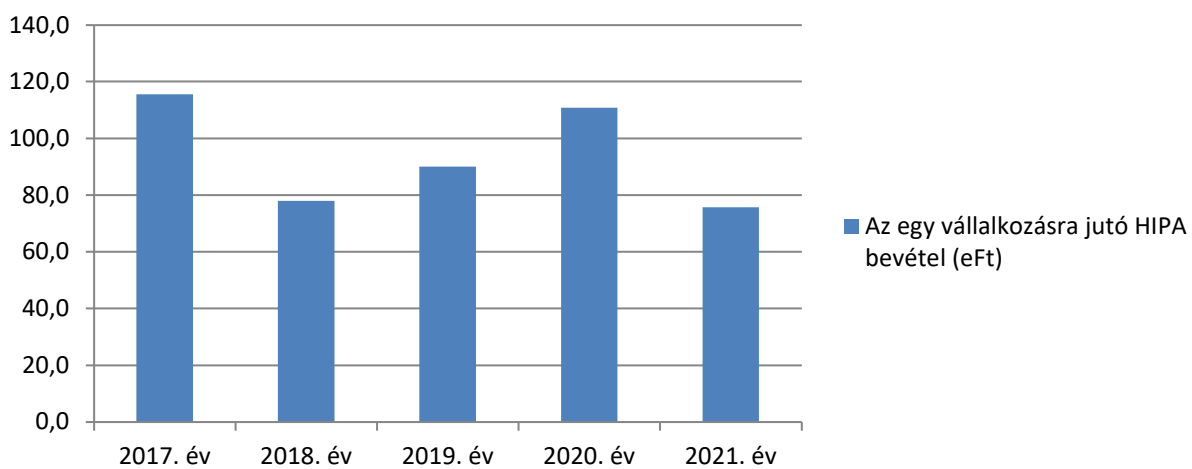
A működő vállalkozások közül - 2021-ben - kettő mezőgazdasággal, három-három szakmai, tudományos, műszaki tevékenységgel, humánegészségüggyel, illetve feldolgozóiparral, nyolc építőiparral, öt kereskedelemmel, kettő-kettő információtechnológiával, vendéglátással, illetve adminisztratív szolgáltatással, négy vállalkozás egyéb szolgáltatással, egy-egy pedig pénzügyi-biztosítási ügyekkel, szállítmányozással, illetve művészettel foglalkozik.

A helyi vállalkozások által befizetett iparűzési adó az alábbiak szerint alakult az elmúlt években:

Forrás: KSH

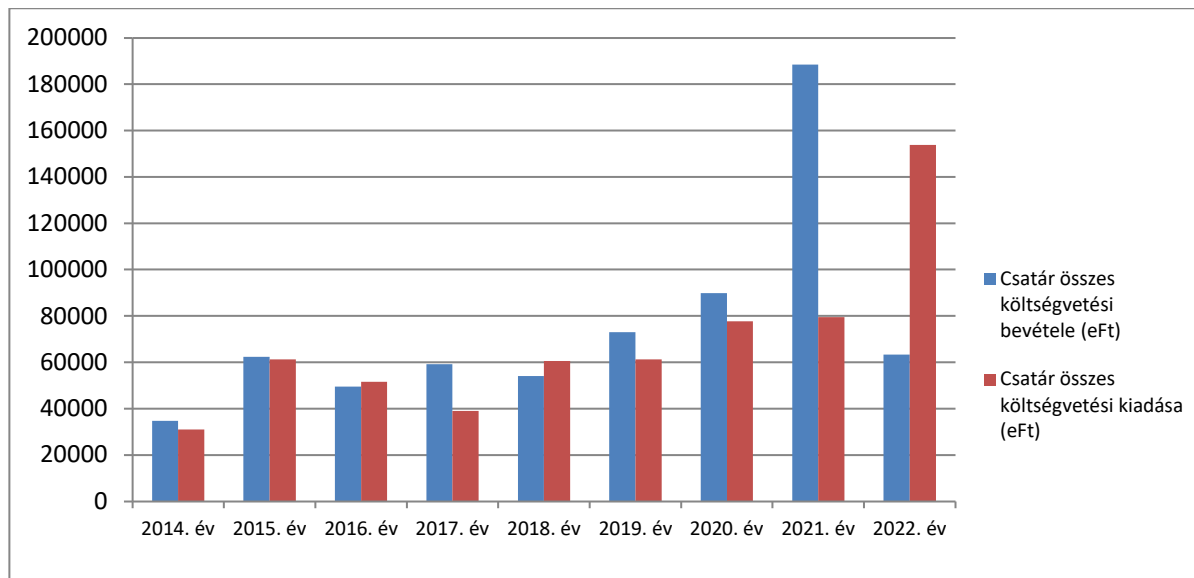
Az egy vállalkozásra jutó HIPA bevétel (eFt)

Forrás: KSH

2.8. az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

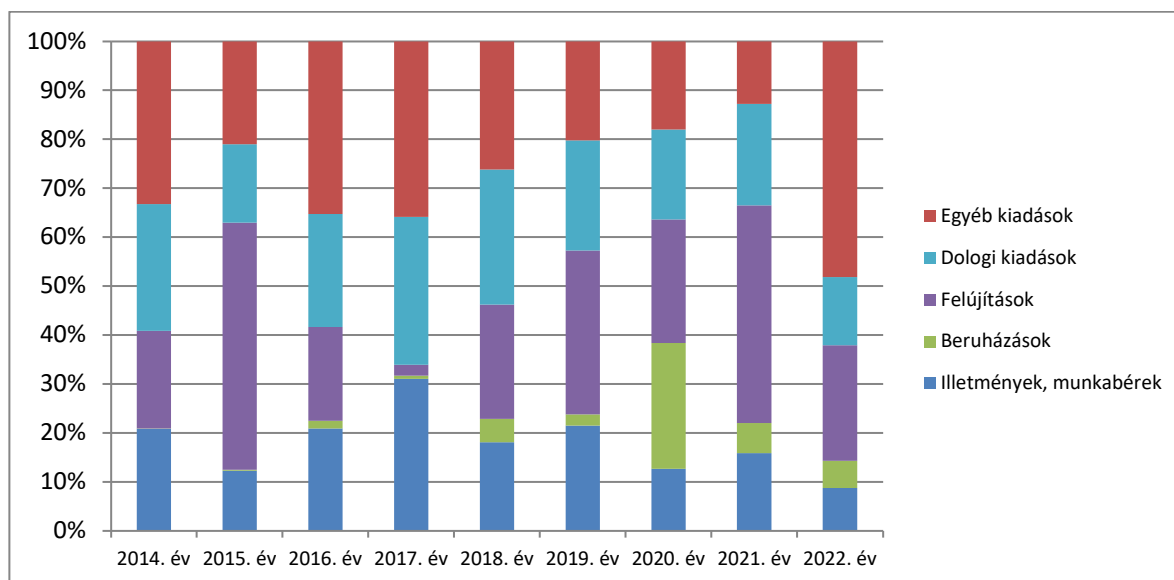
A helyi önkormányzat költségvetésének néhány fontosabb adatát az alábbi diagramok mutatják.

Forrás: KSH

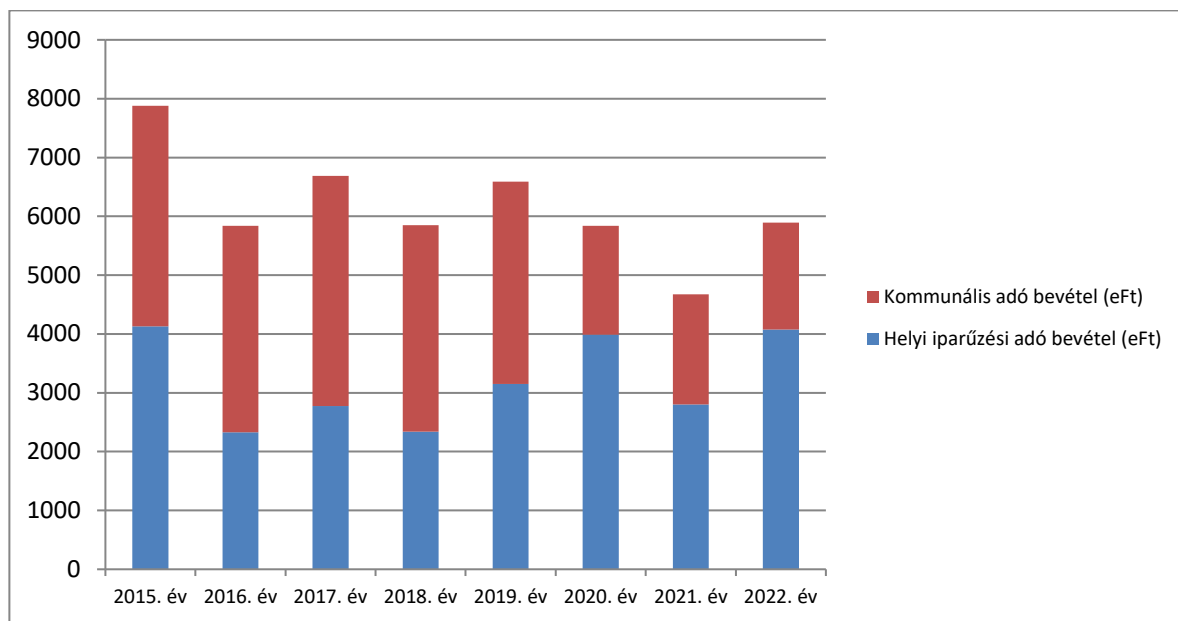
A település költségvetése az elmúlt közel tíz évben egyensúlyt mutat. A 2021-es és 2022-es évek bevételi, illetve kiadási oldalán a csapadékvíz elvezetési rendszer rekonstrukciójára elnyert pályázati forrás okozza a megszokott gazdálkodási adatoktól való jelentősebb eltérést.

A kiadások szerkezetét az alábbi ábra mutatja:

Forrás: KSH

Az önkormányzat kommunális adót, illetve iparüzési adót vet ki a település lakosaira, illetve vállalkozásaira. A helyi adóbevételek alakulását az alábbi ábra mutatja:

Forrás: KSH

2.9. településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

Csatár község hatályban lévő településfejlesztési koncepcióval, integrált településfejlesztési stratégiával, illetve településfejlesztési, településrendezési szerződéssel nem rendelkezik. Településszerkezeti vizsgálatát a 2017-ben elkészült és elfogadott Települési Arculati kézikönyv tartalmazza, melyből a releváns részeket alább idézzük:

Csatár település Zala megye egyik legősebb települése, Zalaegerszegtől 5 km-re délre a Felső Válicka völgyében fekszik. A települést a 74-es útról leágazó mellékúton lehet megközelíteni. Zsáktelepülésnek minősül, mivel csak a 74-es főúton keresztül kapcsolódik az országos közúthálózathoz. Sok zsáktelepüléstől eltérően Csatárt zsáktelepülés jellege teszi vonzóvá, hisz a megyeszékhelyről, amely mindössze 5 km-re található könnyen megközelíthető. A településen az infrastruktúra teljes körű. Az alapfokú ellátás intézményei óvoda, orvosi rendelő, integrált közösségi szolgáltató tér, művelődési ház, könyvtár helyben megtalálhatóak. Az általános iskolás korú gyermekek részben a bocsföldi általános iskolába, részben pedig a közeli megyeszékhely iskoláiban teljesítik tankötelezettségüket. A kereskedelmi és egyéb szolgáltatások a helyi lakosság szükségleteinek kielégítését célozzák meg.

Csatár szőlőhegyei a Csatári hegyen és ennek szerves folytatásában délre elhelyezkedő Petendhegyen, és az észak-keletre fekvő Örömhegyen találhatóak. A domboldalak szőlői viszonylag kisméretű 2-4000 m²-es tagokból álló, túlnyomórészt művelt területek. A szőlőhegyek patak völgyek fölé magasodó gerinc vonaláról csodálatos kilátás nyílik a környező tájra és Csatárra. Feltáró útjai máig azok az ősi nyomvonalak, amelyek a változatos domborzaton a legideálisabb megközelítést biztosítják.

A feltáró utak mentén, kisebb-nagyobb előkert után sorakoznak a pincék, préházak fűrészfogas elrendezésben, szinte kivétel nélkül a terep magas vonalán. A tájképben az apró pince épületek közel egy vonalon jelennek meg. A művelés nagyüzemi módszerei nem terjedtek el, bizonyára a területek méretei miatt sem. A kordonos művelés mellett még a gyalog művelésű szőlő sem számít ritkaságnak. A szőlő-gyümölcs művelésű kertek mellett egyre gyakoribb a nyírt füves terület, sok a beerdősült telek.

Csatáron jelenleg egyetlen mezőgazdasági jellegű létesítmény működik. A hajdani kovácsműhely területén kialakult állattartó telep, amely ma is működik, a település „kapujában”.

Csatár mai településszerkezetét áttekintve tehát megállapítható, hogy az ősi szerkezeti tengelye, a mai Kossuth Lajos utca mentén fejlődött, sűrűsödött, utcásodott, egyre inkább szakítva a szórványos beépítési móddal.

Külső csatár (Kiscsatár) megőrizte ősi szerkezetét és a tájba illeszkedését. Itt a domborzati viszonyoknak megfelelő organikus, kanyarokkal tarkított utcák mentén épültek ki a lakóterületek. Itt az utak szélessége változó kialakítású. A telkek spontán telekosztódással jöttek létre, méretük alkalmas volt a régi időkben szokásos állattartás és mezőgazdasági tevékenység végzésére. A szabálytalan alakzatú telkek miatt az épületek is szabálytalan elrendezésben állnak a telekhatárokhoz és egymáshoz viszonyítottnak. Ezt a jellemzőt a mai napig megtartották ezen a területen, annak ellenére, hogy sok épületet az elmúlt időben többször átépítettek.

A másik településrész **belső Csatár (Nagycsatár)** újabb keletkezésű, tervszerűen kialakított szabályos telkekkel. Itt az utak mérnöki célú szabályozás eredményeként jöttek létre, nyomvonaluk közel egyenesnek mondható, megfelelő szélességűek. Az utak mellett változó szélességű zöldsáv található. Egybefüggő fasorok nincsenek, elszórtan egy-egy faegyed található. A két településrész képe építészeti szempontból jelentősen eltér egymástól.

2.10. az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata

Az építészeti örökség vizsgálata önálló fejezetben, a települési örökségvédelmi hatástanulmányra vonatkozó, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 83.§ és a 14. melléklet szerinti tartalom alapján került kidolgozásra.

2.10.1. épített környezet vizsgálata

Az elmúlt évtizedek Csatár képének alakulásában sem múltak el nyomtalanul, miután a vidéki emberek építési igényei gyökeresen megváltoztak a 60-as évek elejére. A népi lakóházak a szegénység jelképévé váltak, sorba bontották le azokat, helyükbe pedig, a városi házat utánzó sátor és manzárd tetők jelentek meg, tornyokkal, erkélyekkel, egészen idegen elemként bontották meg a fésűs utcaképek egységét. A megváltozott életkörülmények között, szükségtelenné vált a hagyományos porta-rend, de a helyébe lépő új beépítés máig sem állt össze egységgé.

RÉGI TELEPÜLÉSRÉSZ

A területen organikusan, tudatos tervezői beavatkozás nélkül, a környezethez és a falusi társadalom fejlődéséhez áttételek nélkül, érzékenyen idomulva, lassú fejlődésben alakult. Szerkezetét a mezőgazdasági termelés, a tulajdonviszonyok, a természetföldrajzi körülmények alakították, és a folyamatos vagy éppen szakaszos növekedés kényszere befolyásolta. A régi településrész magába foglalja a belső és külső csatári részeket. A régi településrészen található az összes közszolgáltatást nyújtó önkormányzati épület, illetve a lakosság alapvető szükségleteinek kielégítését célzó kereskedelmi egységek is itt kaptak helyet.

Csatár településközpontja a belső csatári részen található, a Kossuth Lajos utca, a Rákóczi Ferenc utca, a Dózsa György utca és a Petőfi Sándor utca találkozásánál, melyet a Szentháromság szobor, az Integrált Szolgáltató és Közösségi Tér (IKSZT), valamint a csatári hősi kert tesz karakteressé. Az IKSZT épülete előtti tér ad helyet a szabadtéren rendezett községi rendezvényeknek. A belső, és a külső településrészt az állami kezelésben lévő kanyarokkal szabdalta Kossuth Lajos utca köti össze. Járda az út mellett nincs kiépítve.

A külső településrészen található az orvosi rendelő, a település kultúrháza, a község temploma, plébániája, valamint a községi sportpálya is innen közelíthető meg. A régi településrész lakóépület állománya mind építészeti stílusában, mind tömegformálásában heterogén együttes. Az épületek egy része még a XX. század elejéről maradt fenn. Amelyek nem kerültek átépítésre, bővítésre ott megmaradt a hagyományos arányokat őrző, földszintes kialakítás. Jellemzően utcával merőleges gerincű magastetővel épültek a házak. A tetőformát tekintve a nyeregtető, míg a héjazat tekintetében a cserép a jellemző. Ezen házak közé beékelődnek az 1960-as és 1970-es évekre jellemző úgynevezett kockaházak a maguk kocka „testre” helyezett sátoztető formájukkal, és kisebb arányban az 1980-as években divatba jött térdfallal megemelt tetőtér beépítéses lakóházak.

Az újonnan épített lakóházak többségükben illeszkednek a falusi környezethez, nem bontják meg az utcakép egységét. A régi településrészen az áttört kerítés a jellemző. A kerítések zöme fa, illetve fém. A nyolcvanas években végrehajtott telekalakításnak köszönhetően a község két új utcával gazdagodott, a Deák és a Széchenyi utca a település Észak-Nyugati részén található. Az önkormányzat folytatva a megkezdett telekalakítást, az utcák folytatásaként 2003-ban újabb 17 építési telket alakított ki.

ÚJ TELEPÜLÉSRÉSZ

Szerkezete tudatos tervezés eredménye, ahol az utcára fűződő szabályos telkes struktúra a jellemző, a telekformák szabályosak. Az így kialakított rendhez való igazodás szabályosságot teremtett, és meghatározott rend szerint épült be ez a terület. Az előkert mérete, a beépítés módja egységesen került meghatározásra, Az új településrészen viszonylag nagyméretű telkek találhatók, lehetőséget adva a szabadon álló beépítési mód

alkalmazásának, és különféle kerti élményelemek létesítésének. Az új településrész egy teljesen új építészeti jegyeket magán hordozó épületekkel épült be. Ezek az új épülettípusok már nem a paraszti létforma szinterei voltak, hanem a városi villaépítészet mintájára készülők, de az átlagember számára is megfizethető „modern” otthon. Az utcákban egységes előkert és elhelyezés a jellemző. Az 1990-es évek nagy építészeti trendje hódított, a mediterrán stílusú laképületek. A „kertvárosi idill” szorosan összefüggő fogalom a mediterrán „stílussal”. Nem véletlen, hogy az akkor uralkodó trend, az „amerikai típusú” családi ház fogalma, szinte teljes egészében fedte, amit ma mediterránnak hívunk. Annyi a különbség, hogy akkor a bitumenes zsindely volt a jellemző tetőfedési anyag, és nem a mediterrán cserép. A vidéki földművessel, gazdálkodó életmóddal próbált szakítani és már nem állattartó épület sorakoznak a házak mellett, hanem tárolók a fűnyírónak és grillfelszerelésnek. Az utcák mentén nincs mindenhol járda kiépítve, az utak mellett változó szélességű zöldsáv található. Egybefüggő fasorok nincsenek.

A legújabb kor építészete vegyesen alkalmazza a településen a különböző típusú tetőket, melyek elszórtan a meglévő beépítések között egyaránt megjelennek.

2.1.1. környezetiállapot-jellemzők

Levegőtisztaság-védelem

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A többi településhez hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatói tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja az adott település környezeti adottsága.

Levegőminőség szempontjából érzékeny területnek tekinthető az országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendeletben nem szerepel a település.

A település közigazgatási területére a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján meghatározott határértékek vonatkoznak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a 13. (Az ország többi területe) légszennyezettségi zónába tartozik, ahol a:

- kén-dioxid: F
- nitrogén-dioxid: F
- szén-monoxid: F
- szilárd (PM10): E

A kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid tekintetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladhatja meg, szilárd szennyezés esetén pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között lehet.

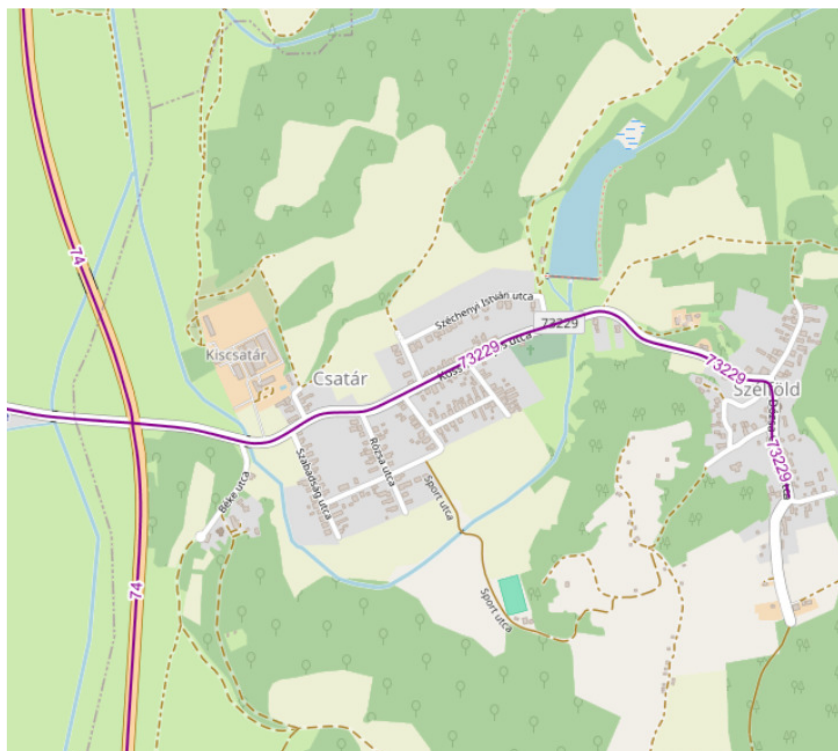
A közúti közlekedésből adódó légszennyezést a 73229 j. Csatár bekötőút forgalma okozza. Kedvező, hogy a 74. sz. Nagykanizsa-Zalaegerszeg-Vasvár másodrendű főút a települést nem érinti közvetlenül.

A légszennyezés tekintetében az országos közutak 2022. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalmi adatainak felhasználásával megvizsgáltuk a közlekedésből adódóan a településre jellemző levegőállapotot.

A gépjárművekre vonatkozó kibocsátási normák alapján a vizsgált útszakaszon áthaladó járművek teljes légszennyező anyag kibocsátását a következő táblázat részletezi.

Kibocsátás [mg/s m]	CO	CH	NO ₂	SO ₂	PM
73229 út	0,0629	0,0094	0,0102	0,0001	0,0010

A fenti kibocsátási adatok alapján valamennyi szennyezőanyag tekintetében megállapítottuk, hogy azok mértéke az érvényben lévő határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendeletben foglaltak) a lakóterületeken nem haladja meg. A vizsgált útszakaszokat a következő térkép ábrázolja.

Csatár (fő) közlekedési vonalai

Csatár közigazgatási területén az állattartó telep jelenthet szagkibocsátás miatt levegőterhelést.

Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra 306/2010.(XII.23.)Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit pedig a 4/2011.(I.14.)VM rendelet állapítja meg. Káros mértékű, azaz határérték feletti légszennyezés a jelenleg ismert állapotban nem fordul elő.

Egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező vállalkozás nem található a településen.

A településen levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a település levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.

Az allergén gyomnövények főként az utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

Zaj- és rezgésterhelés

Csatár zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

A közúti közlekedési forgalom okozta zajterhelést a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 4. § (2) alapján határoztuk meg.

Vizsgálatunk során „AZ ORSZÁGOS KÖZUTAK 2022. ÉVRE VONATKOZÓ KERESZTMETSZETI FORGALMA” c. Magyar Közút KHT. kiadványát vettük alapul.

A közúti közlekedés zajhatásait a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendeletben meghatározott zajterhelési határértékekkel hasonlítottuk össze. A zajterhelést (L_{Aeq}) a referenciatávolságban (út középvonalától mért 7,5m) határoztuk meg.

$L_{Aeq}(7,5)_{g,s,t,i,r}$ [dB]	73229. út	Határérték a környező lakóterületen [dB]
M_{nappal}	56,2	60
$M_{éjszaka}$	47,4	50

Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, a lakosságnak egy részét érinti.

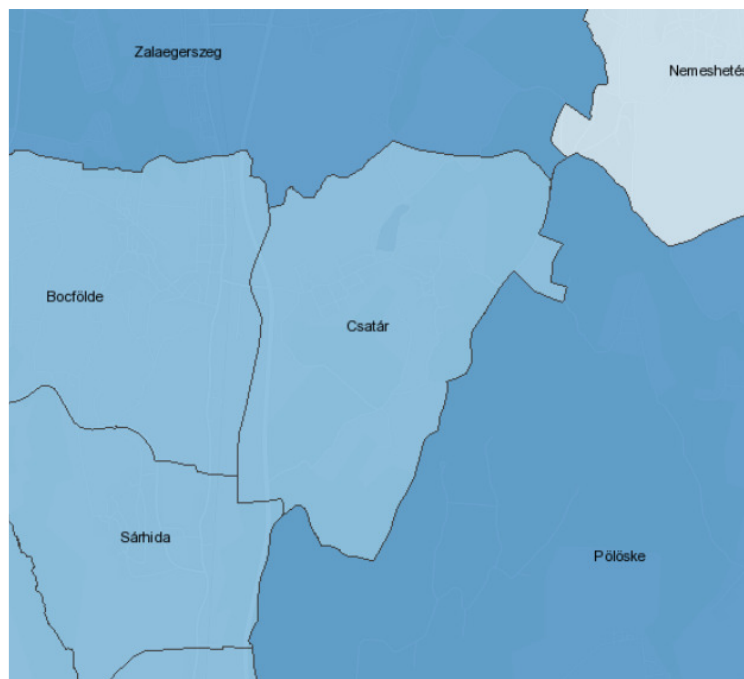
Zajvédelmi szempontból jelentős gazdasági létesítmény a településen nem található.

A települést érintő, zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események ritkán kerülnek megrendezésre.

Hulladékkezelés

Csatár közigazgatási területén, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítésére jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató a Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft (Zalaegerszeg).

A településen egy szelektív gyűjtősziget található.

A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége, 2021. évben (kg/fő) (KSH)

A közszolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége a településen 233 kg/fő volt 2021. évben.

Az Önkormányzat közigazgatási területén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, mint közszolgáltatás teljesítésére jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató az Észak-zalai Vízf- és Csatornamű Zrt., aki az általa összegyűjtött szennyvizet ártalmatlanítás céljából a Zalavíz Zrt. által üzemeltetett, Zalaegerszeg 0940/7 hrsz-ú szennyvíztisztító telepen helyez el.

Vizuális környezetterhelés

A vizsgálatok irreverzibilis vizuális környezetterhelést nem tártak fel. A tartós konfliktusok közé sorolhatók általában a roncsolt, felhagyott területek és elhagyott (külterületi) lakó épületek okozta konfliktusok. Konfliktusként tekinthetünk az illegális hulladéklerakásból eredő konfliktusokra is.

A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkabelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése. A szolgáltatókkal a várható hálózatterfejlesztések eredményeként a jövőben légkábel hálózat egy részének térszín alatt kialakításával ez javítható.

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettséggel is foglalkozni kell, ami a településen jellemzően a közvilágítást jelenti (fényreklámok a településre nem jellemzőek)

Árvízvédelem

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletben a település nem szerepel, mint veszélyeztetett kategóriába sorolt település.

Klímavédelem, éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás iránti sérülékenységet három tényező határozza meg. Ez a három tényező a kitettség, az érzékenység és az adaptációs kapacitás.

A kitettség alapvetően egy helyszínhez kapcsolódó tulajdonság. A kitettség elemzése arra válaszol, hogy egy adott helyszín milyen mértékben van kitéve egy adott éghajlatváltozási hatásnak.

Az érzékenység egy-egy rendszerhez kapcsolódó tulajdonság. Az érzékenység azt mutatja, hogy az adott beruházás egy adott éghajlatváltozási hatásra milyen mértékben érzékeny, mivel ezek az események károkat okoznak az utakban, épületekben, illetve az azok által betöltött funkciókban.

A kitettség és érzékenység együttes jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy potenciális hatás lehetősége fennálljon.

Jelen dokumentációban a kitettség vizsgálata releváns.

A vizsgált terület tekintetében nem helyezkedik el fokozott kitettséget jelentő területen. Az országra általánosan jellemző változásra számíthatunk mind hőmérsékleti, mind csapadékviszonyok, illetve egyéb tekintetben, így kitettség tekintetében közepes mértékről beszélhetünk, ami a jelentős területfoglalással érintett erdőterületekre számottevő kedvezőtlen hatást gyakorolhat, figyelembe véve, hogy a termőhely alkalmazkodási potenciálja közepes.

Villámárvíz vonatkozásában a vizsgált vízgyűjtők és kifolyási pontjaik tekintetében a települést érintő vizsgálat szerint fokozottan veszélyeztetett (5-ös az 1-5 fokozatú skálán).

Villámárvíz veszélyeztetettség (érzékenység)

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan – önkormányzati és felügyelőségi tájékoztatás alapján – az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Ugyanez elmondható a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozóan is. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Információink alapján az elmúlt években környezetvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

A település vonatkozásában releváns információkat a „Megalapozó vizsgálat” 2.9-2.15 fejezetei is tartalmazhatnak releváns információkat, melyeket a túlzott terjedelem elkerülése érdekében nem ismételünk meg jelen fejezetben.

2.12. a táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

2.12.1. természeti adottságok

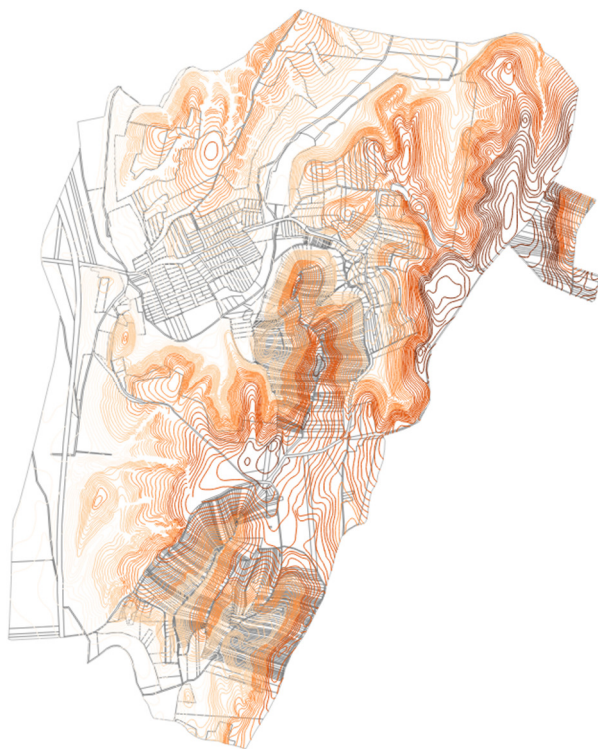
A fejezethez felhasznált irodalom a **Dövényi Zoltán** által szerkesztett *Magyarország Kistájainak Katasztere* (Budapest, 2010) c. könyv és a **Kocsis Károly** szerk. *Magyar Nemzeti Atlasz* (Budapest, 2018) Domborzat (Gábris Gyula), Földtan (Haas János, Brezsnaynszky Károly), Éghajlat (Bihari Zita), Vizek (Varga György), Talajok (Pásztor László) c. fejezetei alapján készült. A Növényzet c. fejezethez adatokat a Nébih interaktív erdőterképéről ([Erdészeti információk \(gov.hu\)](http://erdészeti.információk.gov.hu)) olvastuk le.

TERMÉSZETFÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS

Csatár Zala megyében, a Nyugat-magyarországi peremvidéken, azon belül a Zalai-dombság területén, az Egerszeg-Letenyei dombság kistáján helyezkedik el.

DOMBORZAT

Csatár térségére jellemző domborzati forma egy erodált dombsági terület. A település az Egerszeg-Letenyei dombság kistáj északi részén helyezkedik el, amelynek felszínalakítási jellegét É-D-i irányú tagoltság jellemzi. Jégkorszaki vályoggal borított felszínük deráziós völgyekkel és fülkékkel aprólékosan tagolt: a völgyek mélyek és meredek, a völgyközi háta keskenyek, szabdaltnak és erősen erodáltak. Az átlagos relatív relief 58 m/km^2 . A tájrész függőleges tagoltságának mértékét kifejező átlagos relatív relief az egész Zalai-dombságon a legnagyobb.

FÖLDTAN

Triász és kréta időszerű karbonátos képződmények, valamint óidei karbon gránit, valamint devon és szilur metamorf kőzetek jellemzők az alsóbb rétegekben. Ezekre alsó-pannon homok-és homokkőrétegek rakódtak, valamint folyóvízi agyagmárga, aleurit, homok, lignit és kavics, a település déli részein pedig lösz és löszös üledékek.

ÉGHAJLAT

A terület a mérsékelt meleg-mérsékelt száraz éghajlati övezetbe tartozik. Az éves napfénytartam 1950-2000 óra. Az évente lehulló csapadék mennyisége 650-700 mm közé esik. Az évi középhőmérséklet 10,5-11,0 °C, részletezve a januári -0,5-0,0 °C közötti, míg a júliusi 20,5-21,0 °C. Az uralkodó szélirány az É-i és D-i, sebessége átlagosan 2,5-3,5 m/s. A kevésbé hőigényes és nagyobb vízigényű kultúrnövényeknek, egyes részekben az erdőgazdálkodásnak kedvező az éghajlat.

VÍZRAJZ

A települést nyugatról a Felső-Válcika vízfolyása határolja, mely állandó vízű, természetes jellegű patak. A Zalába Zalaegerszegnél torkollik. A településen ered, és északra megkerülve ér a Válickába a Csengő-patak. Felduzzasztásával jött létre a Csatári tó. A fő ivóvízadó víztest termálkarszt típusú. A talajvíz állása a patak völgyekben 4-6 m mély.

NÖVÉNYZET

Az éghajlati és domborzati viszonyok alapján a potenciális vegetációt bükkös, gyertyános-tölgyes társulások képezik a dombvidékeken, míg a vízfolyások mentén égerligetek jellemzőek. Napjainkra a jelentős tájalakító folyamatok következtében, a vegetáció eltérő képet mutat, de foltokban fellelhetők ezek a társulástípusok. Csatár erdőterületeinek nagy része őshonos fajok alkotta erdő, típusukat tekintve cseres-kocsánytalan tölgyes, bükkös-gyertyános-kocsánytalan-tölgyes és bükkös, a patak völgyben enyves éger, a kultúr-erdők pedig lomb elegyes-erdeifenyvesek és nagy területeket lefedő akácok. Az állattartásból következően fennmaradtak a legelők és kaszálórétek, melyek szintén értékes élőhelyek lehetnek.

TALAJOK

A kistáj eróziós-deráziós völgyekkel tagolt dombsági felszínét periglaciális vályogon, meredek domboldalakon homokon képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok; pszeudoglejes barna erdőtalajok borítják közel egyenlő területi megoszlásban. Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok mechanikai összetétele a talajképző közettől függően vályogtól homokig változik. Vízgazdálkodásuk és termékenységük is a textúrával változik.

A kedvező vízgazdálkodási tulajdonságú, vályog fizikai féleségű változatok kedvező (int. 40-65), a homokok gyengébb termékenységűek. Az erdők (48%) és a szőlők (15%) mellett a szántók adják a földhasználati módokat. A kistáj számottevő eróziós potenciálja miatt a földes kopárrok területi részaránya 3%.

A vályog mechanikai összetételű, rossz vízgazdálkodású pszeudoglejes barna erdőtalajok termékenysége gyenge (int. 15-30). Területükön ezért több az erdő (50%) és a szőlő (20%). A kistáj É-i részén, harmadidőszaki üledékeken szántóként és szőlőként hasznosított bamaföldek kiterjedése kb. 1%.

A harmadik jelentősebb talajcsoportot a folyóvölgyek hordalékain képződött réti, lápos réti, valamint lecsapolt és telkesített síkláp talajok képviselik. A réti talajok területi részaránya 1%, a lápos réti talajoké pedig 3%. Mechanikai összetételük agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a közepes vízvezető, a nagy vízraktározó és a jó víztartó képesség jellemző. Szénsavas meszet tartalmaznak, termékenységük a 35-50 (int.) viszonszámokkal jellemezhető. Ártéri erdő 10%, rét 50 és 80%, a fennmaradó rész pedig szántó lehet. A lecsapolt és telkesített síkláp talajok (5%) Nemesszentandrás és Hahót között borítanak összefüggő területet. Főként rét-legelő (60%), erdő (15%) és szántó (int. 35-50) hasznosíthatóságú talajok

2.12.2. tájhasználat, tájszerkezet vizsgálata

TÁJTÖRTÉNETI VIZSGÁLAT

Csatár előnyös földrajzi elhelyezkedésének köszönhetően már – az 1785-ben készült katonai térképeken láthatóan – számos lakóházból álló település. Kiscsatár és Nagycsatár településrészekből áll, előbbi pár lakóházból és egy fallal körülvett templomból áll. A település környezetében széles szántók és erdőségek találhatóak, valamint a délre a dombhátakat szőlőterületek borítják. A szőlőben kápolna áll, a szőlőskertekhez préházak tartoznak.

A Válicka völgyében mocsaras, vizenyős rétek választják el Csatárt Bocföldétől. A folyóvíz két malmot hajt, melyekhez malomtó is tartozik. Az úthálózat sűrű, kisebb ösvények vezetnek a dombok között és a dombhátakra, illetve összekötik a települést Nemesszentandrással és Búcsúszentlászlóval; a patak völgyben II.rendű főút vezet át Bocföldén Zalaegerszeg felé, ide Csatárról kocsit csatlakozik be.

Közel 60 év elteltével a tájban kisebb változások történnek: Szentlászló és Csatár között újabb szőlőterületek jelennek meg, és a szőlőskertekben egyre sűrűbben találkozunk préházakkal. A dombok enyhe lankáin erdőterületeket törnek fel szántóföldnyerés céljából. Ugyancsak az erdők helyén, a meredekebb oldalakon kisebb legelőterületek jelennek meg, míg a vízfolyások mentét vizenyős rétek kísérik. A Csengő-patak még természetes medervonalát a kacskaringók jelzik, azonban a Válicka mentén megkezdődik a területek lecsapolása csatornázással.

A kataszteri térképekről egyértelműen leolvashatóak az akkori birtokviszonyok és a telekstruktúra. Az akkori településhatár még nem egyezett a maival. A földek nincsenek földesúri tulajdonban, a nagyobb területek, mint a szántók, erdők és legelők közös területek, míg a szalagparcellák magántulajdonban állnak.

Kataszteri térképek (1859)

forrás: maps.arcanum.com

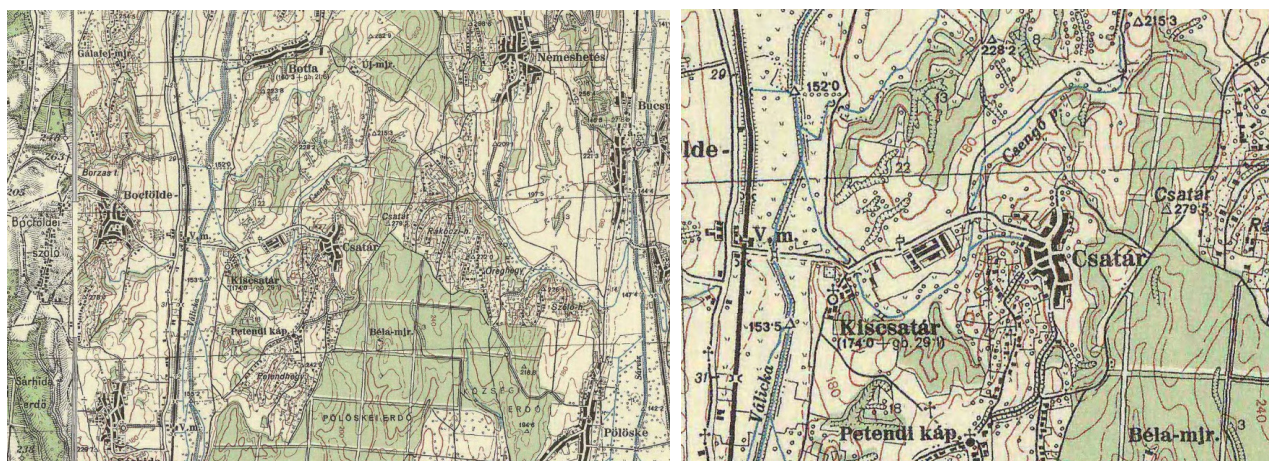
A Válicka-patak völgyében futó főút mellett kiépül a Zalaegerszeg-Csáktornya vasútvonal. Ez hozzájárul a gazdaság fejlődéséhez, a termény-és személyszállításon kívül számításba véve azt is, hogy Zalaegerszeg fontos vásárváros. A közlekedési útvonalak mentén több csárda is működik. A település kiterjedésében nem bővül, azonban növekszik a lakóházak száma. A szőlőhegyben is egyre több szőlőskert jelenik meg, és ekkora megépül a Petendi kápolna is.

III. Katonai felmérés (1879)

forrás: maps.arcanum.com

Kiscsátár és Nagycsátár településrészek között új telephely épül meg, mellette temető létesül. A szőlőhegybe egyre további szőlőskerteket alakítanak ki a hozzájuk tartozó gazdasági épülettel. A vasútvonal megállóhelye a Bocsfölde felé vezető úton épül ki. A vízfolyások mentén hagyásfás legelők jelzik az állattartás jelentőségét.

Magyarország katonai felmérése (1941)

forrás: maps.arcanum.com

Napjainkban:

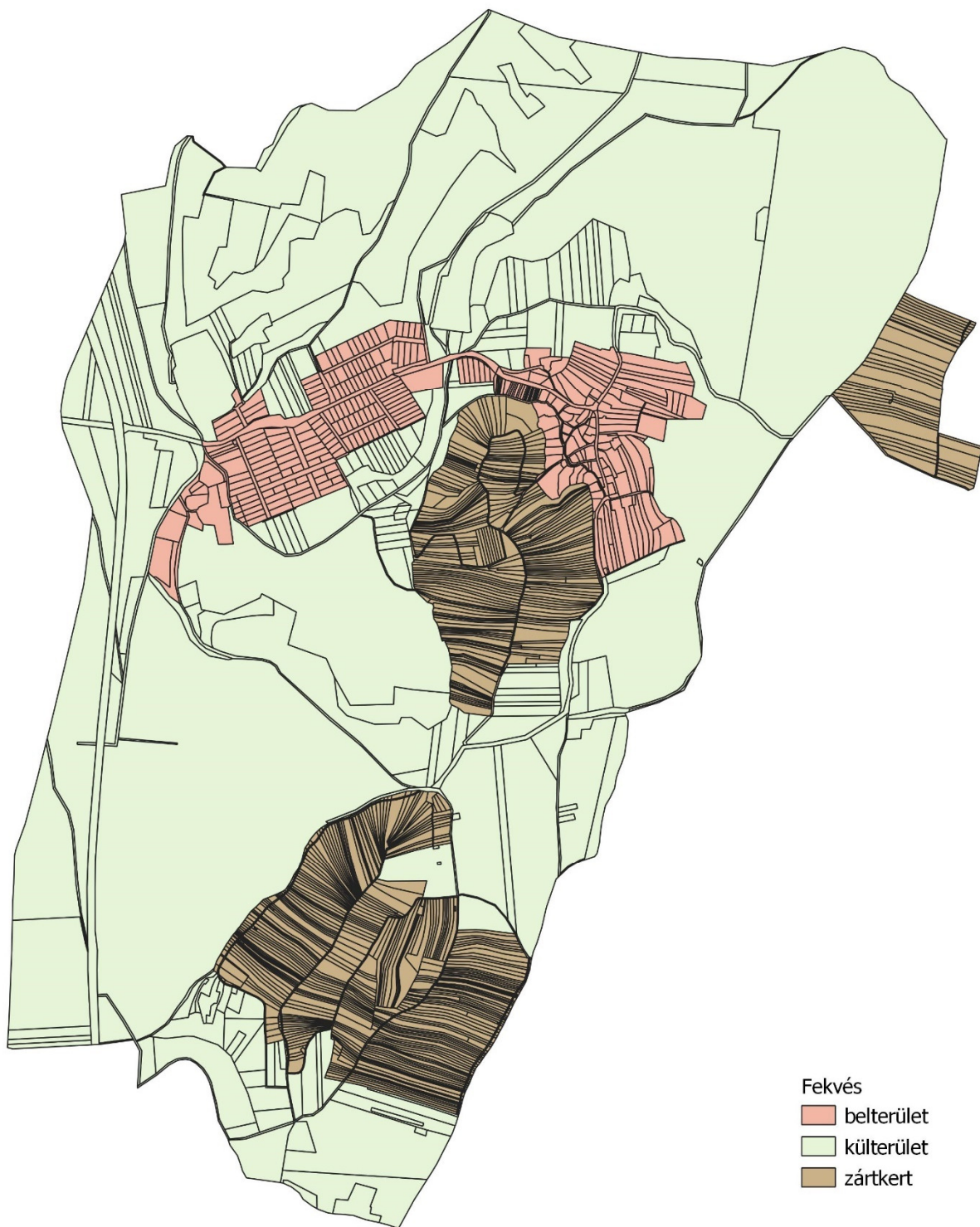
Kiscsatár és Nagycsatár egybeolvadt, a régi falu mellett az 1960 évekre derékszögű utcahálózat mentén új lakóházak épültek. Kiscsatártól északra mezőgazdasági telephely létesült. A szőlőhegyben megindult a beerdősülés folyamata. De az erdőfelületek aránya általánosan is nőtt, főként a szántóterületeken, a vízmások helyén és a meredekebb domboldalakon. A Csengő-patak felduzzasztásával létrejött a Csatári-tó. Kiépült a 74-es főútvonal, a vasútnak pedig legközelebb Bocföldén van megállója. A Válicka-patak vonalvezetésében nem történt módosítás, völgyét gyepterületek kísérik.

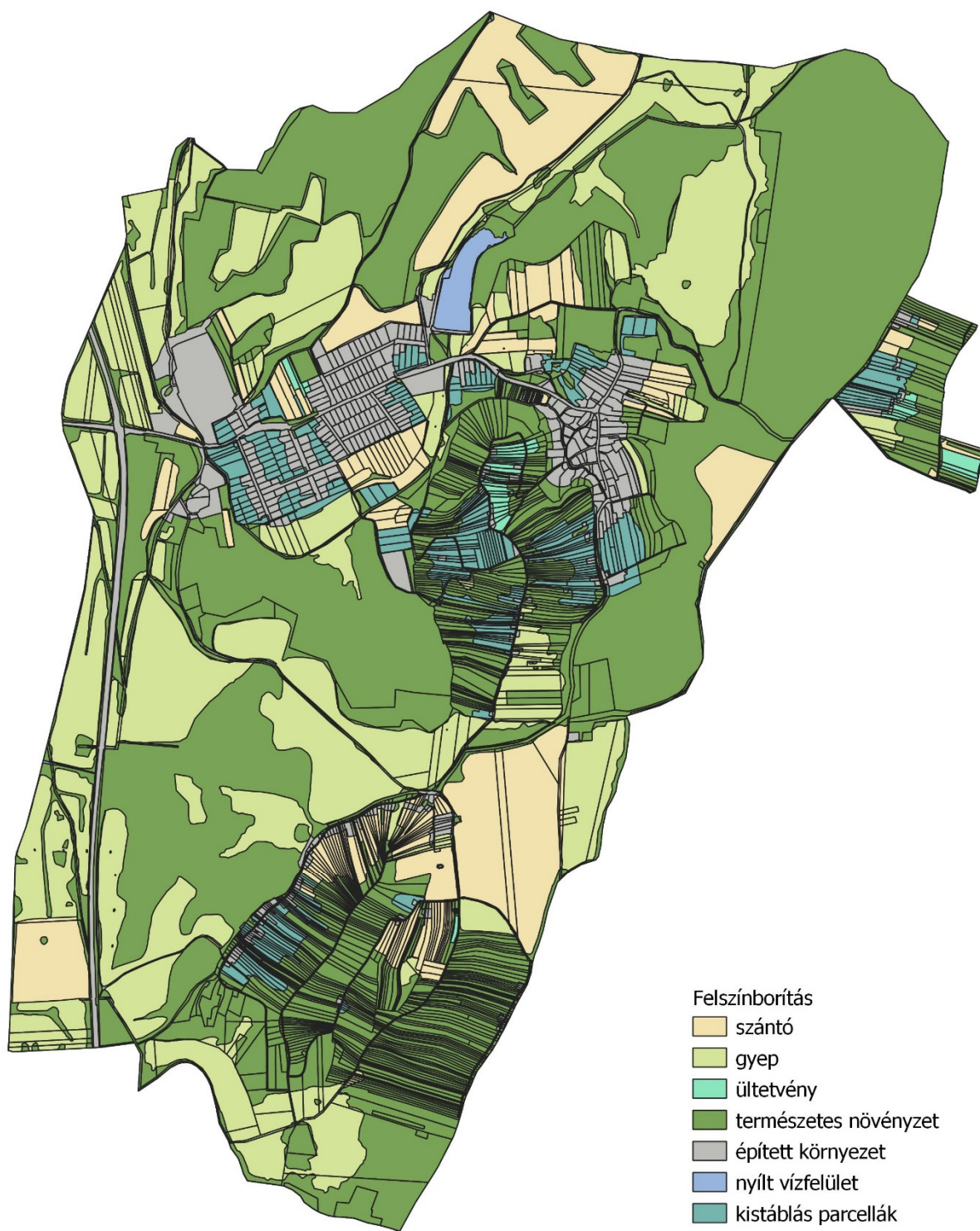

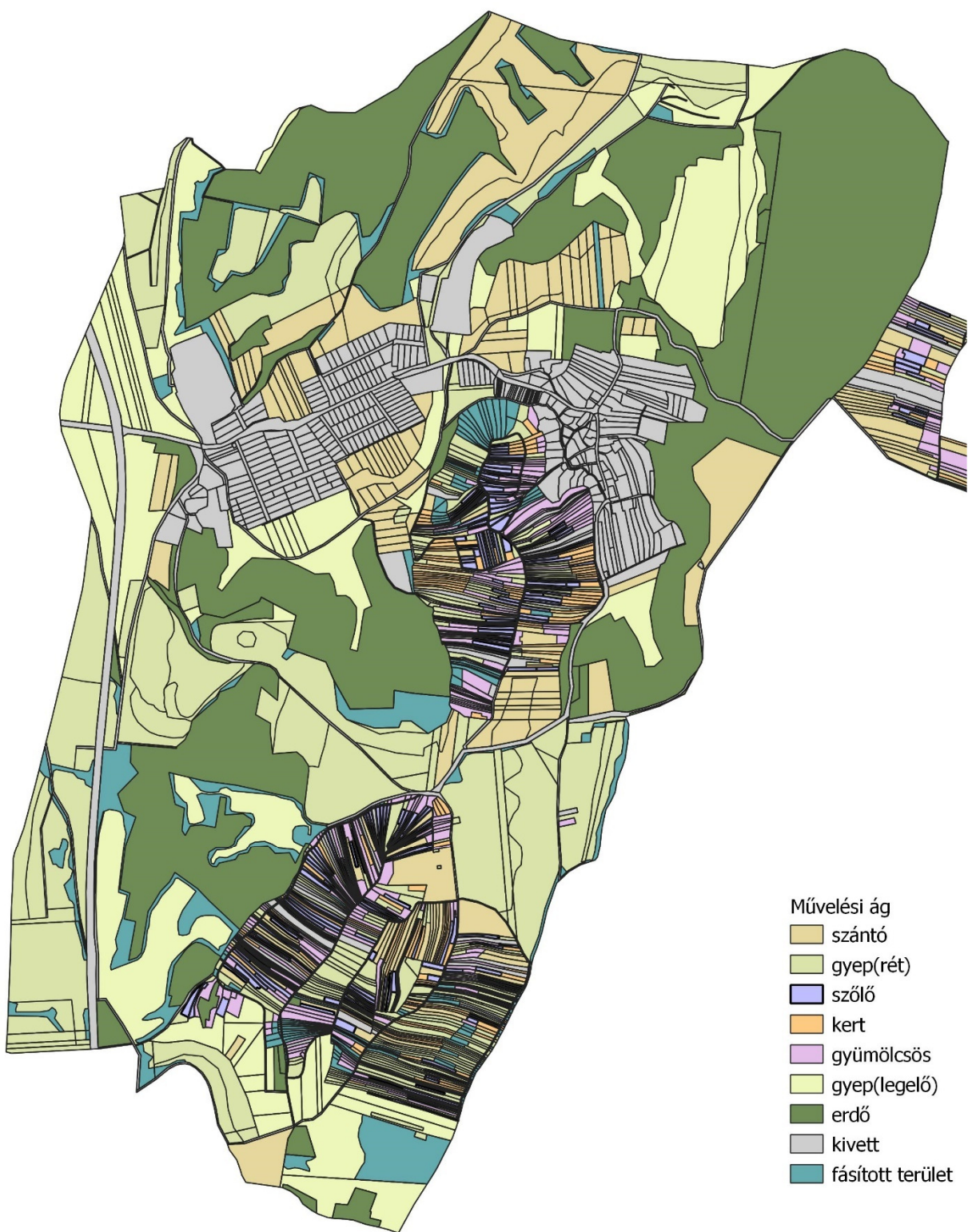
Műholdfelvétel (2023)

forrás: GoogleEarth2023

2.12.3. tájhasználat értékelése

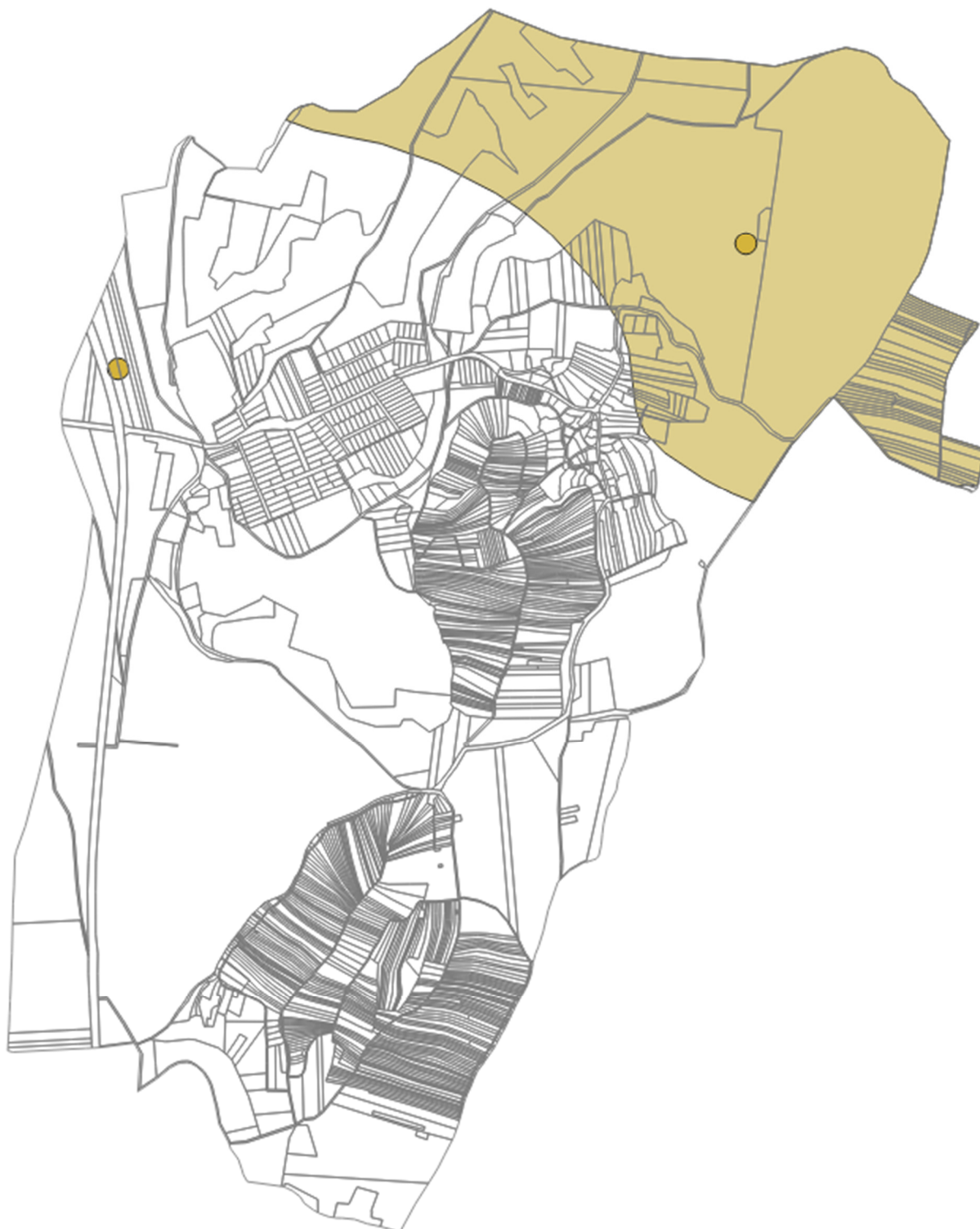

2.12.4. védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

VÉDETT TÁJI ÉRTÉKEK

Tájképvédelmi terület övezete

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény alapján a tájképvédelmi övezetre vonatkozó szabályozást a területrendezésért felelős miniszter külön rendeletben állapítja meg. Ez a rendelet a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet, mely a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szól. E rendelet 4. §-a határozza meg a tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó országos előírásokat a következők szerint:

4. Tájképvédelmi terület övezete

4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegységeit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

A Zala Megyei Közgyűlés 8/2019. (IX.27.) rendelete Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről rendelkezik a térségi övezetek területi lehatárolásáról

4. § (1) A vármegye Térségi Övezeteinek területét $M=1:100.000$ méretarányban a rendelet 3.1.-3.16. mellékletei tartalmazzák az alábbiak szerint az országos övezetek a következők: 3.1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, 3.2. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, 3.3. Ökológiai hálózat puffertérületének övezete, 3.4. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, 3.5. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete, 3.6. Erdők övezete, 3.7. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete, 3.8. Tájképvédelmi terület övezete, 3.9. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, 3.10. Vízminőség-védelmi terület övezete, 3.11. Nagyvízi meder övezete, 3.12. Honvédelmi és katonai célú terület övezete, a vármegyei övezetek a következők: 3.13. Ásványi nyersanyagvagyon övezete, 3.14. Földtani veszélyforrás terület övezete, egyedileg meghatározott vármegyei övezetek: 3.15. Gazdaságfejlesztési és innovációs övezet, 3.16. Kiemelt turisztikai övezet.

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény rendelkezik a térségi övezetek lehatárolására vonatkozóan. A 23. § (2) bekezdése az alábbiakat írja elő:

(2) A településrendezési eszközök készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek csak - az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott - illetékes államigazgatási szervek egyetértése esetén változtathatók meg, kivéve a 22. § szerinti esetet. Ha az illetékes államigazgatási szervnek a térségi övezet lehatárolására vonatkozó adatszolgáltatása eltér az OTT-ben, a területrendezésért felelős miniszter 19. § (4) bekezdése szerinti rendeletében, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben meghatározott övezeti lehatárolástól, a településrendezési eszköz készítése során a települési önkormányzat számára kedvezőbb lehatárolás szerepeltethető, kivéve, ha az jogszabályba ütközik.

Mindennek megfelelően a tájképvédelmi övezet területe a településrendezési eszközök készítése során módosítható, pontosítható.

Védett tájjelem

Az adatszolgáltatás kettő védett tájjeleket tüntet fel, mindkettő gémeskutat jelöl.

Egyedi tájérték

Egyedi tájértéknek a tájra jellemző természeti érték, képződmény, vagy az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos, vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

2.12.5. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Országos jelentőségű védett természeti terület

Országos jelentőségű védett természeti terület nincs a település területén.

Helyi jelentőségű védett természeti terület

Helyi jelentőségű védett természeti terület nincs a település területén.

Ex lege védett természeti értékek

Ex lege védett természeti értékek nincs a település területén

Natura 2000 hálózat

A település területe nem része a Natura2000 hálózatkak.

Országos Ökológiai Hálózat

Az országos ökológiai hálózat övezeti közül a településen az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete található. Az övezet elhelyezkedése a lenti ábrán látható narancssárga színnel jelölve. Az ökológiai hálózatra vonatkozóan a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvényben kerültek meghatározásra előírások, mely a következőkben kerül ismertetésre.

14. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

26. § (1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében - kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg - csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

50. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

79. § Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete tekintetében a 26. § szerinti övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

a) a településrendezési eszközök készítése során az ökológiai folyosók folytonosságát és folyamatossá tételét biztosítani kell;

b) szántó művelési ágú területen - a Balatoni főépítész hozzájárulását követően - kizárólag út, közmű, vízgazdálkodási és vízkárelhárítási építmény helyezhető el;

c) a kertés mezőgazdasági terület övezetébe is besorolt területeken a 2700 m²-nél kisebb telek nem építhető be;

d) csarnok nem helyezhető el;

e) új építmény elhelyezése, műszaki infrastruktúra telepítése csak tájba illesztve, az illetékes természetvédelmi hatóság, valamint a Balatoni főépítész hozzájárulása alapján történhet;

f) 10 méter beépítési magasságot meghaladó építmény - a kizárólag kilátó rendeltetésű építmény és a víztorony kivételével - nem létesíthető;

g) védelmi és közjóléti erdőtelepítés, külterületi fásítás kizárólag őshonos fafajokkal végezhető;

h) * a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, továbbá új vegyszertároló és hulladékkezelő létesítmény nem létesíthető, valamint energetikai célú növénytelepítés nem megengedett.

A Zala Megyei Közgyűlés 8/2019. (IX.27.) rendelete Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről rendelkezik a térségi övezetek területi lehatárolásáról

4. § (1) A vármegye Térségi Övezeteinek területét $M=1:100.000$ méretarányban a rendelet 3.1.-3.16. mellékletei tartalmazzák az alábbiak szerint az országos övezetek a következők: 3.1. Ökológiai hálózat magterületének övezete, 3.2. Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, 3.3. Ökológiai hálózat pufferterületének övezete, 3.4. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, 3.5. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete, 3.6. Erdők övezete, 3.7. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete, 3.8. Tájékp védelmi terület övezete, 3.9. Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, 3.10. Vízminőség-védelmi terület övezete, 3.11. Nagyvízi meder övezete, 3.12. Honvédelmi és katonai célú terület övezete, a vármegyei övezetek a következők: 3.13. Ásványi nyersanyagvagyon övezete, 3.14. Földtani veszélyforrás terület övezete, egyedileg meghatározott vármegyei övezetek: 3.15. Gazdaságfejlesztési és innovációs övezet, 3.16. Kiemelt turisztikai övezet.

2.12.6. tájkarakter

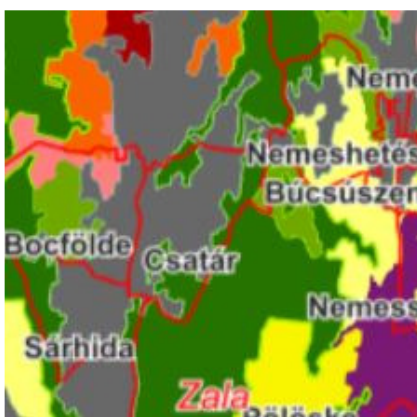
Csatár tájkarakter-vizsgálatát Magyarország Ökoszisztéma alaptérképe alapján végeztük el. A település a Vas-Zalai dombvidék tájkarakter-területen helyezkedik el. A Vas–Zalai-dombvidék tájkarakter-terület a Dunántúli-dombvidék legnyugatibb része. A vastag harmadidőszaki üledékekből felépülő rögök töredezett, erősen tagolt felszín képeznek. A földrajzi tájbeosztás szerint a Felső-Kemeneshát a Felső- és Alsó-Zala-völgy, Göcsej, a Letenye–Egerszegi-dombság, a Zalaapáti-, valamint a Zalavári-hát Zala-megyei térség tartozik ide. A tájat leginkább a magas erdősültség és az emberi bolygatottság viszonylag alacsony szintje jellemzi. Természetközeli területek szigetszerűen, kisebb foltokban fordulnak elő. Területe 3317,2 km².

A táj domináns domborzati típusai: a hullámos és erősen hullámos dombság. Csatár területén erdő-agrármozaikos dombsági táj, valamint erdődomináns, jellemzően mozaikos dombsági táj tájkarakter-típusok figyelhetők meg.

É-D-i irányú vízfolyások (Válicka és Szévíz) közötti dombhátak egyike Csatár területe. Ezeket a völgyközi hátakat jellemzően erdők borítják, kisebb foltokban szántók és gyepterületek. A dombhátakon gyakoriak a szőlőskertek. A települések a domboldalakban húzódnak meg, általában egyetlen utcával csatlakozva egy nagyobb főútvonalhoz. Mindezek a tájhasználatok sűrűn váltakozva mozaikos képet adnak. Csatár a Válicka és a Csengő-patak formálta völgyben terül el, gyepterületekkel határolva. A beépítés nem sűrű, a lakóházak szinte eltűnnek a lombok mögött, Az utakat magas löszfalak kísérik.

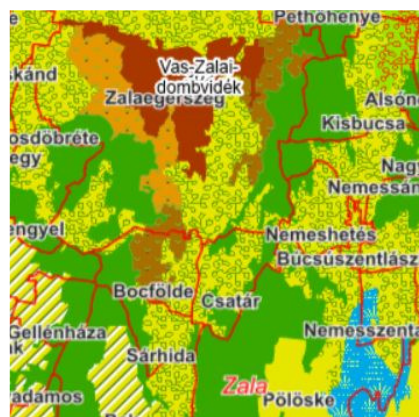

Ökoszisztéma alaptérkép
kivágata

Komplex felszínborítás-típusok

Erdődomináns homogén; Dominancia
nélküli kategóriák

Tájkarakter-típusok

Változatos felszínborítású, hullámos
síksági és dombsági táj;
Erdődomináns, jellemzően homogén
középhegységi és hegységperemi táj

2.12.7. zöldinfrastruktúra hálózat vizsgálata, a települési zöldfelületi rendszer elemei

A települési zöldfelületi rendszer meghatározó elemei belterületen a közhasználatú zöldterületek, zöldfelületi jellegű intézmények, lakókerterek, közlekedési zöldfelületek.

A zöldfelületi rendszer szempontjából meghatározóak a települést övező összefüggő erdőterületek és a természetközeli rétek, legelők területei, amelyek védelmét a település terv teljes mértékben biztosítja.

Csatár magas zöldfelületi ellátottsággal és többféle rekreációs funkciót ellátó zöldterületekkel (játszótér, park, sportpálya) rendelkezik, azonban számos olyan potenciális zöldfelülete van, amely jelenlegi állapotában alulhasznosított, és nem funkcionál közhasználatú, rekreációs célú zöldfelületként.

A vizsgálatban bemutatásra kerülnek azok a potenciális zöldfelületek, amelyek a későbbiekben alkalmassá válhatnak rekreációs célú hasznosításra. Az önkormányzat számos új lakóterületi fejlesztést kíván létrehozni, amelyhez kapcsolódó zöldterületek vizsgálatára is kiterjed jelen fejezet.

Közhasználatú zöldterületek

A 239-es hrsz-ú telek jelenleg közcélú játszótérként hasznosított, rendezett játszótér.

A Csatári bencés apátság és kolostor környezte a település „kapujában” a 307-es hrsz-ú telken a templom környezetének szomszédságában jelentős kiterjedésű erdősült telek található, amely a templom rendezett környezetéhez egy egységes közparkként tud funkcionálni.

Alsó- és Felsőcsatár közt a patak felduzzasztásából létrehozott horgásztó van. Jelenleg széles körű, helyi vizekre szervezett élményfürdő és rekreációs terület. A településközpontban a 013/14 hrsz-ú telken közcélú parkolót és közparkot, amely jelenleg is ezt a funkciót tölti be, környezete rendezett.

A 319/32, a 7/1, 7/3, 7/4-es hrsz-ú területek jelenleg alulhasznosított beerdősült, de potenciális zöldfelületek, amelyeket a potenciális zöldterületek lehetnek hasonlóképpen, mint a település keleti lakóterületi részében a patak és a zezugos utcák kíséretében.

A sportpálya és környezet rendezett, fenntartása megoldott.

A település temetője rendezett, jól karbantartott zöldfelületi elemként jelenik meg a település központi részén.

Intézményi zöldfelületek

Az önkormányzat és közösségi ház környezet nem rendelkezik nagy kiterjedésű zöldfelülettel, amely az intézményi zöldfelület funkcióját látja el. Napközi otthonos óvoda zöldfelülete rendezett, betölti funkcióját, játszótér áll rendelkezésre a gyermekek számára.

Közlekedési zöldfelületek

Az utak menti zöldsávok, bár keskenyek, mégis fontos elemei a zöldinfrastruktúra-hálózatnak. Szerepük van a csapadékvíz-kezelésben, főként, ha nyílt szikkasztóárkokkal ellátottak. Ezen kívül térelválasztóként szolgálnak a gyalogos forgalom és lakóépületek, valamint az autósforgalom között. Kisebb településeknél, csak úgy, mint Csatár esetében, gyeppel borítottak, és egy-vagy kétoldali szikkasztóárkokkal rendelkeznek.

Lakóterületi kertek

A zöldfelületi rendszer szempontjából meghatározóak továbbá a falusias lakóterületek kertrészei és az egyéb hagyományos belterületi kertek is, melyek beépítés mentesen történő megőrzése meghatározóan fontos nemcsak zöldfelületi, de az egységes településkép, történeti településszerkezet megőrzése szempontjából is. Jelentős a belterület lombkorona borítottsága, amely nagyban köszönhető a belterületi hagyományos kertek növényborítottságának. A faállomány részben magánkertekben, részben a közlekedési zöldfelületek mentén található. A telkek zöldfelületi aránya magas.

Külterületi zöldinfrastruktúra

Az erdőterületek természetszerű jellegüknél, kiterjedésüknél fogva számos ökoszisztéma szolgáltatást biztosítanak. Fontosak, mint természeti örökség, aktív rekreációt szolgáló terület, kondicionáló felület és élőhely. A mozaikos tájszerkezet érdekes tájképi egységként jelennek meg, amely a járható dűlőutak mentén fedezhető fel. A település déli határában lévő kápolna és környezet egyedi, egy értékes idős diófával, amely egyedi védelemre is alkalmas lehet.

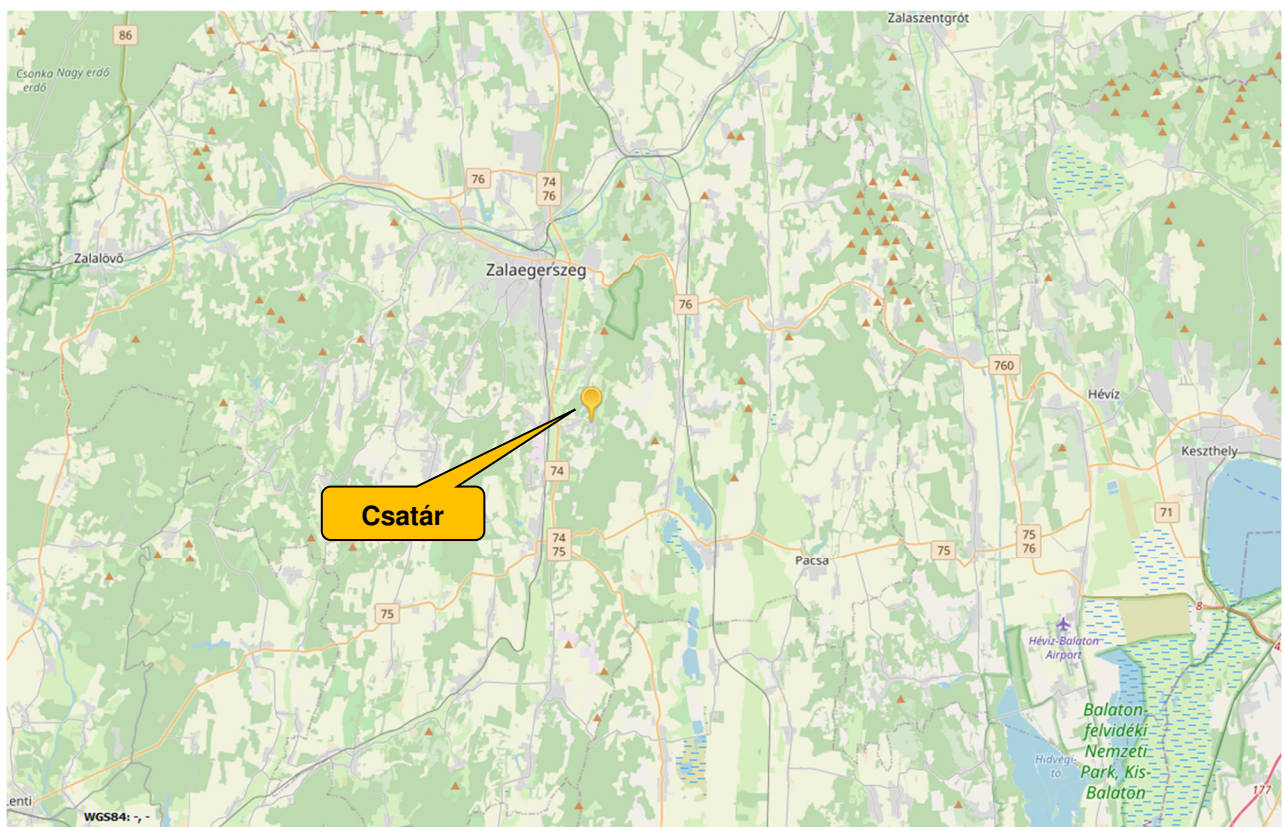
2.13. közlekedés

2.13.1 helyzetfeltáró munkarész

A tervezési terület Csatár község teljes közigazgatási területe. A település dél-keleten, keleten Pölöske, dél-nyugaton Sárhida községekkel határos, további szomszédjai nyugaton Bocföldre, északon pedig Zalaegerszeg Megyei Jogú Város. A nyugat-dunántúli régióban található község a zalaegerszegi járás része, valamint közvetlenül is Zalaegerszeg vonzáskörzetébe tartozik. Lakossága 2023. szeptember 1.-i nyilvántartás szerint 547 fő, területének nagysága megközelíti a 8 km²-t.

A településrendezési terv módosítása a teljes közigazgatási terület felülvizsgálatára irányul, melynél a közlekedési létesítmények elhelyezhetősége a meglévő beépítés jellegének-adottságainak lehetőségei szerint került figyelembevételre.

A tervezett módosítások érintik a település közlekedési vonatkozású fejlesztési koncepcióját is.

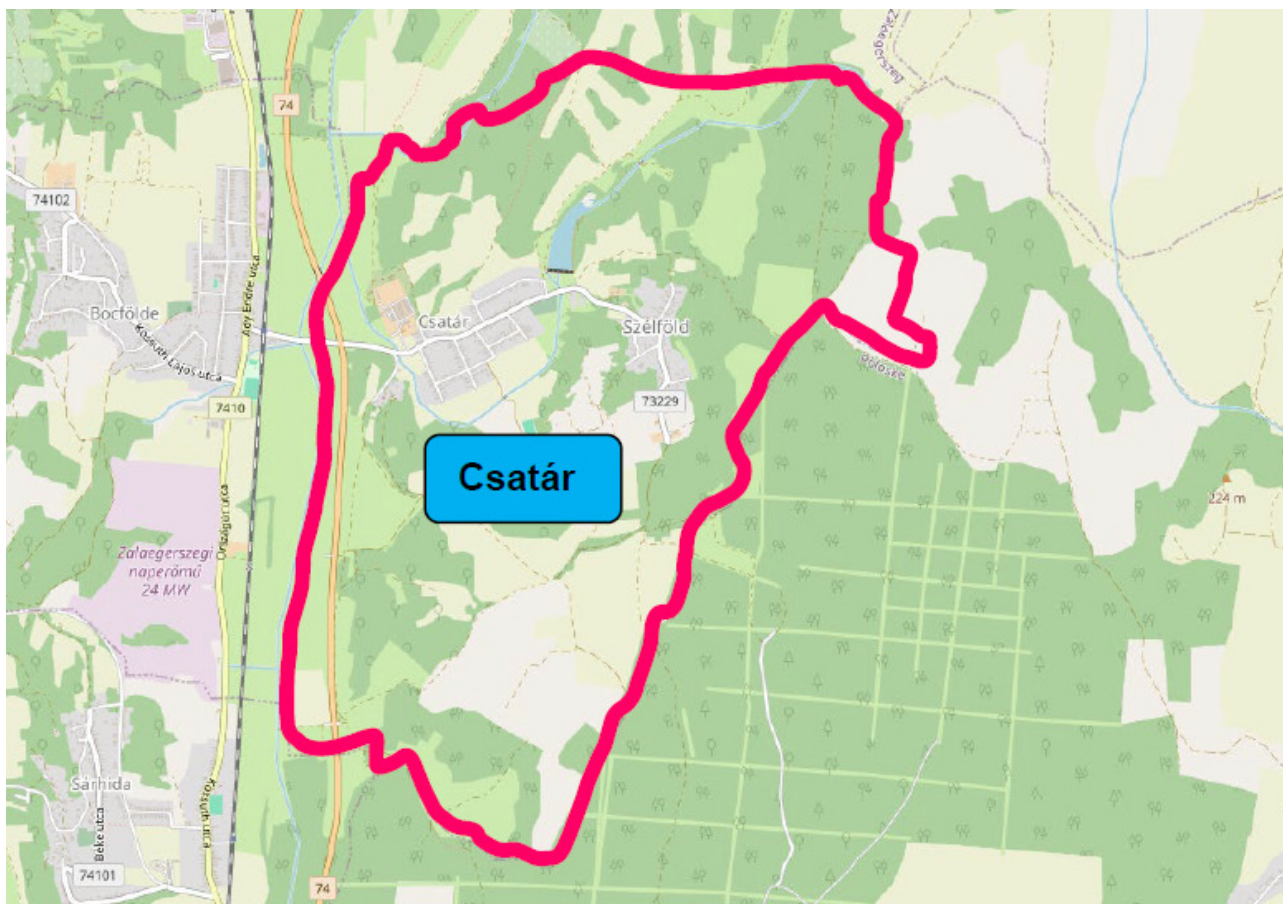

A település elhelyezkedése a Nyugat-dunántúli régióban

Jelenlegi állapot:

Közüti közlekedés (jelenlegi úthálózat)

Csatár közigazgatási határain belül a közforgalmú úthálózat hierarchiáját állami és önkormányzati tulajdonú utak alkotják kül-, és belterületen egyaránt.

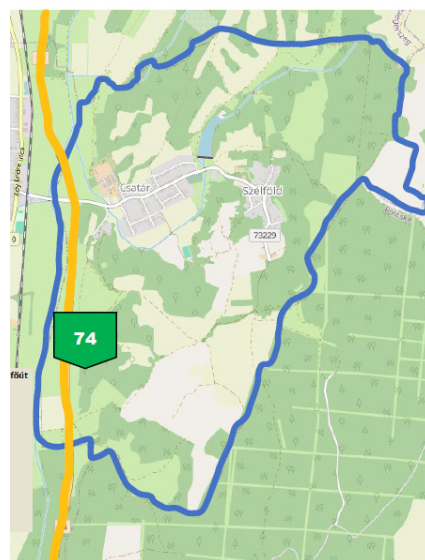
A település és környezetének közlekedési infrastruktúrája a jelenlegi állapotok szerint

Állami úthálózat

kezelő: Magyar Közút Nonprofit Zrt. Zala Vármegyei Igazgatóság

Út: 74 - Nagykanizsa-Zalaegerszeg-Vasvár másodrendű főút
Szelvényszám: 41 km 190 m
É.sz.d.: 46.781265 K.h.d.: 16.856531
É.sz.: 46°46'52.554" K.h.: 16°51'23.512"
EOV: Y: 482717.583 X: 162009.808
Kezelő: Zala Vármegyei Igazgatóság
Üzemeltetés: Zalaegerszegi mérnökség
Megye: Zala vármegye
Település: Bocsfölde
Útkategória: II. rendű főút
Útdíj: -
Átlagos napi forgalom: 8299
Nehézgépjármű forgalom: 524
Téli üzemeltetés: őrjáratos
Szolgáltatási szint: III - Kiép. és útkat. = 4/5/6/7/9

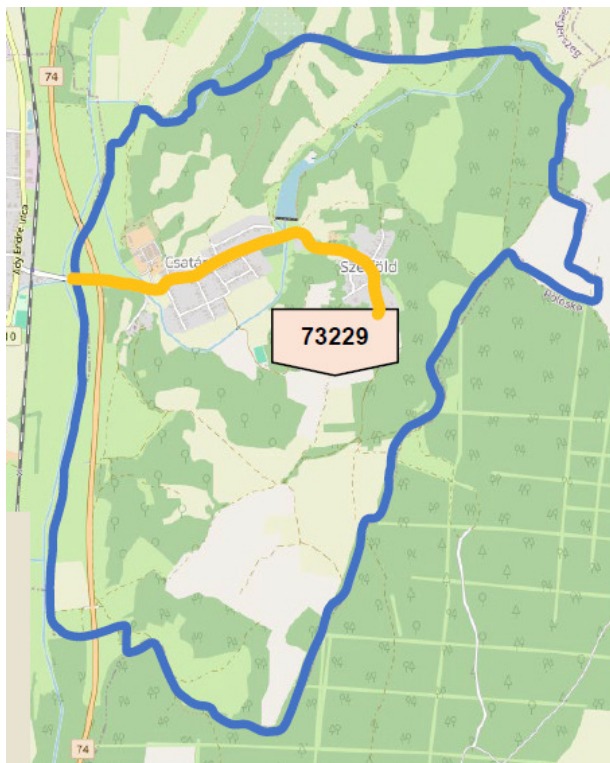
Beállítások Rögzít Dinamikus

A másodrendű főút nyomvonala és forgalma

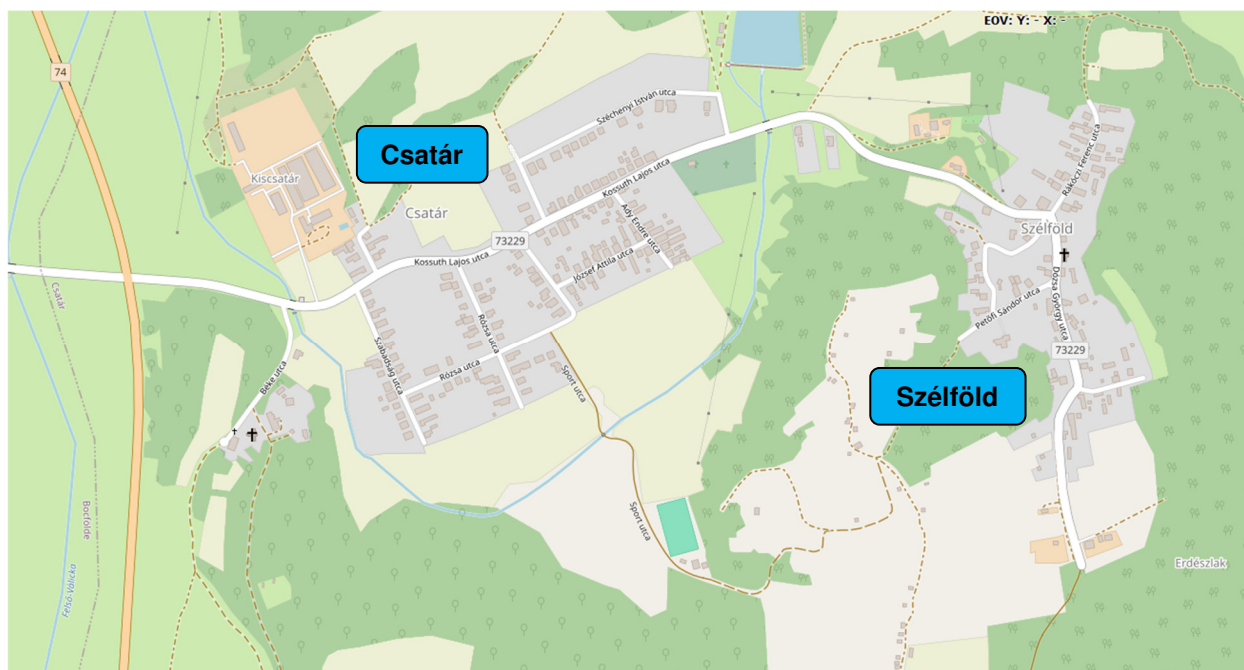
- A 74. számú (Nagykanizsa – Zalaegerszeg - Vasvár) főút észak — déli tengellyel érinti a települést a nyugati közigazgatási határa mellett. Az útnak kizárólag külterületi szakasza van, napi forgalma a KIRA információs rendszer adatbázisa alapján (2024.02.20.) 8299 J/nap, melyből a teherforgalom 524 db jármű (~6%).
- A 73229 jelű Csatár bekötő út kelet — nyugati irányba szeli ketté a települést, áthaladva a lakott területrészekben is. Az útnak kül-, és belterületi szakasza egyaránt van, napi forgalma a KIRA információs rendszer adatbázisa alapján (2024.02.20.) 533 J/nap, melyből a teherforgalom 48 db jármű (~9%).

Út: 73229 - Csatár bekötő út
 Szelvényszám: 2 km 478 m
 É.sz.d.: 46.775960 K.h.d.: 16.879609
 É.sz.: 46°46'33.456" K.h.: 16°52'46.592"
 EOY: Y: 484462.805 X: 161371.202
 Kezelő: Zala Vármegyei Igazgatóság
 Üzemeltetés: Zalaegerszegi mérnökség
 Megye: Zala vármegye
 Település: Csatár
 Útkategória: bekötő út
 Útdíj: -
 Átlagos napi forgalom: 533
 Nehézgépjármű forgalom: 48
 Téli üzemeltetés: rajonos
 Szolgáltatási szint: V - Kiép. és útkat. = 5/6/7/9

Az állami mellékút nyomvonala és forgalma

helyi, önkormányzati úthálózat

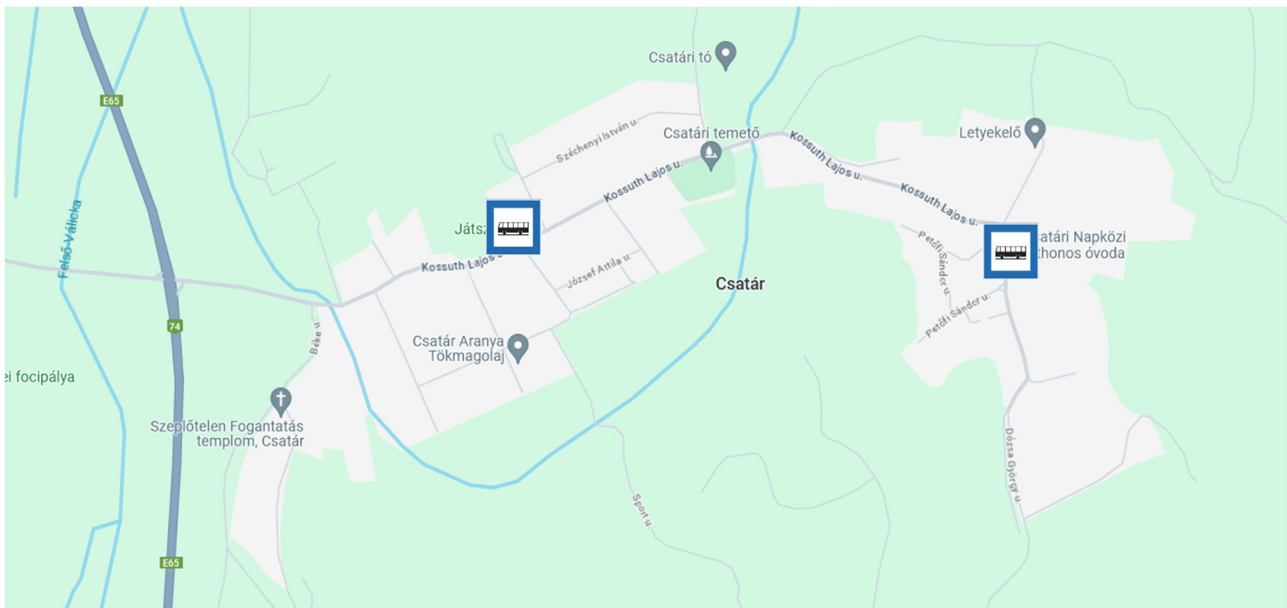
A településrészek szerkezete és közvetlen közlekedési infrastruktúrája

- Településközi összekötő utak: gyakorlatilag nincs a településen, ezt a funkciót az állami mellékutak látják el.
- Helyi gyűjtőutak: helyi gyűjtőút sincs a településen, ezt a funkciót is az állami mellékutak látják el.
- Kiszolgáló utak: az önkormányzat tulajdonában lévő összes belterületi út kiszolgáló út funkciót lát el.
- Külterületi mezőgazdasági utak: a lakott területrészeken kívüli mezőgazdasági és zártkerti művelésű ingatlanokat tárlják fel, amely hálózat napjainkban változó minőségben kiépített.

Közösségi közlekedés

közúti közlekedés

A településen a Volánbusz Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyközi autóbuszjáratai közlekednek. A település külterületén nincsenek megállóhelyek, a lakott területrészekben a 73229 jelű úton található a buszjáratok megállói részben folyópályás kialakítással, illetve részben autóbusz öbölben.

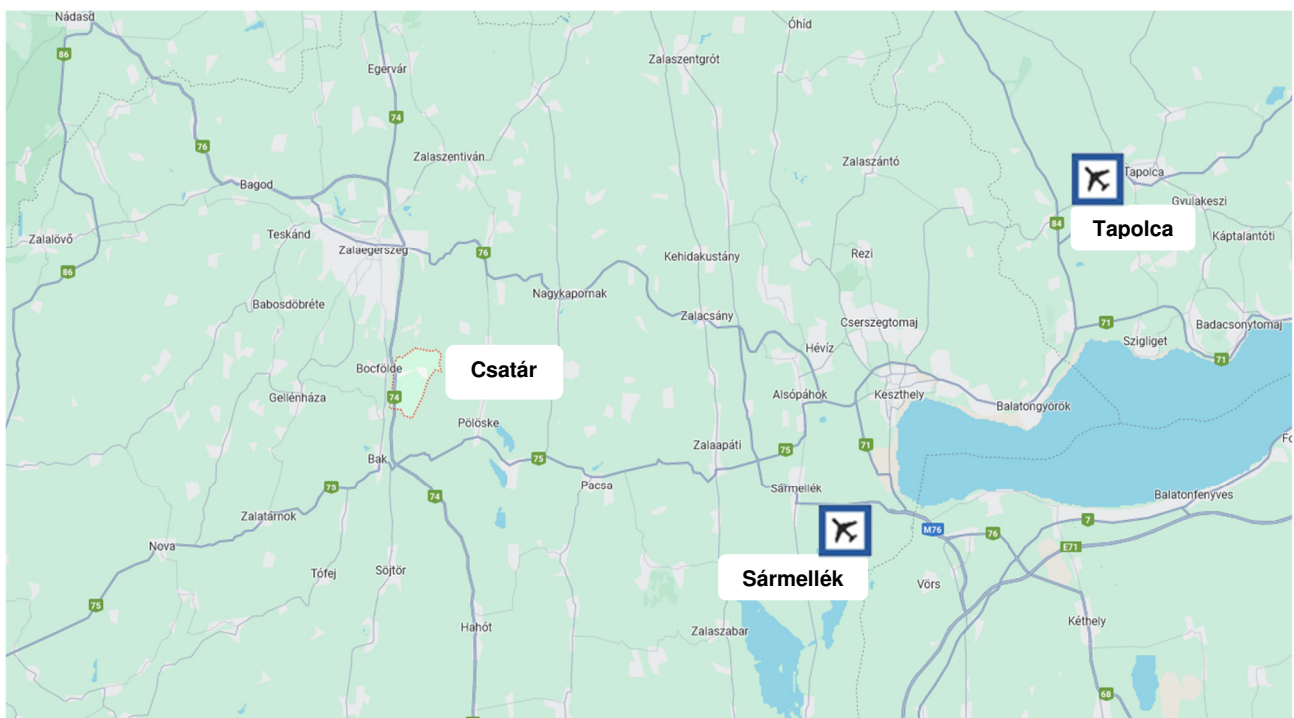
kötőpályás közlekedés

Üzemben lévő vasúti nyomvonal a településen nem található. A környezetében legközelebb a Rédics — Zalaegerszeg vasútvonal érhető el Bocsfölde megállóhelyen, amely az országos hálózat 23-as számú vonala. Az érintett szakaszon a vasúti pálya üzemeltetője a MÁV Zrt.

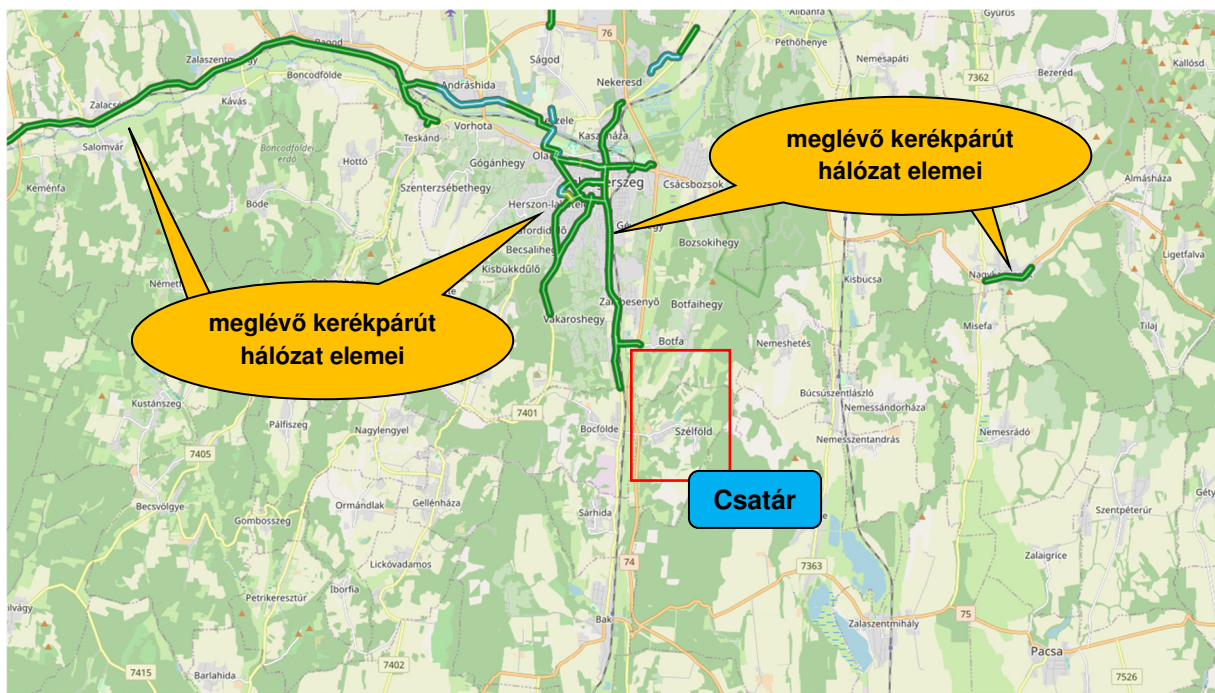
légi közlekedés

A legközelebbi nyilvános nemzetközi repülőtér 50 km-en belül, Sármelléken érhető el. Kisebb személyszállító gépek fogadására alkalmas katonai repülőtér Pápán (65 km), nem nyilvános repülőtér Tapolcán (45 km) üzemel.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés

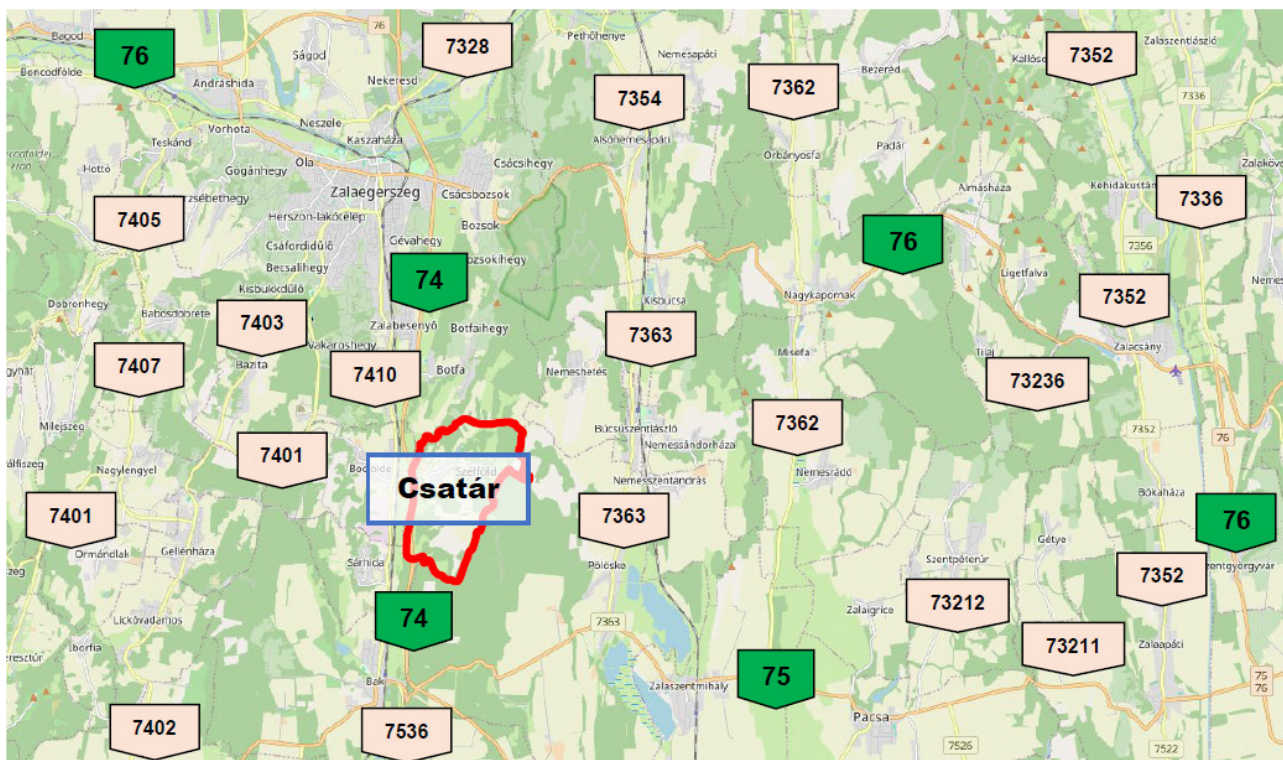
Kiépített kerékpárút a település közigazgatási területén nem található — a faluban (kül-, és belterületen egyaránt) a kerékpárosok a meglévő úthálózaton közlekednek.

a térség kerékpáros infrastruktúra adottságai

Helyzetelemző munkarész

Kistérségi kapcsolatok

A település kistérségi közlekedési kapcsolatait tekintve elfogadható pozícióban helyezkedik el. Az országos főúthálózat részeként a 74. számú főút közvetlenül áthalad a közigazgatási területén, a 75. számú főút déli irányba Baknál, a 76. számú főút északi irányba Zalaegerszegnél egyaránt 10 km-en belül elérhető. Az országos gyorsforgalmú úthálózat részét képező gyorsforgalmi utak csomóponti kapcsolódási pontjai 45km távolságra találhatók: az M76 számú út délkeletre Keszthely – Fenékpusztá, az M80 gyorsforgalmú út nyugatra Kőrmend közigazgatási területén van. A vármegyei jogú városok közül Zalaegerszeg 10 perc, Nagykanizsa 40 perc utazást igényel a jól kiépített országos közúthálózaton, a közelben lévő kisvárosok közül Pacsa 20 percen belül elérhető.

A szomszédos településekkel közvetlen kapcsolatot biztosító, kiépített településközi összekötő út funkciót a 7410 jelű állami mellékút tölt be. Az egyéb szomszédos lakott területek, vagy a térségben lévő közeli települések elérése az állami főút-, és mellékút hálózat további szakaszain — kisebb-nagyobb kerülőkkel — elfogadhatónak mondható szolgáltatási szinten lehetséges.

Kijelenthető tehát, hogy a meglévő állami fő-, és mellékút hálózat, illetve a helyi úthálózat gyakorlatilag teljes kistérségi közlekedési infrastruktúra kiépítettséget biztosít.

Közlekedési hierarchia

A település úthálózata a beépítettség nagyságrendjéhez igazodva tulajdonképpen az állami fő-, és mellékút külterületi, és belső-, átélési szakaszaiból, az egyéb lakóterületeket kiszolgáló helyi utakból, továbbá külterületi, mezőgazdasági utakból áll. Ez a hierarchia a jelenlegi közlekedési igényeket alapjaiban véve megfelelő szinten kiszolgálni képes. A fejlesztési területeken tervezett úthálózati funkciókat a fejlesztések nagyságrendjének és jellegének mérlegelésével kell meghatározni.

Forgalmi adatok

Az állami utakon a Magyar Közút Nonprofit Zrt. forgalomszámlálási adatai alapján (KIRA 2024.02.20.) a forgalom nagysága egyik útszakaszon sem haladja meg a mértékadó szolgáltatási szinthez tartozó értéket, gyakorlatilag az útszakaszok kapacitáskihasználtsága csekély. A község közigazgatási területén található

állami utak forgalma nem haladja meg azt a mértéket, mely okot adhatna a jelenlegi szakaszokon későbbi, nagy léptékű fejlesztésekre (sávbővítések, szélesítések, lakott területi elkerülő szakaszok stb....). A forgalomnagyság mind keresztmetszeti, mind teherbírási tervezésnél is, majdnem elhanyagolható mennyiség, így az utak nagyságrendi fejlesztése a közeljövőben indokolatlan volna, és nem is szerepel magasabb rendű területrendezési tervekben sem.

A helyi utak forgalma gyakorlatilag célforgalomra korlátozódik, így azok jelentős fejlesztése e tekintetben szintén nem releváns.

Kiépítettség

A település belterületén az utak szilárd burkolattal kiépítettek. A keresztmetszeti paraméterek nagy részben sem az utak, sem a járdák tekintetében nem felelnek meg a KTSZ jelenlegi előírásainak, de a helyi közlekedési igényeket az elvárt szolgáltatási szinten alapvetően kiszolgálják. A kerékpáros forgalom a kis forgalmú utakon bonyolódik, a kistérségi és a helyi kerékpározási szokások szerint.

OTÉK előírások

Csatár község területén az utak szélességének kialakítása többnyire olyan településrendezési elvek alapján valósult meg, amelyek elsődlegesen az érintett ingatlan-tulajdonosok és az önkormányzat érdekeit, és lehetőségeit mérlegelték. Ennek eredményeként a kialakult közlekedési területek, teleksávok a törvényi alapszabályozás, a hatályos településrendezési terv, továbbá az OTÉK ajánlásaiban szereplő minimális paramétereket nem mindenhol biztosítják. A kiépült infrastrukturális létesítmények a jelenlegi, és közel jövőbeni igényeket hivatottak szolgálni, melyek radikális fejlesztésére nincs szándék vagy gazdaságos lehetőség.

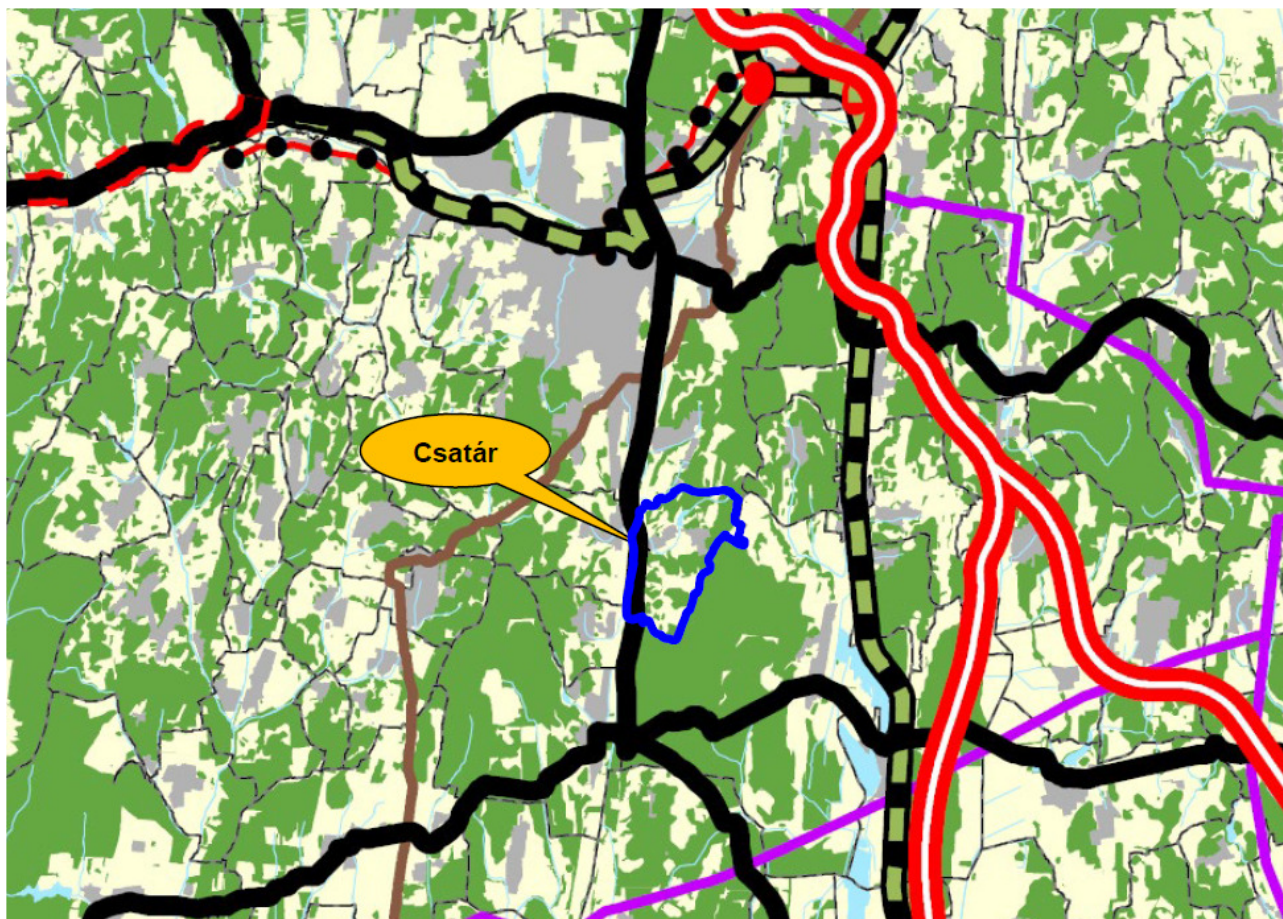
Az OTÉK 26.§ (2) bekezdése értelmében „*más jogszabályi előírás, illetőleg elfogadott helyi építési szabályzat és szabályozási terv hiányában- legalább a következő szélességű építési területet kell biztosítani:*

1. *gyorsforgalmi utak (autópálya, autóút esetén) 60 m*
2. *főutak esetén 40 m*
3. *országos mellékutak esetén 30 m*
4. *helyi gyűjtőutak esetén 22 m*
5. *kiszolgáló utak esetén 12 m*
6. *kiszolgálóút kialakult állapot esetén a helyi építési szabályzatban foglaltaknak megfelelően*
7. *kerékpárút esetén 3 m*
8. *gyalogút esetén 3 m.*

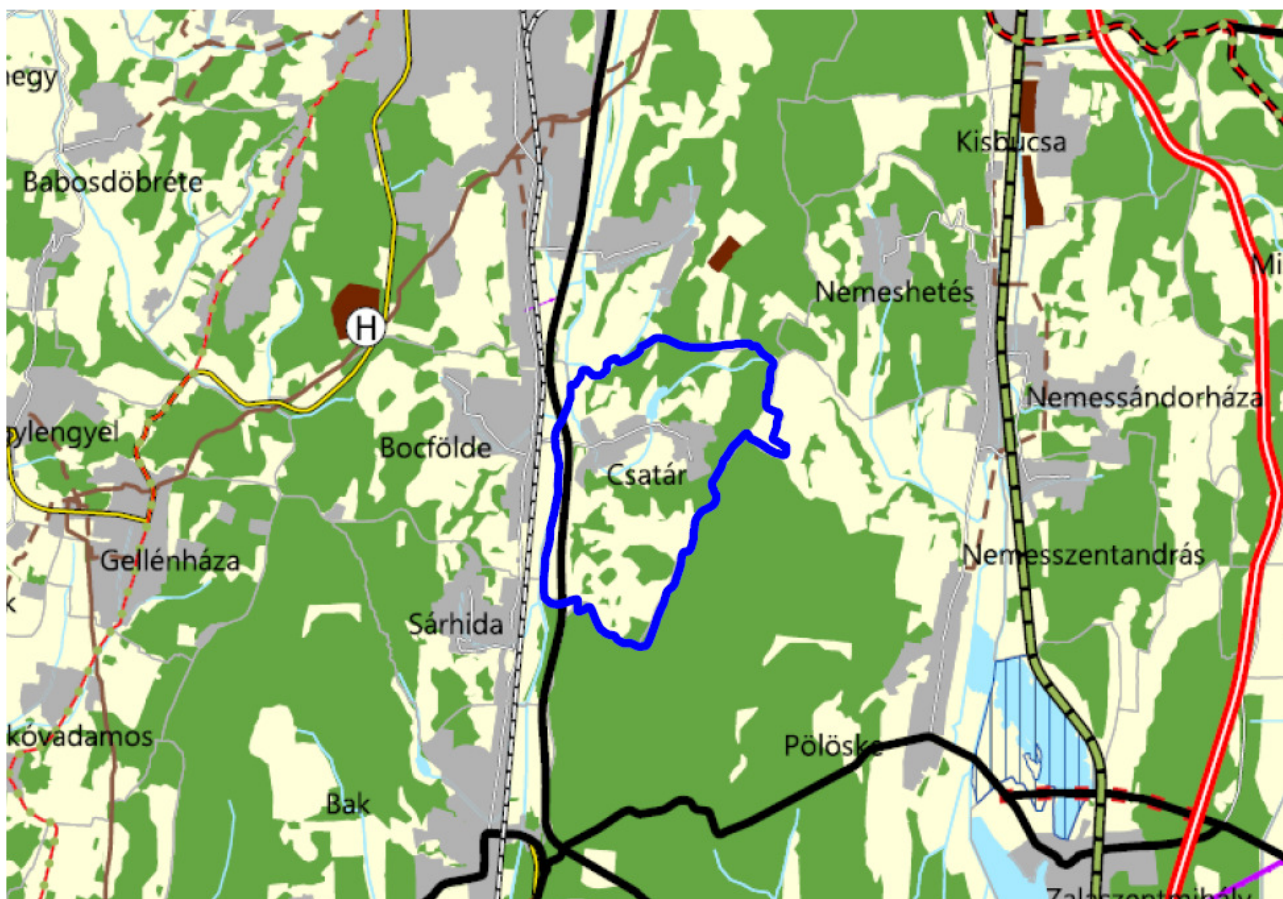
Az OTÉK 111.§ -ban megfogalmazott előírásai megfelelő indokok esetében lehetőséget adnak a fentiekől történő megengedőbb eltérésre, amelyet a településrendezési terv alátámasztó munkarészában kell kifejteni. Abban az esetben lehet releváns, amennyiben azt különleges településrendezési okok vagy a kialakult helyzet indokolja, közérdeket nem sérthetnek, továbbá biztosított marad, hogy az OTÉK 31.§ (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülnek, és ahhoz az Étv. 8.§ szerinti szakmai eljárásrend érvényesül.

Magasabb rendű törvényi szabályozás (Ma TrT, ZVm TrT)

Mind „Magyarország és egyes kiemelt térségeinek Területrendezési Terve”, mind „Zala vármegye Területrendezési Terve” egységes közlekedési elemeket tartalmaz a település érintettségének vonatkozásában. Közlekedési vonatkozású fejlesztési koncepció sem az országos gyorsforgalmú-, sem a főút-, sem a mellékúthálózat vonatkozásában nincs. Ugyancsak nincs érintettség a kötőtpályás, valamint a légi közlekedés elemei tekintetében sem, illetve szintén nem releváns a kerékpáros hálózat bővítése az országos, vagy a térségi kerékpáros nyomvonalak tekintetében.

Magyarország szerkezeti terve közlekedési infrastruktúra – kivonat

Zala Vármegye Területrendezési Terve — Szerkezeti tervlap kivonat

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények	Közlekedési hálózatok és egyedi építmények
 Gyorsforgalmi út (meglévő)	 Térségi repülőtér
 Gyorsforgalmi út (tervezett)	 Térségi logisztikai központ
 Főút (meglévő)	 Gyorsforgalmi út
 Főút (tervezett)	 Főút / Tervezett főúti elkerülő
 Nagysebességű vasútvonal (tervezett)	 Térségi szerepű összekötő út
 Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)	 Mellékút
 Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)	 Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
 Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)	 Országos vasúti mellékvonal
 Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszthető repülőtér (meglévő)	 Országos kerékpárútvonal
 Országos kerékpárútvonal	 Térségi kerékpárútvonal
 Országos kikötő (meglévő)	
 Határkikötő (meglévő)	
MaTrT szerkezeti terve	Zala Vármegye TrT. szerkezeti terve

Jelmagyarázatok

Helyzetértékelő munkarész

Javaslat az utak szabályozására

A közlekedési területek szabályozásának felülvizsgálatakor alapvetően a közúthálózati szerep által szükséges paraméterek betarthatósága kell, hogy domináljon, másodlagos szerephez juttatva a kialakult épített és tulajdonjogi környezet adottságait. Amennyiben a közlekedési létesítmények elhelyezése a kialakult közterületeken megoldható, a magáningatlanok, épületek érintettsége nyilván indokolatlan.

Az útterület-szélesítéseket csak ott célszerű biztosítani (illetve fenntartani), ahol az szakmailag egyértelműen szükségesnek és belátható időn belül az önkormányzat (vagy az állam) részéről végrehajthatónak tűnik — egyéb esetben e döntésnek súlyos anyagi következményei lehetnek.

A szabályozás, utakat érintő módosítását a településen ennek tükrében mérlegeltük, és javasoljuk módosításra.

Helyzetelemzés értékelése

A jelenlegi közlekedési hálózatot alapvetően elegendőnek tartjuk a település belterületi, helyi, kistérségi (szomszédos települések) és az országos hálózathoz való kapcsolat kiszolgálására. A szomszédos települések közúton közvetlenül, vagy több állami út érintésével megközelíthetők.

Az előrevetített forgalomnagyságok alapján a település lakott területén lévő közutak kapacitás-fejlesztést nem igényelnek. Az állami közutak vonatkozásában a jelenlegi nyomvonalakon olyan fejlesztés nem tervezett, ami belterületen a változó útterület szélességek jelentős módosítását igényelné.

A meglévő-megmaradó önkormányzati utak, mind kiszolgáló-lakó utcák. A kialakult beépítések következtében adott — változó — szabályozási szélességűek, jelentős részük szilárd burkolattal ellátott. A meglévő szabályozási szélességeken belül a helyi lakó-kiszolgáló forgalom hosszú távon is megfelelő szolgáltatási szintet ad.

Ennek értelmében belterületen a meglévő jogi környezet gyakorlatilag a beépítéshez igazodik, melynek eredményeként viszont az OTÉK által kívánt közterületi szélességek nem biztosítottak. Bár a közlekedési létesítmények (utak, járdák) csökkentett paraméterekkel ezeken a részeken már ki vannak építve, a szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetőséget feltétlen felülvizsgálatra — lehetőség szerint bővítésre — javasoljuk. A belterületi úthálózat esetleges bővítése szükséges továbbá azokon a helyeken, ahol egyéb területi fejlesztések koncepciója szerepel a szabályozási tervben.

Ahol esetleg az útterületek szabályozása az épített és tulajdonjogi környezet megóvása miatt nem teszi lehetővé 7-8m-nél szélesebb területek kijelölését, ott vegyes forgalmú, vagy egyirányú utak kialakítását javasoljuk megvalósítani.

Fentiek alapján a településrendezési tervben közlekedési vonatkozásban szükséges beavatkozások:

Közúti közlekedés:

- A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások nem írnak elő közlekedési vonatkozású fejlesztéseket, így ilyen jellegű koncepcionális előirányzat nem releváns.
- A meglévő állami főút, illetve mellékutak területének bővítési lehetőségeit felül kell vizsgálni — belterületen az épített környezet, és a magántulajdon védelmének szem előtt tartásával. A meglévő közlekedési területsávok mértékének meghatározásánál — *amennyiben persze a közlekedési és infrastrukturális létesítmények szabvány szerinti keresztmetszeti elhelyezhetősége igazolt* — az épített környezet, és a magántulajdon védelme prioritást élvez.
- A helyi kiszolgáló utak szélességének, a terület-bővítések biztosításának felülvizsgálatánál szintén a fenti elv követése javasolt, melyet megalapoz az önkormányzat ezirányú törekvése is.
- A fejlesztési területeken a megfelelő szolgáltatási szintet biztosító úthálózat kialakítását, illetve paramétereit a hatályos Útügyi Műszaki Előírások elvárásainak szem előtt tartásával felül kell vizsgálni.

Vasúti közlekedés:

- Nem releváns.

Légi közlekedés:

- Nem releváns.

Közösségi közlekedés:

- Az autóbusz-megállókat öbölben javasoljuk elhelyezni, így a szabályozási szélességen belül azoknak helyét biztosítani szükséges. A megállóhelyek elérhetőségét az autóbusz-útvonalakon maximum 500 m-ben határozzuk meg. A településen tervezett fejlesztések meglátásunk szerint egyébként további autóbusz megállóhelyek létesítését nem igénylik.

Gyalogos közlekedés:

- Belterületen a gyalogos közlekedés járdákon bonyolódik. A meglévő utaknál és a tervezetteknel is az útburkolat mindkét oldalán gyalogjárda kialakítását javasoljuk – kivéve azokon a területeken, ahol a beépítés egyoldali. Gyalogos járdák építése vagy a meglévő árkok csatornázásával, vagy további területek biztosításával lehetséges.

Kerékpáros közlekedés:

- Sem a MaTrT-ben, sem Zala Vármegye területrendezési tervében nincs jelölve olyan nyomvonal, amely érinti a település közigazgatási területét. A magasabb rendű törvényi, rendeleti szabályozások az országos és a regionális (térségi) kerékpáros struktúra elemeit rögzítik, de nem zárják ki helyi jelentőségű kerékpárutak létesítését. Települési kerékpáros létesítmények kiépítése megalapozott lehet, különös tekintettel a község földrajzi és turisztikai adottságaira, de fontos, hogy a hálózatiság és a megfelelő struktúra biztosított legyen.

Parkolás:

- Több lokális, de egyben átfogó problémakör is az egyes létesítmények melletti parkolás megfelelő megoldásának hiánya. A közintézmények, és egyéb forgalomvonzó objektumok (temető, közösségi ház, üzletek vendéglátóhelyek vagy más szolgáltató épületek) környékén a gépjárművek elhelyezése jelenleg hiányosan, vagy csak részben megoldott. A várakozási szokások értékelése mellett, a parkolási igényeket felül kell vizsgálni, továbbá javasoljuk a releváns létesítmények környezetében az ehhez szükséges területek biztosítását. Adott esetben megoldást jelenthet a párhuzamos vagy merőleges beállású várakozóhelyek kialakítása, egyedi igények esetén önálló telken kialakított, blokkosított parkolók létesítése is indokolt lehet.

2.14. közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás

Csatár Község közműellátása teljes körű, a településen közüzemi vízellátó hálózat és elválasztott rendszerű szennyvízgyűjtő hálózat üzemel. A települést ellátó ivóvízhálózat 1985. évben épült, a szennyvízelvezető létesítmények építésének első üteme 1994. évben került üzembe helyezésre. A közmű hálózat a település fejlesztési területeinek növekedésével többször bővült, a Széchenyi István utca keleti oldali bővítése, illetve a Kossuth Lajos utca középső szakaszának beépítése kapcsán. A szennyvíz-elvezető hálózaton 2008. évben további fejlesztés történt, mellyel megvalósult a Dózsa György utca déli végének, illetve a Béke utcában található ingatlanok közüzemi szennyvízelvezetése.

Statistikai adatok (Forrás KSH):

	Csatár	Zalaegerszeg járási átlag	Zala Vármegyei átlag	Nyugat-dunántúli régió átlag
Egy lakosra jutó évi vízfogyasztás (2016)	31,6 m ³	34,3 m ³	32,4 m ³	34,2 m ³
Közüemi vízhálózatba bekapcsolt lakás a lakásállomány százalékában (2016)	94,8 %	89,5 %	93,4 %	96,2 %
Közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakás a lakásállomány százalékában (2016)	94,8 %	78,9 %	76,1 %	82,6 %
Egy km közüzemi ivóvízhálózatra jutó szennyvízgyűjtő hálózat hossza (elsődleges közműolló) (2016)	1 071 m	949 m	774 m	806 m
A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba és a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások arányának különbsége (másodlagos közműolló) (2016)	0,0 %	10,5 %	17,4 %	13,6 %

A statisztikai adatokból látható, hogy a településen minden vezetékes ivóvízzel ellátott lakás a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba is bekötéssel rendelkezik. Az adatokból látható, hogy a település jobb mutatókkal rendelkezik, mint a járási, vagy a vármegyei átlag.

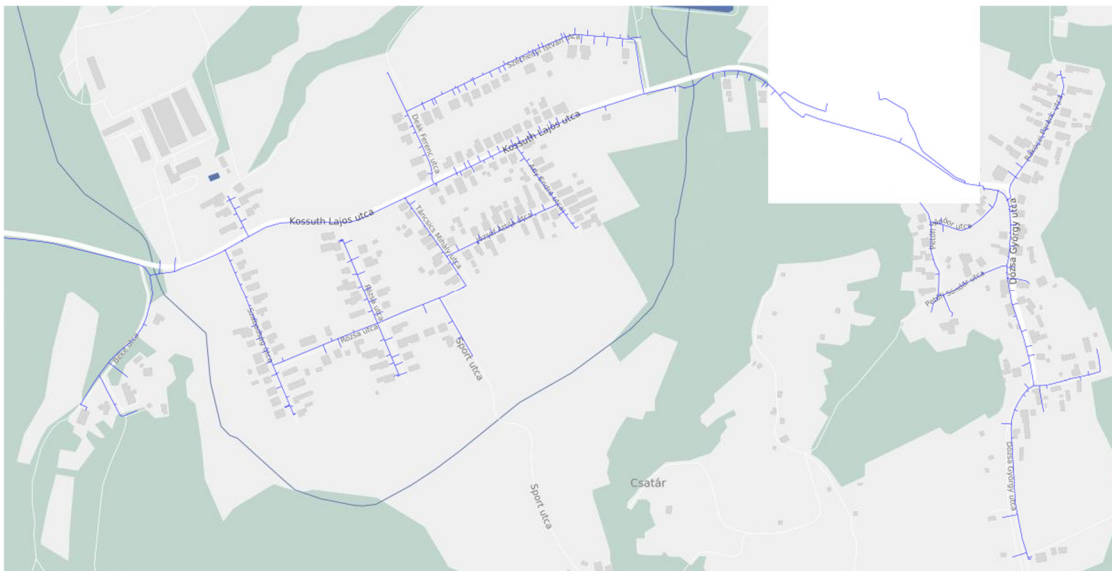
2.14.1. vízellátás

A településen jelenleg önkormányzati tulajdonban lévő közüzemi vízellátó hálózat üzemel, melynek üzemeltetője és vagyongazdálkodója az Észak-zalai Vízforgató és Csatornamű Zrt. (röviden: ZALAVÍZ Zrt.). A vízellátás a zalaegerszegi keleti vízbázison működő vízműről biztosított, mely teljes egészében felszín alatti vizekből látja el funkcióját. A vízbázisról ellátott települések ivóvízminőség-javítását és vízellátásának fejlesztését célzó KEHOP projekt 2022. évben zárult, így a hálózaton szolgáltatott vízben egészségügyileg kifogásolható komponens nincs. A településen közüzemi ellátó hálózatba kapcsolt víztermelő kút vagy tározó nem üzemel.

A települést közvetlenül a bocsföldei magaslati tároló látja el – Bocsföldei zóna -, melynek magassági elhelyezkedéséből adódóan a településen a hálózati nyomás 3,2 – 6,7 bar között van (egyes utcákban hálózati nyomásszabályzó alkalmazása szükséges).

A vízellátó hálózat nagy része NA80 – NA150mm-es KM-PVC vezetékekkel történik, csak a Széchenyi utca keleti részén üzemel újabb építésű D110mm-es KPE vezeték, a hálózat teljes hossza 5,6 km. A településen 2023. évben értékesített ivóvíz mennyisége: 18 142 m³.

A tűzoltó vízszükségletet és a vezetékek mosatását nagyrészt föld alatti tűzcsapok biztosítják, melyek ellátottsága 100%-os. A tűzcsapokról levehető oltóvíz hozama 820 – 1400 l/perc, tehát mindenhol kielégíti a beépítésre vonatkozó követelményt.

Csátár Község ivóvízvezeték-hálózata

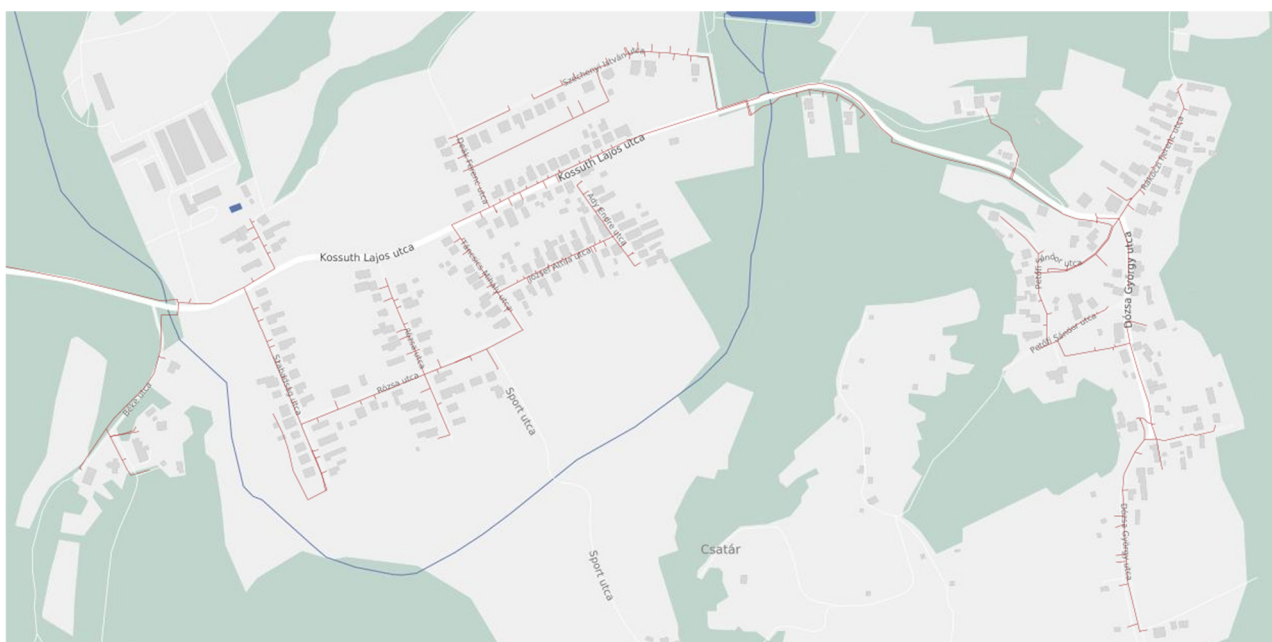
2.14.2. szennyvízelvezetés

A településen három szennyvízátemelő öblözettel működik a közüemi szennyvízelvezető csatornahálózat. A regionális átemelő a község lakott részének nyugati határán a 73229 számú bekötőút mellett található, mely a keletkezett szennyvizet a 2008. évi KEOP projekt keretében fejlesztett Zalaegerszeg déli regionális rendszerre továbbítja. A szennyvíz tisztítása a zalaegerszegi központi szennyvíztisztítón történik, ahonnan a tisztított víz a Zala-folyóba kerül bevezetésre.

A csatornahálózat elválasztott rendszerű, anyaga KG-PVC, a gerinccsatorna mindenhol NA200mm-es átmérőjű, a hálózat teljes hossza 6,3 km.

A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások mindegyike rendelkezik bekötéssel a közüemi csatornahálózatba, így messze átlag feletti aránnyal rendelkezik.

A településrendezési terv során jelentős többlet szennyvízmennyiséggel jelentkező beépítés fejlesztés nem kerül kialakításra. A területfelhasználás módosítások során létrejövő új övezetek többlet szennyvízmennyiséget a kiépült szennyvízcsatorna rendszer fogadni tudja.

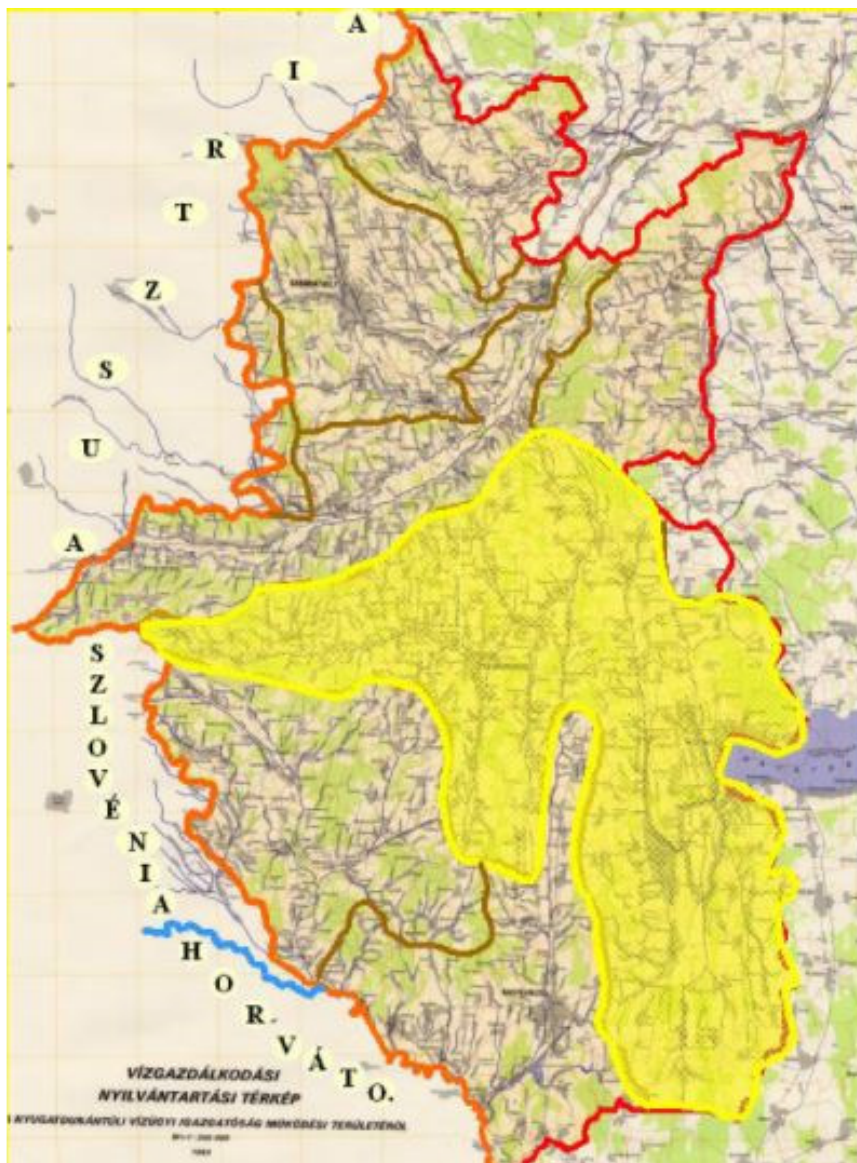

Csátár Község szennyvízelvezető-hálózata

2.14.3. csapadékvíz gazdálkodás

Vízgazdálkodási helyzet, irányelvek:

Csatár településen keletkező csapadékok befogadója a községen átfolyó Csengő-patak, mely a Válicka-patakon keresztül a Zala-folyóba vezeti a vizet, így a terület a Zala vízgyűjtőjén helyezkedik el.

Zala-folyó vízgyűjtő területe

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet „Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések” című melléklete szerint Csatár település 'érzékeny' besorolású területen helyezkedik el.

A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról című jogszabály szerint:

2. § 19. magas talajvízállású terület: az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van,

Csatár településen a jellemző talajvízszint a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat interaktív térképe alapján 2-5, illetve 5-10m mélyen van, így nem magas talajvízállású terület.

A vízvezető, -kezelő létesítmények meghatározásánál törekedni kell a 2016 évi vízgyűjtő gazdálkodási terv irányelveinek történő megfelelésre, illetve figyelembe kell venni a csapadékvizek meghatározásához az MI-10-455/2-1988 Belterületi csapadékvizek meghatározásáról szóló irányelveket.

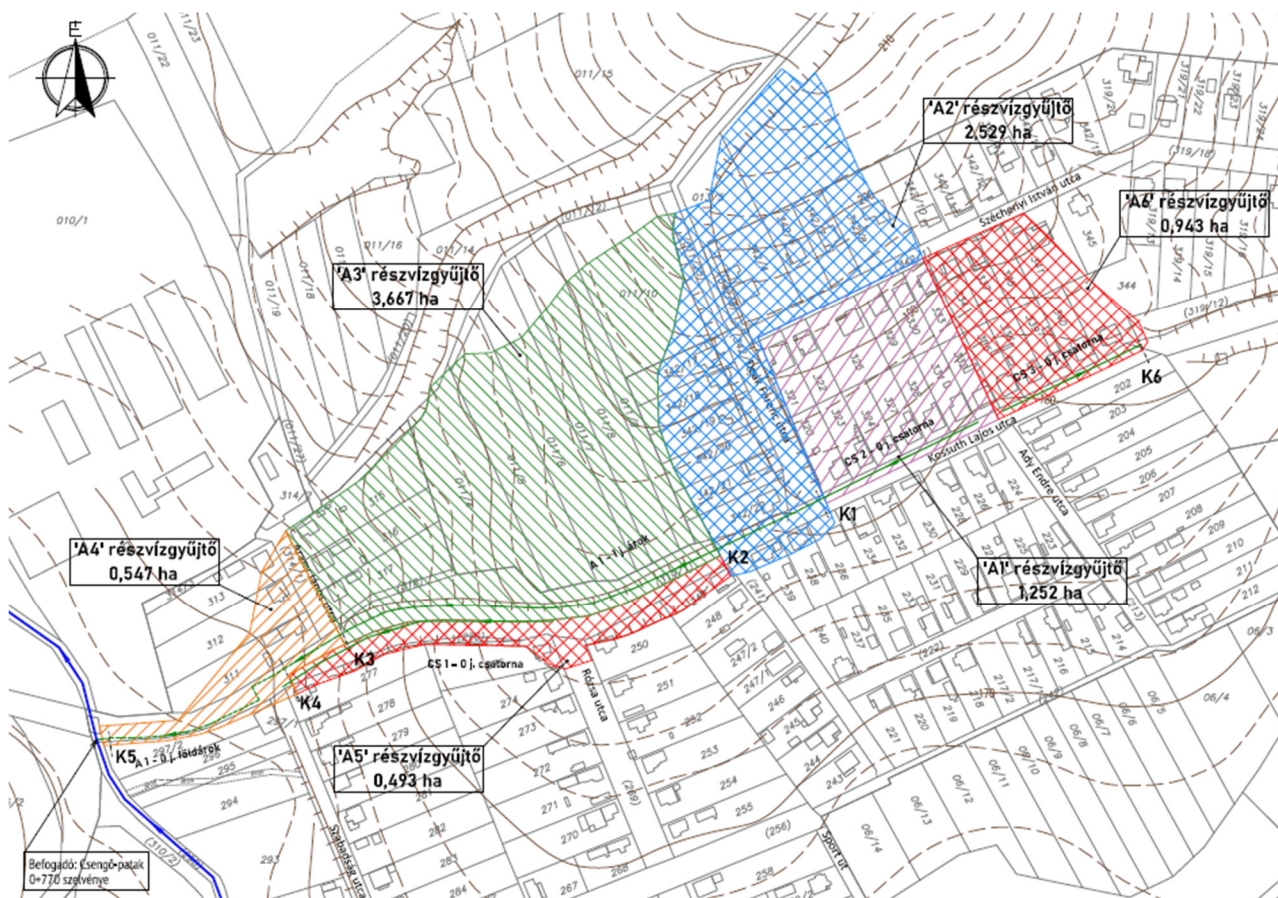
Felszíni vízvezetés:

A belterületi vízrendezés kifejezetten önkormányzati feladat és a települések felszíni vizeinek az elvezetésével foglalkozik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése tartalmazza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, melynek 11. pontja szerint az önkormányzat feladata a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás. A települések belterületén elvégzendő vízrendezési munkákat befolyásolják a települést jellemző körülmények, mint például a település szerkezete, vízhálózata, hidrológiai jellemzők, lejtési viszonyok, talajtani adottságok stb.

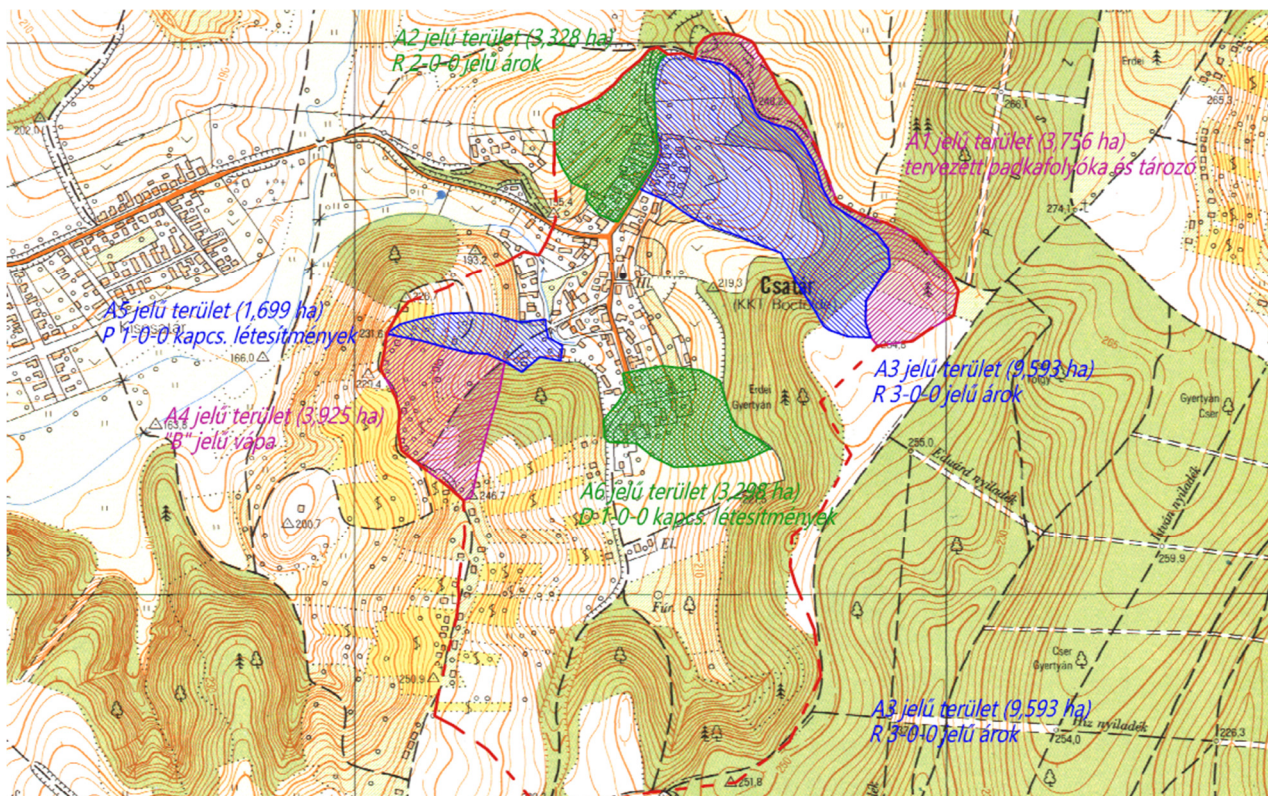
A településen jelenleg nyílt vízvezető árokok működnek, melyek jellemzően a közlekedési létesítmények mentén helyezkednek el, azonban előfordul több helyen rendezetlen jogi státuszú árok, mely fenntartása szükséges a belterület megfelelő vízvezetéséhez. A csomópontok környékén működik minimális mértékben zárt csatorna is, melyek üzemeltetési feladatait az önkormányzat látja el.

A település vízkárelhárítási feladatainak részleges megoldására 2023. évben a TOP-2.1.3 projekt keretében két ütemben történt jelentős fejlesztés, melyből az I. ütem a Kossuth Lajos utca nyugati részének, míg a II. ütem a keleti településrész (Rákóczi, Petőfi és Dózsa utca) vízrendezése valósult meg.

A beruházás során a csapadék épített környezetre gyakorolt károkozásának megelőzésére szolgáló létesítmények megépítése mellett, több helyen a csapadékvíz helyben tartására törekvő megoldások kerültek megvalósításra. A TOP projektek során kezelt vízgyűjtő területek:

Első ütem, vízgyűjtő terület összesen: 22,405 ha

Második ütem, vízgyűjtő terület összesen: 80,795 ha

A településen jellemzőek a viszonylag meredek hosszsesű utcák, melyek esetében több helyen (Deák Ferenc, Táncsics, Sport, Ady Endre utcák) gondot okoz a burkolatok felszínén nagysebességgel (határsebesség feletti) lezúduló csapadék, folyamatosan károsítva a padkákat. Ezen károk hatásokat fokozza, hogy a magáningatlanokról több helyen nagyobb burkolt felületen akadálytalanul kerül kivezetésre a csapadék, mely közvetlenül károsítja az utak burkolatát és a mellettük lévő zöld területeket.

Fentiek alapján fontos feladat szabályozni a település épített környezetének védelme érdekében a magáningatlanokról történő csapadékvíz-elvezetés módját, az egyes ingatlanok előtti vízelvezető létesítményeken a beavatkozások (pl. kapubejáró, átereszt, parkoló felület közterületen stb.) feltételeit, illetve a közutak, mint vízelvezető felületek kezelésének módját.

2.14.4. villamosenergia-ellátás

A község villamosenergia-ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. 22 kV-os szabad-vezeték hálózaton 3x95 mm², ill. 3x50 mm² keresztmetszet) biztosítja a zalaegerszegi alállomásból. A 22 kV-os vezeték biztonsági övezete belterületen a szélső száltól számított 2,5 m, míg külterületen 5,0 m.

A község jelenleg meglévő mintegy 220 db ingatlanra villamos energiával 100 %-osan ellátott.

A meglévő trf. állomások 22/0,4 kV-os 160, 250 kVA-es oszloptranzformátorok (OTR, VOTR típus), 3 db a község belterületén. A trf. állomások elhelyezkedését a mellékelt tervlap tartalmazza.

40330 sz. trf. „KOSSUTH U.”	VOTR 20/125
40331 sz. trf. „SZABADSÁG U.”	OTR 20/250
40332 sz. trf. „SZŐLŐHEGY”	OTR 20/250

A meglévő 0,4 kV-os hálózat tartószerkezetei egyrészt vasbetonoszlopok, amelyek még megfelelnek, másrészt faoszlopok, amelyek elavultak. Fokozatos cseréjük elkerülhetetlen.

A műemléki vagy védett környezetben (a templom környéke) a meglévő szabadvezeték hálózatok a környezetbe nem illeszkednek.

2.14.5. köz-, és díszvilágítás

A közvilágítási hálózat jelenleg a szinte teljeskörűen alkalmazott 0,4 kV-os szabadvezeték oszlopaira szerelt lámpakarokból áll. A lámpatestek nagyobb részben kompakt fénycső izzósok, és néhány esetben nátriumgőzlámpa fényforrásaik.

A község feltáró útja a 73229 sz. országos közút M4 kategóriájú, míg a többi utca M5 és M6 kategóriájú. Mivel a közvilágítási lámpatestek osztástávolsága (minden második-harmadik oszlopon van csak lámpatest felszerelve), 60 – 70 m, ezért a közvilágítás nem felel meg a szabvány előírásainak.

Gyalogos átkelőhelyek nincsenek a községben kijelölve.

A községben díszvilágítás nem üzemel.

2.14.6. gáz közmű hálózat

A község területén a vezetékes gázszolgáltatást az E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. (Nagykanizsa) biztosítja. Az igényeknek megfelelően az ingatlanok csatlakoznak a gázhálózatra.

Jelenleg a háztartások és intézmények 60 – 70 %-a rendelkezik gázközmű csatlakozással. A további ingatlanok csak hagyományos fűtéssel (fatüzelés) rendelkeznek, amelynek a környezeti hatása kedvezőtlen.

A meglévő hálózat (közép- és kisnyomású) kapacitása megfelelő.

2.14.7. megújuló energiák

Jelenleg a községben néhány ingatlanon működnek napeleemes (villamos áram termelés), ill. napkollektoros (melegvíz előállítás) rendszerek.

Biogáz, szélenergia és geotermia hasznosítására, ill. használatára jelenleg nincs példa a község területén.

2.14.8. hírközlés

A községet 92-os körzetszámmal a zalaegerszegi primer körzetből kapcsolták az országos és nemzetközi távhívó hálózatba.

A vezetékes hálózat jelenleg földfeletti tartószerkezeteken légkábelrel látja el a fogyasztókat. A távközlési ellátottságot tovább növeli a vezetékek nélküli mobiltelefonok használata. Ennek területi korlátja nincs. A meglévő bázisállomások elegendőek, és megfelelő kommunikációt tesznek lehetővé.

Helyhez kötött telefonszolgáltatások Csatár község területén:

Telekom Nyrt., mint a legfontosabb szolgáltató. Ezen kívül öt szolgáltató is jelen van a községben. Bigblu Magyarország, Direct One, Flip, Vodafone, Yettel.

Internet szolgáltatások Csatár község területén:

ADSL szolgáltatás a következő szolgáltatóknál érhető el:
Valamennyi hírközlési szolgáltatónál elérhető.

Műholdas internet szolgáltatás valamennyi szolgáltatónál elérhető.

Mobilinternet szolgáltatások Csatár község területén:

Mobilinternet mobiltelefonhoz szolgáltatás a következő szolgáltatóknál érhető el:
T-mobile, Vodafone, Yettel.

Mobilinternet számítógéphez szolgáltatás a következő szolgáltatóknál érhető el:
T-mobile, Yettel, Vodafone

Feltöltőkártyás mobilinternet számítógéphez szolgáltatás a következő szolgáltatóknál érhető el:
T-mobile, Vodafone, Yettel, valamint több kisebb internetszolgáltató.

A bázisállomások biztosítják a zavartalanul és teljes lefedettséggel mobil hálózat működő-képességét.
Műsorszórás tekintetében a digitális földfelszíni sugárzás Nagykanizsa felől biztosított. A vezetékes TV
jelszolgáltatás több szolgáltatón keresztül elérhető.

CCTV kamerarendszer jelenleg nem üzemel a község területén.

2.15. katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

2.15.1 építésföldtani korlátok

Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

9/2019 (VI.14.) MvM rendelet

11. Földtani veszélyforrás terület övezete

11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

(3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.

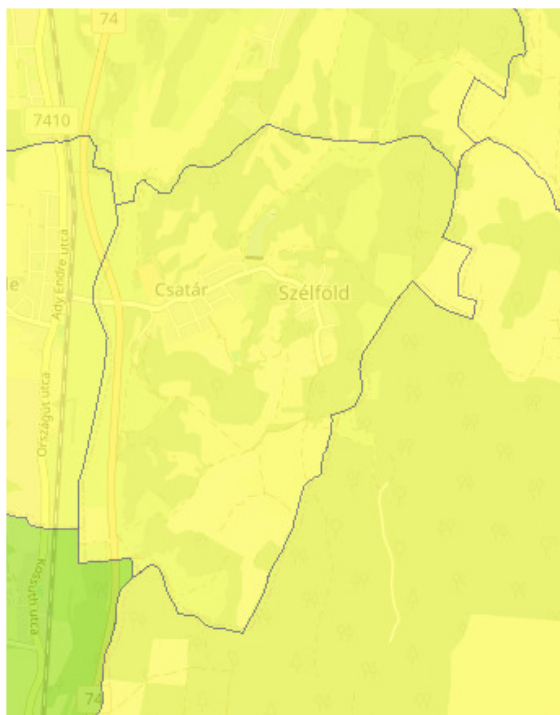
(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó

települések településrendezési eszközeiben a földtani veszélyforrás terület övezet területén, az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl, le kell határolni az övezetbe tartozó azon területeket, amelyekre vonatkozóan új beépítésre szánt terület tényleges igénybevétele előtt a felszíni vizek és belvizek szakszerű elvezetését biztosító tervet kell készíteni.

A Zala Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság tájékoztatása szerint nincs lehatárolt földtani veszélyforrás a településen.

Földrengés veszélyeztetett területei

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatika Rendszer térképes nyilvántartása szerint az érzékenység - érzékenységi térkép a felszínmozgással érintett földtani képződmények, a lejtésviszonyok és a települések közigazgatási határán belüli káresemények (2005-2010) számának kapcsolata alapján a térképes ábrázolás szerint a település közepesen érzékeny kategóriába sorolható.

Jelmagyarázat

Érzékenység - Érzékenységi térkép a felszínmozgással érintett földtani képződmények, a lejtésviszonyok és a települések közigazgatási határán belüli káresemények (2005-2010) számának kapcsolata alapján

- Nem érzékeny
- Enyhén érzékeny
- Közepesen érzékeny
- Erősen érzékeny
- Igen erősen érzékeny

2.15.2 vízgazdálkodási korlátok, vízminőség védelem

Felszíni víz:

A kistáj É-i része a Felső-(Baki-) Válickán és a Szévíz-patakon át a Zala, felé folyik le.

A települést érintő felszíni víztestek:

- Csengő-patak, a Csengő-patak- tározó
- Csenke-patak
- Felső-Válicka, illetve a
- Csátári-árok

Felszíni vizek parti sávja:

A felszíni vizek parti sávjának lehatárolását a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet határozza meg.

parti sáv: a vizek partvonala, valamint a közcélú vízellétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja.

A parti sáv szélessége: a kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonaltól számított 6 méterig, egyéb – nem kizárólagos állami tulajdonú vizek és közcélú vízellétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

A parti sávot a szabályozási terv jelöli.

Felszín alatti víz:

Összefüggő „talajvízben” szegény, a szintje a völgyekben is 4-6 m között áll. Mennyisége nem számottevő. Minőségileg főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. É-on elég kemény.

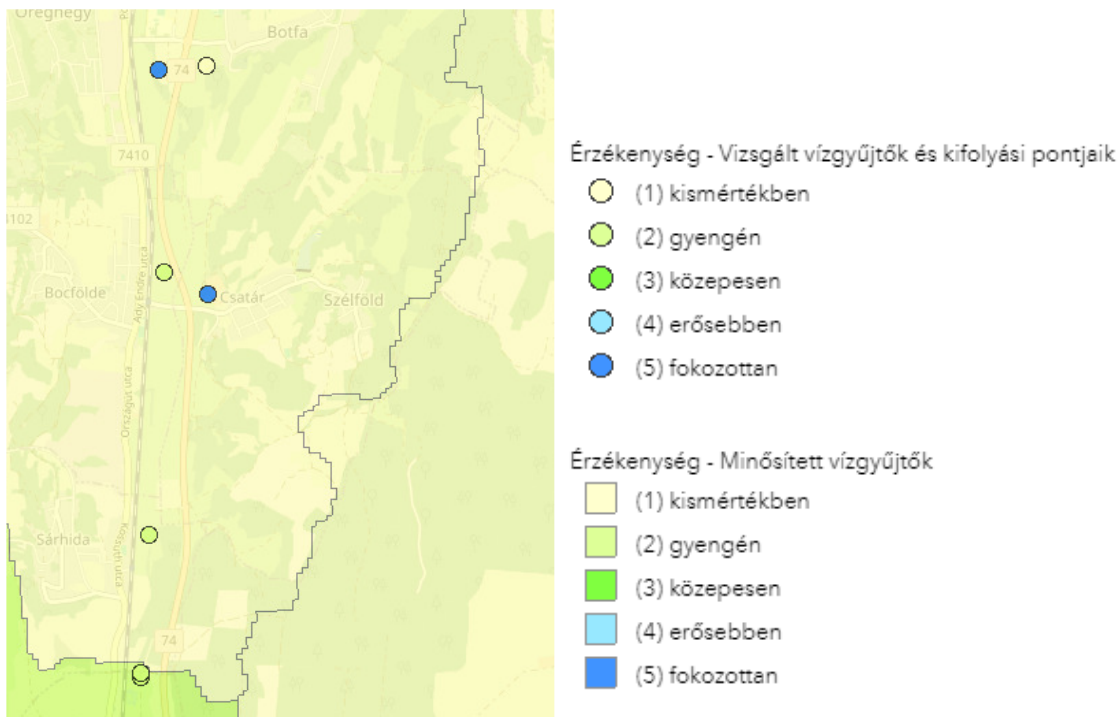
A rétegvizek mennyisége nem jelentős. Az artézi kutak száma kevés. Mélységük 100-200 m közötti, helyenként tekintélyes vízhozamokkal. Csatár közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete szerint érzékeny besorolású. A településen a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekötött lakások aránya 95%.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint nincs kijelölt vízbázis védőterület a településen.

Árvízvédelem:

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletben a település nem szerepel, mint veszélyeztetett kategóriába sorolt település.

Villámárvíz vonatkozásában a vizsgált vízgyűjtők és kifolyási pontjaik tekintetében a települést érintő vizsgálat szerint fokozottan veszélyeztetett (5-ös az 1-5 fokozatú skálán).

A települések villámárvíz veszélyeztetettségét alapvetően a vízgyűjtő területének tulajdonságai határozzák meg. A villámárvíz tényleges kialakulása a vízgyűjtőn előforduló csapadék intenzitásától függ. A vízgyűjtő villámárvíz szempontjából döntő tulajdonságai a lehulló csapadék összegyülekezését, a felszíni lefolyását meghatározó tényezők, mint a mérete, alakja (pl. a körhöz való hasonlóság), lejtésvizonyai, legnagyobb szintkülönbség és az erdővel való borítottság. Karszt terület vagy annak közelsége erősen befolyásolhatja a felszíni vízgyűjtőn összegyülekező és átfolyó csapadék mennyiségét. Ez a modell nem számol a karszt módosító hatásával, de a térképen az elterjedést bemutatja. Karszt terület közelsége vagy átfedése külön-külön szakértői vizsgálatot igényel.

A villámárvíz veszélyeztetettség meghatározásának célja felhívni a figyelmet arra, hogy a települések kitettsége, helyzetüktől és a felszíni környezettől függően különböző, és ez a különbözőség osztályozható, rangsorolható.

A vízgyűjtő kitettsége csak egy erősebb vagy gyengébb lehetőségre hívja fel a figyelmet, a tényleges bekövetkezés csak olyan extrém csapadékkal együtt áll fenn, amelynek elvezetésére a településhez kapcsolható vízelvezetés nem alkalmas. A projekten belül a Klíma fejezet részletezi a meteorológiai modellekből levezetett valószínűsíthető tendenciákat.

2.15.3 honvédelemmel kapcsolatos korlátozások

A vármegyei területrendezési terv 3/12. sz melléklete alapján honvédelmi és katonai célú terület övezete érinti a község közigazgatási területét.